

31255

వ ర్తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 23-వ తేది గురువారము
శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజశ్రావణమాస శుద్ధ అష్టమి.

No. 123
సంచిక ౧౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మోస్తును. వాయువు పోట్ల
బావును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెగుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నోవ్వులకు సరిపడవంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-3 0-10-0
డబ్బన్ 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు
శ్రీ
109, ఫోరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

ది ఆంధ్ర ఇకాన్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అరుదు.
 - (2) 1927 సంవత్సరములో పురణము వల్లగాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్లయియర్ లేకపోవుట కుభూతము.
 - (3) ఖర్చులు పీరియదు అదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది విశేషము మనకు దాఖలా.
- * భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్రఇకాన్యూరెన్స్ కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలుగుట ప్రశంసనీయము "స్ట్రెయిన్స్" పత్రిక.)
వలకుబడి గల ఏజెంట్లు తీరము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి

ప్రతాపకస్తూరిమాత్ర

4 మిక్కిలి ఘాటును నువ్వనగలది
1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనంతము
నుంచుటయే గాక అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు,
జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ
గుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు
వ్యాధులను పారించుటయే గాక బలమును, జీర్ణ
శక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము.
ప్రతి గృహముం దుండవలసినది. 250 మాత్రల సీసా 0-3-0
12 సీసాలు 2-3-0. డి. పి. చార్జి పిన్నిట్లకై 0-3-0.
పి.కె.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిచేసి, నల్లూరుపల్లి.

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మితాతముగాని, తేదిసమయముగాని పంపిన జ్యోతిష
కాస్త్రోత్క 20 లగ్నములు కట్టి ఆశుర్విషయము, యోగ
విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుట
కు రు 5-0-0 దశాంత్యకలుగోరువాడు ఉత్తరముద్వారా తె
లిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళ
త్రవిషయము సంతానవిషయము లేఖపుటకు. 2-0-0
4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

కావలెను

గంటూరుజిల్లాయందు ఆర్డర్లైజింగుస్టెక్స్
కావలెను. జీతం రు. 75-5-100 మొత్తంఅలవెన్స్
రు. 40 యివ్వబడును.

వివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు,

మొసూరు అగ్రకల్చరల్

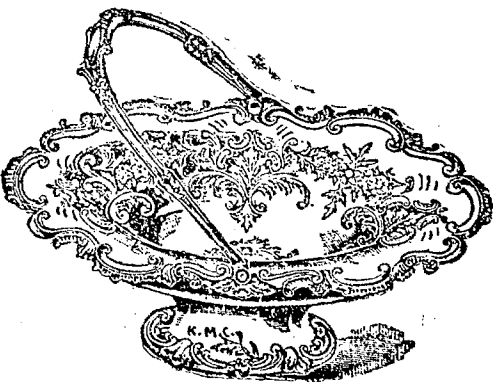
డైరీ ఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

బసవగూడి, బెంగళూరు

"తండ్రిలొనమునంద"!! స్థాపితము 1890!! తెలిఫోను నెం బోహం 3860, రెసిడెన్సు 3861

ఒక గొప్ప సదుపాయము.

ప్రాతకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు, మంచిముత్యములు

మున్నగువాటిని మేము క్రయమునకు
తీసుకొనెదము.

తరువాత మీకు వెండిసామానులు, బంగారు
సీమకమలములు, కెంపులు, పువ్వురాగములచే
అమర్చబడిన నగలు యేసైజులో కృతీసినను
సిద్ధముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన
తర్వాత తయారుచేసి యిచ్చెదము.

కోటా మునిరత్నంకెట్టి అండు సన్సు,

వజ్రాలు, రత్నాలు, బంగారు, వెండినగల వర్తకులు, 216 వైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

కాలిఫోర్నియా అక్రోటు కాయల తోటల యధికారుల సంఘము:—అమెరికాలో పూర్వము అక్రోటుకాయలు లేవు. నేపీ, ఇ. లీ, గ్రీకు మున్నగుకొట్టనుండి వచ్చుచుండెడివి. ఇప్పుడమెరికాకు కావలసిన వన్నియు నచ్చటనే కాయును. ఒకలక్షయకరములతోటలు, 30 కోట్ల పెట్టుబడి, మూడు కోట్లవంట, రైతులు దక్షిణ కాలిఫోర్నియాలో కొన్ని తాలూకాలలోగలరు. కొంతమంది రయతులు గలసి స్థానిక అక్రోటుకాయల సహకారసంఘము స్థాపించెదరు. సంఘపక్షమున అక్రోటుకాయలు కొని రకములవారి తయారుచేసి శుభ్రపరచి తమ స్థావ్యులలో నెగుమతికి సిద్ధముచేసెదరు. ఇట్టివి 41 స్థానిక సంఘములు గలవు. ఇవి యన్నియుగలసి కాలిఫోర్నియా అక్రోటుకాయలతోటలు అధికార్ల సంఘమైనది. ఈ కేంద్ర సహకారసంఘము చేయగలగిన దేమన ఒకేనూడి పరుకు తయారుచేయుట, ఎగుమతికి సిద్ధముచేయుట, సంవత్సరముతయ సమముగా పంపిణీచేయుట, తోటలను బాగుగ పెంపొందించుట రైతులకు చెప్పట, విదేశములలో నుండు వివిధరకముల తెప్పించి పెంపొంది, ఈ సంఘస్థాపనానంతరము రెట్టింపు లాభము రయతులకు వచ్చుచున్నది. కాయలు బ్రహ్మం కొట్టు యంత్రముగ ప్రత్యేకము తయారుచేయించి సంఘస్థుల వినియోగమున కే యిత్తురు. పప్పులేనికాయలు వేరుచేయుటకు మరయొక యంత్రము తయారుచేసిరి. ఇట్టియంత్రము లీసంఘమునకే కలవుగాని మరి యెచ్చటను. లేవు. ప్రకటనలు బాగుగా చేసి వివిధా కర్షకునట్లు ప్రయత్నించెదరు. అక్రోటుకాయలకు కర్షుపెట్టు డోలను (అనగా పండ్ల సెంట్లు) 55 సెంట్లు తోటలయధికారికి బోవును, 25 సెంట్లు వర్తకునకఁ బోవును. 7 సెంట్లు కమిషనుక, 4 బండి వానికి పోవును. 8 ప్రకటనకఁ బోవును. 2 పేకింగుకఁ బోవును.

ప్రపంచము లోని కల్ల పేరు పొందిన ఆదర్శమైన రయి తుల సహకార సంఘము కాలిఫోర్నియా ఫలవృద్ధికాండల సంఘము (వృక్ష ఫలములు:—కారింజలు, నిమ్మకాయలు) ఒక కేంద్ర సంఘమునకు 208 స్థానిక సంఘములు గలవు. పది తొలి పయన రైతులు ఫలవృద్ధిగాక గలరు. సహకారమున కారింజ, నిమ్మకాయలు, కూరలు కొలుకుదురు. ఫ్యాక్టరీలకు తెచ్చి ముందునీళ్ళతో కడిగి రకములువారి తీసి కాగితములు చుట్టి ప్యాకింగు చేసెదరు. ప్యాకింగుకు కావలయు పెట్టెల కట్టకై సంఘ పత్రమున ఆదవులు పెంచుచున్నార. బాగుగ కాయలు గింజలు లేనికాయలు— గారింజ, నిమ్మకాయలతో గింజలండవు—అంటు సంఘసభ్యులకు పంచిపెట్టెదరు. చెట్లకు చట్టుచీడ, రోగనివారణకు సంఘసభ్యులతోధకల పంచెదరు. ఎప్పటికప్పుడు నూతన సిద్ధాంతములు రైతులలో వ్యాపింప జేసెదరు. సభ్యులకు కావలసిన వస్తువులు ఎరువులు, కొయ్యకత్తెలు యంత్రములు ట్రాక్టర్లు కొని సభ్యులకు విక్రయించెదరు. 80 పంలి క్రిందట సంవత్సరమున ఏ కొద్దికొబ్బలో ధనవంతులు యీఫలముల తినుచుండెడివారు. ఇప్పుడన్ననో తినని వారుండరు. దొరకని ఫలముండదు. 1930 సం॥న 2000,000 పెట్టెలు కాలిఫోర్నియానుంచి ఎగుమతి చేయబడెను. కాయ ఎక్కువ, కొనువారు తక్కువయిరి. ఒక్కప్పుడు ఆదాయము కల్పె రైతుకు కర్చుమించెను. సంఘసహకారముచే ఖర్చులు తగ్గించి కాయలు పెడిపోతుండు మార్గములకుని పెట్టి, రకములు ఒక గ్రేడుకు చెచ్చి, పట్టయి ఫలములు అభివృద్ధిచేసి 1904 సం॥లో 10,000,000 పెట్టెలు అమ్మగలెను. దీనివల్ల వేలకు వేల ఎకరములు పెరిగెను. అప్పుడు ప్రకటనకాఖి ఏర్పరచి, ఆకర్షించు ప్రకటనలచే నోరూరునట్లు చేయటచే ప్రతిజ్ఞ ఆవసర భోజనవస్తువులయి 1922 సం॥ న 28,000,000, పెట్టెలు సంవత్సరమునకు కాలిఫోర్నియానుంచి ఎగుమతియగుచున్నవి. సోదాకుల బహుళ కారింజ, నిమ్మకాయలు ముంచిదని ప్రచారము చేయుచున్నది. ఈసంఘము దూరదేశములకువస్తువులకు ప్రత్యేక రైలుపెట్టెలు గలవు. దీనివలన రైతులు పొందు లాభ ముపితము. ఆటోలలు అందలి రైతుల గృహములు చూచిన కనులపండువుగా నుండును. రైతుసంఘముచేగదా పంటలోబాటు ఖర్చును పెంచివారు. మన దేశమున కమలా ఫలములు ఒకచోట కారుచవుక, వరొకచోట అవుదు. తడితర ఫలములు, కూరలు ఇంతే. చెకకుతోటలవల్ల ఖర్చు ఎక్కువయినది, లాభము తగ్గినది. దీని ఫలితము క్రమముగా చెరుకుపంట పోవుచున్నది. రైతులకు సంఘముల మున్న విదేశ పంచదారపై పన్ను వేయించిన ఈ యొక్కట్టు తొలగగలదు. వైకొలిఫోర్నియా ఫలవృద్ధికాండల సంఘ ఆసభసము మన కార్యము, లాను ఆంజలీనులోనున్న ఆ కేంద్రసంఘపు 8 అంతస్తుల కార్యాలయము దర్శించి అందలి పని జూచుభాగ్యము కలిగినపుడు ఆంధ్ర రైతులతోబాటు ముందంజ వేయునో అని అనుకొంటిని.

ఇట్లే బాదమకాయలవారి సంఘములు, కూరగాయలవారి సంఘములును గలవు. ఏపంట కాపంట పండించువారు సహకార సంఘములు స్థాపించి విత్తుకాటుట మొదలు పంట విక్రయించువరకు గల వివిధవిషయములు సంఘముద్వారా జరపుకొనుచుండురు. వేలకువేల ఖరీదుగల యాబోతులను సంఘములద్వారా కొని, ఆదర్శవస్తువుల చేయుచున్నార.

దేవ్ నార్ గు

రైతుసోదరా! నీకింకను రైతుసంఘ ఆవశ్యకత బోధపడక పోయిన, చిన్న దేశాన్నికొన్ని అభివృద్ధికి వచ్చెనో విందువా? 1854 సం॥న యధామతంప మంచిరాష్ట్రములు కొల్పోవుటయేగాక యధావ్యయ ముచ్చుకొనవలసివచ్చి దేశిభుజాతి కూలిపోయెను. గనులు, మొదలగు స్వాభావిక విశ్వర్యములు లేవు. భూమియున్నది, పశువులున్నవి, పల్లెటూళ్ళలో నూతనశక్తి, దృష్టి వచ్చి సహకార సిద్ధాంతములమీద రైతుసంఘములు స్థాపించి, వ్యవసాయము పశుసంరక్షణ ఆధునిక సిద్ధాంతములమీద నడచి దేశమయొక్క భోగభాగ్యముల నభివృద్ధిచేసి, యూరపులో మరల ధనవంతమైన దేశమై తమ జాతిని నిలబెట్టుకొని, దేశములన్నిటికి ఆదర్శ నిదర్శనమైనది.

1924 సం॥ ఎగుమతి 16½ కోట్ల క్రొనర్లుతోను 18 కోట్లు రైతు సంఘముల ద్వారా జరిగెను. ప్రతి రైతు కంటలను, పొలము, గ్రుడ్డును ముంచుమును సంఘముద్వారా విక్రయించి, వలయు తినుబండారములు, దుస్తులు ఎరువులు, విత్తులు తన సహకారసంఘముద్వారా కొనుగడు. తనడబ్బు తనవ్యవసాయ ద్యాంతులోగాని పరపతిసంఘములోగాని దాచుకొనును. పశువృద్ధికి, భూములకు స్వల్పపడ్డికి, రైతులు బ్యాంకులో అప్పు చెచ్చుకొనును.

పాలిచ్చు ఆవులలో నూటికి 85 సహకారసంఘములకు కేంద్రమి. తన సెన్న, గ్రుడ్డు సంఘములతో ఎగుమతి చేసి విశేషలాభమును పొందును. సంఘములద్రయన్న పరియైన పరక అందకు అనుకూలమగు. రైతులందరకు (3 అంగిల్ చరల్ కాన్సిల్ ఆఫ్ దేశాన్నికొన్ని) వ్యవసాయ విచారణసంఘ మను త్రిసంధ్యగలరు. దీనికి 137 రాష్ట్రీయ సంఘములు, 120,000

సభ్యులు గలరు. వ్యవసాయ సంఘములన్నిటిలోను పరస్పర సహకారము పెంపొందించును. సమస్తి సంఘము పరిష్కరించును. దీనికి మూడుపంఘములు, (1) (సెంట్రల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ దేశిన్ కమిటీ) కేంద్ర సహకార సంఘము (2) వ్యవసాయ సమీక్షనము, (3) రాయలు వ్యవసాయ సంఘము.

ఇట్లే కొడిగ్రుడ్డు సంఘమునకు 15 కాఖలు, 5000 మొంబల్లు గలరు. విత్తులకు ఎరువులకు, ప్రత్యేకసంఘములు గలవు. దేశాన్నికొన్నికొన్ని విశ్వర్యమంతయు రైతుసంఘములమీద ఆధారపడియున్నదని గ్రహించగల్గితివా!

జ ర్మ నీ

జర్మనీని వరికింతము. ఇచట సంఘములు మూడురకములు.

1. ప్రభుత్వ నియమిత సంఘములు 12 గలవు.
2. ప్రజల స్వయం స్థాపిత సంఘములు. జర్మను వ్యవసాయ సంఘమునకు 20000 సభ్యులు. రైతు బృందమునకు 4,00,000 సభ్యులు గలరు.
3. సహకార సంఘములు. జర్మనీ, నుప్రసిద్ధికెక్కిన రైఫిసిని పరపతిసంఘ ఉద్యమమునకు పుట్టిల్లు. ఒకప్పుడు జర్మను రైతులందరూ నాశనమయి పేరు లేకుండ పోవలసివచ్చియుండె. అప్పుడు ఈ సహకార సంఘములు— పరపతిసంఘము వారిని రక్షించెను. 80000 క్రయసంఘములు, 8000 విక్రయ సంఘములు, యంత్రములు కొనుటకు 500 సంఘములు గలవు.

వి య్లాండు

ఇక వియ్లాండు చరిత్ర అమిత ఆశ్చర్యముగనుండును. దేశము ఇంగ్లీషువారికి స్వాధీనమై, స్వాతంత్ర్యము కోల్పోయి, సంపదనశించి, జాతికృంగి కూలిపోవుచుండె. పరిశ్రమలేవు. పొడి పంటలకు పేరుపొందిన దేశములో విదేశీయవెన్న, నూంసము చాకగా దొరకుచుండె. గతియేమి. పంకెట్టు అను గొప్ప నాయకుడు పల్లెటూరుద్యమము ప్రారంభించి, రాజకీయ మత భేదములు లేని వివిధదేశ బౌద్ధత్యము ఆదర్శముగాగల ప్రజలందరితో వివిధ వ్యవసాయ సంస్థల నిర్మాణ సంఘములొకటి స్థాపించెను. ప్రజలందరూ వియ్లాండుమేము వివిధ రైతు మిదనే యుండునని నిశ్చయించి రైతులలో సంఘనిర్మాణమునకు స్వయం సహాయమునకు ఇట్లు ప్రబోధము చేయసాగెను.

“ప్రస్తుతము దేశాన్నికొన్ని దేశములో తయారుచేయబడుచున్న యువకులలో నూరబెట్టబడిన పండితుంసమును వెన్నయు నొకానొకప్పుడు డబ్లినులో ప్రసిద్ధి కెందిన మన దేశపు పదారముల నిలవ నెట్లు క్షీణించుచేయుగలిగినో గమనింపుడు. ఆ దేశాన్నికొన్ని దేశముం దిపు డర్శకాస్త్రాక్ర విధానములు వ్యవసాయము, దుపలించుబడుచుండెను. 50 సంవత్సరముల క్రితము కారిరక కాస్త్రముచే నేమాత్రము ఫలముపొందలేమని నిరాశకెందినవారిపుడు, ప్రత్యక్షకృషిచే నట్టి కరీర పరిశ్రమలన నత్యంతమైన ఫలితము జేయరునని వాకిత్వము లత్యుపమ స్వితము కాజొచ్చెను. మఱియు సాంఘిక కాస్త్ర విధులు గూడ, వారిలో నొకరి నొకరు సహాయము జేసికొనుచు, దమ యం దెక్కభావ మెట్లు పొందింప జేసికొనవలసివదియును దృఢీంచునట్టివిగ నున్నవి. ఇట్లు దేశివారూ పూర్వము కన్న నిప్పుడు పగము కృషిచేతనే ధనవ్యయ మధికముగ లేకను ఎక్కువ లాభమును బొందుచున్నారు. అట్టివారి వ్యవసాయక విధానములను మన మనుసరించిన నేతప్ప మనము వారితో పోటీ చేయజాలము. కావున మనము కాలపరిధిమణము ననుసరించి మార్చిన జెందవలయును. మిమాత్వదేశ విమక్తి మిమలననే కావలయును. ఇతరులవల్ల నెప్పటికిని కాబాలరు.

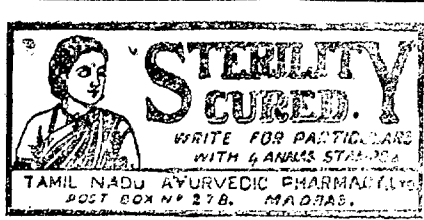
“ఇక రెండవది యేమన, దేశమంతయు నభివృద్ధికర విధానమునకు నుముఖులైయుండఁ బ్రత్యేక వ్యవస్థలేమియు నొనర్పజాలరు. కాని, దేశీయులందఱు క్రయభావముతో వ్యవసాయాభివృద్ధి విషయమై పాటుపడిననే తప్ప నేమాత్రము ఫలితముండదు. ఒకరి కొకరు విడిపోయి వికర్షభావములతో, బ్రత్యేకించి కృషిచేయఁ బూనినచో నేమాత్రము లాభము కలుగదు.

సర్ హారేన్ ప్లంకెట్.

ఈ ప్రబోధ ఫలితముగా వియ్లాండుండు రైతు సంఘములలో అల్పి వేయబడెను. సంఖ్యలతో అభివృద్ధి. వారిస్వాతంత్ర్య సంరంభమునకు కలిగిన శక్తియగియు రైతుబలమే.

ము గింపు

రైతు సోదరా! విదేశ విషయము వింటిని. ఆంధ్రదేశము గతియేమి? సర్వరమే ఆంధ్రదేశమున కంతయు “ఆంధ్ర రైతుసంఘము” నొక కేంద్ర సంఘము స్థాపింపుము. దీనికి ధనము జిల్లా సంఘములనున్నును, ఎట్లైన తాలూకాసంఘములు స్థాపించవలెను. సభ్యుల చందా కొంతభాగము జిల్లాసంఘమునకు కేంద్రసంఘమునకు వెళ్ళవలెను. తాలూకాలనుంచి జిల్లాసంఘములు నిర్మింపబడును. తాలూకాబోర్డులు తాలూకాసంఘములకు, జిల్లాబోర్డులు జిల్లాసంఘములకు విరాళము లివ్వవలెను. రైతుసంఘములు చేయగక కొన్ని వనలు రైతు సేవ అన్ని విధములలోను ఖ్యముల గార్చె రైతు సమస్యలు

గూర్చి రైతు అభిప్రాయము వెల్లడించుట. ప్రస్తుతము రీపెటిల్వెంటు క్రయవిక్రయ సంఘముల స్థాపన, ఎరువులు, విత్తనములు, యంత్రములు, వ్యవసాయము పనిముట్లు, పశువుల మేకవగైరాలు, వ్యవసాదీకీ దీర్ఘ కాలమునకు ఋణాసదుపాయములు, ధరలు కంట్రోలు చేయుట సమాజేతములవల్ల వ్యవసాయ సమస్యలు చర్చించుట, వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటువారిని మేలుకొల్పుట, శాసనసభ సభ్యులకు రైతు సమస్యలగూర్చి వరిచయుము చేయుట, వ్యవసాయపత్రిక మున్నగునవి ముఖ్యమైనవి.

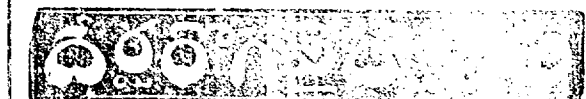
నూతన సంవత్సరము నూతనదృష్టితో జూచి నూతన ఉద్దేశముతో ప్రారంభించి నీయుండు శక్తులు గ్రహించి ప్రజాసంకల్పవల్ల ఆత్మవిశ్వాసము కలిగి సోదరరైతులలో సంఘబలము సంపాదించి వ్యవసాయ మభివృద్ధిపరచి ఆంధ్రదేశము పొడిపంటలతో తియ్యనిఫలములతో పలురంగుల మనాపనగల నుందరపున్నులతో పర్యజనులు ముఖముగా మెండునట్లు తోడ్పడి ఆంధ్రదేశమును అనందదేశముగా మార్చి నీవు ధన్యుడవై నీమాతృదేశమును ధన్యరాలిని జేయుము.

ఆంధ్ర రైతా! నీయందును ప్రేమచేగాబోలు నాసంపూర్ణ భావత్రకటన గాలేదని అచూచుము. అట్లుచునచో శాకంటె అర్హులు వియ్లాండుదేశ నాయకులు పూజనీయులు. బార్నిరెంటుగారు విశేషబాతికి నిచ్చిన సందేశమే నీకును అందజేసి సెలవు పుచ్చుకొనుచున్నాను.

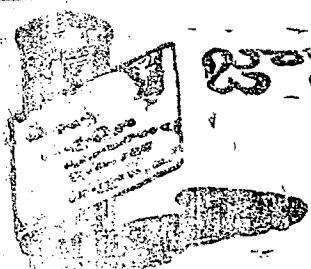
ప్రస్తుతము మన దేశమందున్న జిల్లాలో ఏరైన ప్రచారమును సాగించుటకు బలవంతమును ప్రస్తావనాతీతమును, ఆధ్యాత్మిక చింతనమును గలిగి, లోక కల్యాణమునకై పోటుపడు నుద్దండులగు యావకబృంద మావశ్యకము. ఈవిషయమై ప్రచారముజేయు సంకల్పమునందు, మనమును మన సోదరితనమును దప్ప నింకేలాటి యడ్డుములు లేవు. గ్రామ సామూహాయకముగు నేజిల్లా వాసులైన వారందఱు వైకృతభావముతో నూడి కృషిచేసి నచో నచ్చటి ప్రేక్షకులను, దేశాన్నికొన్ని లోయలలోని యుదమైన యుద్ధానవనములను దలపించునట్లు సర్వగలరు. వారి పాలముల చుట్టును కంచెలవేయుటకు మార్గ నడక ఫలభోజితములను వృక్షజాతులను బెంచవచ్చును. మఱియుచాటల కియ్యకల్లలను చెట్టునుపెంచి, కరకల్లలముం దింకను వింతరంగుల దృశ్యమును స్వాదయాహ్లాదకరముగ ప్రతిబింబింప జేయవచ్చును. ఈవై జెప్పినరీతిని ఖండాంతరములం దొనర్చబడియుండ నచ్చట మాత్రమేల యట్లొనర్పరాదు.

మన మనుష్యుల నందఱ నొక్కచో జేర్చి, యావిషయ మందొక చక్కని కట్టుబాటు వారియందుకొల్పి పదిజేసినచో నంత్యంతమైన యభివృద్ధి కలుగుటలో సంశయము లేదు. ప్రపంచములోని ప్రతి శాగరక దేశమందు గల ప్రతివారును, తమతమ సంఘభావమువల్లనే విక్లిలి యభ్యుదయమును గాంచగలిగిరి. మఱియు గొన్ని సమయములం దెట్టి యసాధ్యములైన మహత్తర కార్యములైన నొనర్పగలరు శక్తి మానవులలో గుప్తమైయున్నదని మనకు గోచరించును. అట్టి ప్రత్యేక వ్యక్తులవల్ల గాక పర్యసాభ్యాత్మ్య భావమువల్లను, విశ్వభావమువల్లను సాధ్యమగును. ఏమైనను ప్రత్యేకవ్యక్తుల భిన్నరుచులపై శాధారణతీతములైన శాగరకత చాలా నీవమైనదియు, నుత్కృష్టాచార్యులను పర్యమానవ సాభ్యాత్మ్య భావముగలిగిన శాగరకతయే యత్యుత్కృష్టమై సంఘభావ మొడగుచున్నది. ఇప్పుడు వియ్లాండులోని గ్రామజీవన మతి శాగరక వంతమై యున్న యుండుటచే గారణము సంఘభావమే,

(బార్ని డబ్లియు, రన్నేలుగారి సంఘభావము— చాతీయత అను గ్రంథమునుండి)

వేటపాలెం, కాలవనగవదిన కెండ్లి సంతాన వ్యయముల నైద్యములతో ముదరజేతులను నీచుము. మంచి క్రొత్తచికిత్సలు. స్త్రీపుమిద గ్యారంటీతో నైద్యం ఏర్పాధి కై నను మందులు రు 8-0-0.

జాబులు

నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయసంఘము, నరసన్నపేట

10-8-28 తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ వేదాంగేశ్వరస్వామివారి ఆలయములో వై సంఘమువారి సభ జరిగినది. 30 మంది సభ్యులు హాజరైరి. ఆసభలో గ్రంథ భాండాగారమును గురించు ఉచితమైన స్థలము నిచ్చినందుకు దేవ స్వామిగారి కుల నభినందించుట, ప్రతి ఏకాదశినాడు క్రోడ్యు లగు శ్రావణముచే పుత్రవిషయక ప్రసంగములు జరిపించుట, కొనియెడుగ్రంథముల ప్రారంభింపబడిన అన్నదానసమాజము గ్రంథాలయ సంఘములో నొకకాఖగా నంగీకరించుట మొదలగు విషయములు తీర్మానింపబడినవి. గ్రామములు గ్రంథాలయ విషయములను అన్నదాన సమాజము విషయములను విడిచి, ఏ ఒకరూ భి మానములు జూపుట ముదానము.

మున్నల నరసింగరావు, కార్యదర్శి.

నాగేశ్వరపునకు బౌద్ధధర్మము

నెల్లూరుపురమునకు అయిదుమైళ్ల దూరమున పొట్టేపాళె మను ప్రాంతమున్నది. అందొక చాకలి బౌద్ధధర్మమును. నారే కురుకుచే పీడితులు అచ్చటికి వెళ్ల వలెను. నూర్కాస్తయమును యజ్ఞుల వల్ల అక్కలికిన బౌద్ధధర్మమును. రాత్రి చల్లతో అన్న ముఖ్యులచే చీకటిగిరిలో నుదయ మువరకు పడవలెను. చుట్ట ప్పడి, చాడుగు, త్రాగుడుమొదలగు దురభ్యాసములు కలవారు అక్కలికి మట్టిని ఉపయోగింపకూడదు. ఉదయమున వరకు నాగేశ్వరపునకు నీలిచిర శారి యెండి దిన క్రమమున బయలుదేరుదు. పూర్తిగానవచ్చినతరువాత రణరంగ్ర మెందుకావును. బిగ్గలూ బౌద్ధధర్మమే. ఉదయమునవరకు తమ తమ బౌద్ధధర్మములను యథావిధిగా వెళ్లవచ్చును. ఉచితముగానిచ్చు వాడు బుద్ధుడు. నానున్నచోటికి వేసజేయజము వచ్చుట చేతనే నాగేశ్వరపునకు వెళ్లుటలేదు. సదా గ్రామముననే యుండును.

చేబియ్యం వెంకట్రామయ్య. మునిసికలు కవున్సిల్, తిరుపతి.

ఆంధ్రజనసంఘము

అడ్రాబ్రాంచి

22, 29-4-28 తేదీలయందు అడ్రా ఆంధ్రజనసంఘమున కేయబడిన తీర్మానముల ప్రకారము స్థాపించబడిన ఆంధ్రజనసంఘపు అడ్రా ఉపసంఘమును బలపరచుటయును గౌరవ కార్యదర్శిగాను, మరొకరినందు సభ్యులును యీ నెల 19-వ తేదీన అడ్రా వెళ్లి ఒకసభ కావించిరి. అందు అడ్రాబ్రాంచికి శ్రీయ్యలైన నట్టి శ్రీనివాసరావు బి. ఎ. గారును, కె. వీర న్నగారును ఉపాధ్యక్షులుగన, శ్రీయ్య కె. గోవిందు నాయుడుగారు జోకాభివర్తిగను యొక్క కొనబడిరి.

ఆంధ్రోద్యమ ప్రచార మా ప్రాంతములందు విలవిగ కొన సాగి యిటువంటి ఆంధ్రజనసంఘపు ప్రధానాధ్యక్షులను అమ లులను ప్రోత్సహించు యీ నూతన ఉపసంఘ పనిచేయకలదు. కావున ఆంధ్రజనసంఘము అంగ్రు తెల్లదును వెంటనే సభ్యులై నుకొని యిది సంఘసేవగావించి మాత్ర మునవియు కులగుటకు ప్రోత్సహించునని.

దేవరాజు సీతారామస్వామి

గౌరవ కార్యదర్శి ఆంధ్రజనసంఘము (కేంద్రము)

నిజారావు పనివారలనమ్మె

నిజారావు, 20-8-28:— నేటిదినమున, రన్నింగు మేజర్ జనరలుగారు సమ్మెతో చేరిరి. అంగ్లోయండియనులు ముఖ్యముగా నిజారావు వరకు సామ్రాజ్యవాదము పూ ర్తికావించిరి. ఇంజనీరింగు వరకు సామ్రాజ్యవాదము పూ ర్తికావించిరి. ఇంజనీరింగు పనివారలకు నిజారావు నే జరుగించిరి. సామ్రాజ్యముల నిచ్చెదమని వాగ్దానముగా నుచు నిజారావు నిజారావునననది కోరిరి. వారు వ్రాసియిచ్చు నందుకు నిజారావు చేరిరి. యందువలన అన్ని కార్యకర్తలలో కోరిక నీటివారల సమ్మెతో చేరిరి. 18-8-28 తేది రాత్రి నిజారావు నేమనలో పొద్దురు సమ్మెతో చేరిరి. రివల్యూషన్ ఆఫీసులు, రైలులో సామానులు డించి, రైళ్లకు విరమించు సూచించుట, పొయ్యింట్లు జేయుచున్నారు. లోకల్

రైల్వే నిలిచిపోయినవి. బండి సరిగా నేరకు నడుచుటలేదు. నిన్నును బెజవాడనుండి వచ్చు మొయలు సాయంత్రం 8 గంటలకు వచ్చినది. అక్కడనుండి నేమనమావరకు లైనుమీదను వారం దరు సమ్మెతో చేర నుచున్నట్లుగా నున్నార విమాత్రము అల్ల రులులేవు. సమ్మె చాలా కాంతముగా జరుగుచున్నది.

మంగళగిరి వీరరాఘవయ్య.

ఆంధ్రమహాజనులకు విన్నపము

కీర్తిశేఖరైన బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్రరత్న దుర్గిరాల గో పాలకృష్ణయ్యగారి స్ఫూర్తికనిధి సమాలుచేయుటకు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభవారిచే నొకయువసంఘము యేర్పరచబడిన సంగతి అందరికి తెలిసినవిషయము. ఉపసంఘసభ్యులు, గోపా లకృష్ణయ్యగారు నూచించిన దేవాలయ నిర్మాణము, మొదలై న ఆశయముల గమనించి వాటిని నిర్వహించుగా సాగించెద రో లేదో యని మహాజనులు కొందరు నన్ను ప్రశ్నించుచు న్నారు. వారి ఆశయముల నన్నిటిని పూర్ణముగా జరిపించుట యీ యువసంఘమువారి ముఖ్యోద్దేశము. ఈ యోజనముల సాగించుటకు ఇరువదివేల రూపాయలకు కష్టపడతాం కా మనియుండునని విన్నవించుచున్నాను. నా మిత్రులు శ్రీయ్య త కృష్ణ శ్రీ దేవల్లి శంకరశాస్త్రిగారు అందువలన రూపాయ లవరకు సమాలుచేసి ఉపసంఘమువారి భారము చాల భుట్టుకు తగ్గించినందుకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. ఇక దేవాలయము మొదలై న కా ర్యము లకు క డి పే ను వేల రూపాయలు కావలసియున్నది. ఆంధ్ర మహాజనులు పూర్ణమైన చేయూత యొసంగినగాని యీతని నెరవేరదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఆశయములలో దేని నిమిత్తమైననూ సంగల్పించి అందునిమిత్తమే తమ విరాళమును వినియోగించ మని శలవిచ్చిన అట్లుజేయుట కీ యువసంఘమువారు నిధియు గా నున్నారు. ఆంధ్ర మహాజనులు తామివ్వదలంచిన విరాళ ముల ఆంధ్రా ప్రదేశ్కు లిమిటెను గుంటూరుకు పంప ప్రా రించుచున్నాను. ఏతనిదికి నోపంగు విరాళములు గుంటూరు ఇండియా బ్యాంకిలో నుంచబడి వాటిని క్రమక్రమమున లెంపబడును. విరాళములు కీర్తికాలములో పంపి ఆంధ్ర మహాజనులు తమ యుదారభావమును దేశభక్తియును వెల్లడింప ప్రార్థించుచున్నాను.

నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావు

నిజారావు అగ్ని ప్రమాదము

ఒక నవరణ

ఈనెల 18-వ తేదీన యీ అగ్నిప్రమాదమునగుర్చి ఆంధ్రవత్రికలో ప్రకటింపబడిన వార్తలో రెండు పెంకుటిల్లు గూడ తగులబడినట్లు ప్రకటింపబడెను. ఇది పొరబాటున నిలు లవ్రాయబడెను. పెంకుటిల్లుగూడ అగ్ని బావులలో సోకినవిగా ని పోలీసువారు మున్నగువారవచ్చి మంటలూర్చివేసినందున పెంకుటిల్లు తగులబడలేదు. రెండు పూరియిల్లువూత్రము తగుల బడినవి.

రాత్రి నుమాడు 7-30 లకు మరల నేను స్వయంగా అగ్నిప్రమాదము జరిగినస్థలమునకువెళ్లి ప్రమాదముపొందిన ఇం దయజనులతో ముచ్చటించుచుండగా ఏలూరు మున్సిసిపాల్టీ స్పెషల్ ఆఫీసరుగారగు శ్రీయ్య రాజరత్నంగారున్న, రివి న్యూ ఆఫీసరుగారగు శ్రీయ్య చలపతిరావు వంటులుగారున్న నాకు కనబడిరి. అప్పుడు నేను చేరమేకగారిలో నిట్టి ఘోర అగ్నిప్రమాదముల గలగకుండా నికమందు క్రద్ధపుచ్చు కొనవలసినదనియును, ఇండ్లముగ్గు బాణాసంచా, లెల్ల పుట్టిక, గడ్డినాములు వగయిరా ప్రమాదకరమునవి ఎచ్చుటెచ్చుటయు న్నను పరిశీలించి తగ్గిన చర్యలనెనియును కోరియుంటిని. వారు అందుకు పప్పులించిరి. ఇట్లు ప్రమాదము లికమందు జరుగకుండుట కట్టి వానిని తీసివేయించెదనని వాగ్దానముచేసినం దులకు వారికి నేనెంతయును కృతజ్ఞుడను. ఆ కతైపునీధిలో నచ్చుటచ్చుట పీడిలాంతరులు లేక ప్రజలు యిబ్బండికడుచున్న చోట్లు చూపించి లయట్లు జేయించవలసినదనిగూడ నేను వారి నికోరగా వెంటనే దగ్గరనున్న తాబేదార్లుకు లయట్లు తక్షణం జేయించవలసినదని వుత్తర్వు చేసియున్నాను.

వారు నాతో వాగ్దానమొనర్చినరీతిని వెంటనే తగు సూచయ మొనర్చి జనుల యిబ్బందులను పోగొట్టి మేలొనర్చెద రని నమ్ముచున్నాను. ఏలవనగా ప్రమాదములు పంధవించక ముందే, ప్రమాదమునలెచ్చు పేతువులను తెలపకొని లొల గిడినచో నట్టి ప్రమాదములకు పోలేదొరక నేరదు. కావున

ముందు జాగ్రత్తతో పురమునందుండు అపాయకరమున వస్తు సముదాయములను లొలగించి మున్సిపల్ వారు తమ విద్యుత్ ధర్మమును నెరవేర్చుకొని పుణ్యముకట్టుకొందురు కాక.

యం. కోటయ్యనాయుడు.

నిజారావు

శ్రీ కృష్ణమోహన నాటక సమాజము

ఆంధ్రనటరాజ కలియుగాంజనేయ బిరుదాంకితులగు ఆంజనేయ సి. ఎన్. నటేంగారాజు, మా పేలాపుర పాండురంగ సినిమాచాలునందు 18-8-27 రాత్రి సంపూర్ణ రామాయణ మును ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులమనంబుల సంతోష తిరంగమాలి కల నడుమ జోలాయమానముగ నొనర్చిరి. శ్రీయ్య నటేం గారి నటనాకాళలము, భరతునిపాత్రయందును, శూర్యులు పాత్రయందును, చాల ఒప్పిదమై, రసవంతమై, తదితర నాటక సమాజ నటకులనెదిలించి యొప్పారై శ్రీ ఆంజనేయలపార్వతీను దు వారినిమించినవారి యాంధ్రదేశముననేగాక, తదితరరాష్ట్ర ములందు సహితము ఉండియుండబోరని దృఢముగా జెప్పవచ్చు ను. ఈదేశ మాదేశ మన నేల కలియుగామునందే వారికిమించిన ఆంజనేయ ప్రదర్శకులు లేరని చెప్పుటకే వారు ఆంధ్రనటరాజ కలియుగాంజనేయ బిరుదాంకితు లె ల నిక్రమము.

ఈయనమించిన వా, శీతపాత్రధారిణి శ్రీమతి నాగ మణియే! శీతామహాదేవియన నిజముగ నీశితనజావిన చాలు ను. ఆరణ్యవాసమున శీతపాత్ర సత్వంతోత్సాహముగ శ్రీరాము నికి తోడునీడై, నిలచి వ ర్తించుట, చూడజూడ, శీతారణ్యవాస ము నిజముగ దృగ్గోచరము గాకమానదు. మరీయు నీమె కైక పాత్రను ధరించి రసయుక్తముగ, భావప్రకటనమునందేమి, జాలిగుండెజూపుటయందేమి, శ్రీరామునియందు తనకుగల

పుత్రవాత్సల్యమును మందరతో, విశేషికిరించుటలోనేమి, దశ రథునికి తన విలాపరహస్యము, మరుంగువరచి, యుక్తియుక్త ముగ కోరికల చెల్లింప వాగ్దానము గైకొనుటలో నేమి, ధైర్య సాహసములు కనుపరచుటలో నేమి, ఈమెకు మించిన యువతి మరొకరై నాటక సంఘములందును గానరారనుట నిర్వివాదాం కేము. ఇట్టి సమర్థురాలగు నటనారికన్న మనకు "ఆంధ్రనటరాజి కలియుగాంజనేయ"యను బిరుదమునగా, ప్రసాదించి వారినట నా కాళలమును గౌరవించెదనని నూచించు చున్నాను.

నిజముగ నీ నాటకసంఘమువారు, భక్తిరసపూరితమన గురై సంపూర్ణ రామాయణమును ప్రదర్శించి ప్రజలమన్నన లకు పాత్రులైరి. శ్రీయ్య నటేంగారాజు భరతునిపాత్ర ధరించి జూపిన సోదరప్రేమ, కైకయి దురాగతమును దెలిసికొని భిక్షు డై కైకప్రవర్తనమును ఖండించుట, అగ్రజునపడ తనకుగల గౌ రవప్రపత్తి, స్వార్థత్యాగియగుతనమున పితృవాక్య పరిపాలన ము గావించినందునకు సంతసపడి యాతనిసమఖమున చనుదెంచి శ్రీరాముని పాదుకలుదెచ్చి, పట్టాభిషేక మహోత్సవమొనర్చి శ్రీరాముని రాకవరకు తాను ప్రాణోపవేశము నందుండుటకు కృతనిశ్చయుడై ప్రతిష్ఠ చేయుట, మొదలగు యనేకవిషయ ములనై, కనుపరచుటలో భరతుజూపిన యచంచలభక్తి వల్ల నాతీతము. పర్షింపనలవిగాదు. శ్రీయ్య నటేంగారాజు నిశ్చల మైన రామభక్తులై, నాటకకళ నే వృద్ధిపొందింప కతూహలులై సంచారముచేయుచు, అనేకసంఘములకు విరాళములొసంగుచు, ప్రఖ్యాతిపొందులై ఆంధ్రదేశమునకును, భారతభూమికిని, మే లొనర్చుచుండ వారి ఉదార సాహసోపేత సద్గుణములను వెల్ల డించుచున్నది. పితృ పొందిన సువర్ణవతకములేమి, యోగ్యతావ్ర ములేమి, లెక్కతమించియున్నవి. పితృ నటనాకాళలమునందు ఖండాంతరవానులకంటె మించినవారై యుండగలవని చెప్ప వచ్చును. ఇట్టి నటకాగ్రణ్యులుండుటంబట్టి, శ్రీయ్య నటే నారాయణరావు జమిందారువారివంటి పూర్వులకు లగు ఉదారసాహసికులు, అమితధనవ్యయమునకులోనై, నాట కకళాభివృద్ధికే, యనవరతము కృషిసల్పి, యాదర్శపురుషులౌట కు కారణమైనది. మిష్టరు యం. కోటయ్యనాయుడుగారు వారి నటనా కాళలమునకుమెచ్చి శూర్యులుపాత్రను ధరించిన శ్రీ య్య నటేంగారికి తోట నందరరావు నాయుడుగారు సువర్ణ వతకమును బహూకరించెదర ప్రకటింపిరి.

జవ్వాజి అప్పారావుగూ.

కాలక్షేపం [మొదటి భాగం]

ఇందు జీవితములోని ప్రతిదిన వ్యవహారములకు చెందిన కొన్నివందల సంభాషణలు గలవు. నెల. గు. 0-8-0.

గ్రంథకర్త! భవిషిపాటి కామేశ్వరరావు. వలయువారు:—

భవిషిపాటి కామేశ్వరరావు, రాజమండ్రి

మదరాసువార్త

త్రవాలానోటీసు: 80-8-28 తేది గురువారము
ఆవడిఅట్టము వండుగ శివపుగుటచే పోస్టాఫీసుకు కలవుశిన
మగును.

శ్రీయత సత్యమూర్తిగారు: శాశ్వత సర్వ
వత్ సమావేశమునకు లక్షోన్నతగమనమును దినములలో మ
హమ్మదాబాదు రాజాసాహెబుగారి కతిథులుగా నుండుటకు
రాజాసాహెబుగారిచే నాహ్వానింపబడియున్నాడు.

ఆవడి ఆర్మోగ్యత్రముము: నకు చాలి వి. తిల
వలకాశ్రమి (ఈశోడు మునిసిపల ఆయుర్వేద ఔషధాలయ
వైద్యులు) గారి వద్దనుండి 18 రూప్యములకు కృతజ్ఞతతో నం
దుకొంటివి. విరాళముల నొసగినవారికి మా వందనములు అని
చాలి లక్ష్మీవతిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య: 18-8-28 తేదిలో
అంతమగు వారములో, 118 గురికి కలరా తగిలి 66 గురు మర
ణించిరి. 18 గురికి మహుచికము తగిలి 5 గురు మరణించిరి. గాలి
జల్లులవలన 1 రు, ఎంటరీకు జ్వరములవలన యిద్దరు, మలేరియా
వలన 46 గురు, యితరజ్వరములవలన 82 రు మరణించిరి.

నాయుడు సంఘముయొక్క విందు: 25-8-28
తేది శనివారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు ప్రాగ్రసిపు
యూనియను స్కూలు, ఆ2యప్ప నాయకపీఠి, జార్జిటవునువద్ద
యీ సంవత్సరపు నాయుడు పట్టభద్రులకు నాయుడు సంఘసభ్యు
లు విందుసేసెదరు. శ్రీయత కె. వెంకటస్వామియ్యాయుడు వి.
ఏ. వి. ఎల్. గారు పట్టభద్రులకు సందేశ మొసగెదరు.

వెటరినరీ డిపార్టుమెంటు: లో, శకువులకు
కొత్త సీరిమ్ ఇశాక్యోమను గావించుటకొరకు, ఉద్యోగుల
సంఖ్యనెక్కువయేను సవసరముగూర్చి, గవర్నరుగారు, గౌ.
సేతురత్న నయ్యగారు, గౌ. మయిర్ (ప్రెసాన్సు మెంబరు),
వెటరినరీ అడ్వైజరు, గార్డన్ డిస్ట్రీక్టు సెలెక్షన్ కమిషన్
యొద్ద. (ప్రె. వె.)

రాకపోకలు: వర్తమాన సమావేశమునకు హాజరగు
టకు శ్రీయతులు సజ్యుడు వర్తమా సాహెబు (ఎం. ఎల్.
సి.) మాలానా అబ్దులు లతీఫు ఫయాజీ (ఎం. ఎల్. ఏ)
సి. విజయరాఘవాచారి, గార్లు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి
లక్షోన్నతగమన కేగిరి. సర్. సి. శంకర నాయుడు. ఏ. రంగస్వా
మయ్యగారు (ఎం. ఎల్. ఏ.) గార్లు నేటిరాత్రి మద్రాసు
విడిచి లక్షోన్నతగమన కేగెదరు.

మంత్రిత్వయమునకు కార్యదర్శులు: గా
శ్రీయతులు తాజ్జీను, మాజీకృత్యము నాయకరు, బాక్, గార్లు
నియమించబడి మొన్నటి దినమున 21-8-28 ఆర్డరుల నడికొని
గట్టుగా దెలియుచున్నది. మాజీకృత్యము నాయకరుగారు
నిన్ను 22-8-28 తమ మాతన వదలి వహించిరి. తాజ్జీ
ను, బాక్, గార్లు తమ పదవులను త్యరణానే వహించురు

ఎస్. వి. రైల్వే సమ్మెగూర్చి శాసనసభ్యులు
గవర్నరుగారిని సందర్శించుట: ఎస్. వి. (22-8-28)
మధ్యాహ్నమున శ్రీయతులు ఏ. రామస్వామియ్యాయుడు,
పి. టి. రజక్, సి. ఎస్. రత్నపభాపతి మొదలగువారు గార్లు
గవర్నరుగారిని సందర్శించి, యిటీవల జరిగిన ఎస్. వి. రైల్వే
సమ్మెకు సంబంధించిన విషయముల పైకి గవర్నరుగారి
యెదుట తెలిపి సందర్భానుసారము దిశయింతురు.

ఎస్. వి. రైల్వే సమ్మెదారులపై కేసు
(ఎగ్జూక్యూషన్ 22-8-28)
జూలై 21 వ తేదీన ఎగ్జూక్యూషన్ల సమయమున అరెస్టు
కాబడిన నుబ్యరాయలు నాయుడు, మరి తొమ్మిదిగురు శేర
కులపై తేబడిన కేసు మరల నిన్న మధ్యాహ్నమున విచారించ
బడినది. మేజిస్ట్రేటుగారు రైల్వేచట్టముయొక్క 150 సెక్షను
క్రింద శేరకులందరిపైనను చార్జి తెట్టిరి. శేరకులు తామపరాధు
లము గామని వాదించిరి. కేసు 29 వ తేదీకి వాయిదావేయ
బడినది.

చెన్నపురి విశ్వకళాపరిషత్తు

పట్టప్రదానోత్సవ సభ
చెన్నపురి విశ్వ కళా పరిషత్తు 1928 సం॥ కట్ట ప్రదా
నోత్సవ సభ నేటి మధ్యాహ్నము నెలలు భవనమును జరుప
బడినది. సాయంత్రము 4-30 గంటలకు జనగ గల ప్రధాన సభ
కు పూర్వము 2 గంటలకే వి. యల్. యమ్. యల్. యల్.
టి. పట్టముల కొందరు విద్యార్థుల కొసగబడినది. ఈ సభకు
స రి న త్తు యొక్క కృత్యము చా న్న ల ర
జీ బి రామని మీ నకా గారు అధ్యక్ష త వ హించి
తెవరీక్షలందు కృతార్థులైన విద్యార్థులకు పట్టము తొసంగిరి.
సాయంత్రము జనగగల ప్రధాన సభయందు గవర్నరుగారు
అధ్యక్షులుగా నుండురు. పట్టప్రదానోత్సవ ఉత్సాహమును
అభ్యుజ్జ్వలమునకు.

యమ్. యల్. పరీక్షయందు మువ్వరు విద్యార్థులు
గలరు. చెన్నపురి న్యాయ కళాశాల లాకాతేజయ్యుడు వి.
యల్. పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులైన 185 మంది విద్యార్థులలో
శ్రీమతి వి. ఆనందబాయియను నారీమణిగలదు. వి. యల్.
ప రీ క్ష యం దు రా జ ధా ని యం దం త టి
లోను ప్రథములగు ఉత్తీర్ణులైన శ్రీ చెరుకుపల్లి వెంకటప్ప
య్యగారు (బెజవాడ) కూడ నేడే పట్టమును గైకొనిరి. వీరికి
లక్ష్మీవర్మసా రెడ్డి మెదలును, సర్ విలియమ్. ఏలింగ్
మొహరియలు బహుమతియు నొసంగబడినది. త్రివేంద్రము
లాకళాశాల నుండి 89 మంది విద్యార్థులకు పట్టము తొసంగ
బడినది. యమ్. యల్. పరీక్షయందు మువ్వరును 8 వ తరగతి
యందు ఉత్తీర్ణులైనవారే. వి. యల్. పరీక్షలో రాజధానియం
రొక్కడను మొదటితరగతియందు ఉత్తీర్ణులైనవారైరి. 2 వ
తరగతియందుగ్రీకుమరాను లాకాతేజయ్య 22 మందిగలరు. మిగిలిన
వారందరు 3 వ తరగతియందు ఉత్తీర్ణులైనవారు. త్రివేంద్రము
కళాశాలయందు ఉత్తీర్ణులైన 89 మందిలో జికరు మాత్రమే
2 వ తరగతియందు కృతార్థులైరి.

లేడీ విల్లింగ్డను కాలేజీ
లేడీ విల్లింగ్డను కళాశాలనుండి వదులుగురు శ్రీమతి
యల్. టి. పట్టములను బహిరి వీరిలో శ్రీమతిలు బాలాం
కాల్, దేవి. ఎయిల్స్ లానెడో, కాన్స్టెన్స్ అను నలు
వురు 2 వ తరగతియందును మిగిలినవారు 3 వ తరగతియందు
ను ఉత్తీర్ణులైరి.

నెంటు క్రీస్టాఫరు ప్రెసానింగు కళాశాలనుండి 7 గురు
శ్రీమతి యల్. టి. పట్టములనుండి అందు జ్ఞాపాధికం జ్ఞానాం
బాల్ అను నొక్కరు మాత్రము 2-వ తరగతియందు ఉత్తీర్ణుర
లాయెను.

క్విల్స్ బ్యాంకుయొక్క బ్రాంచి

21-8-28 తేదీ 10, నూక్లియో షిఫ్. వద్ద శ్రీయత
సి. గోపాలమొనిన ఎం. ఎల్. సి. గారిచే తెరువబడినది. ప్రారం
భోత్సవమునకు హాజరయిన ప్రముఖులలో ముఖ్యులు, శ్రీయతు
లు విద్యాసాగర పాంధ్య, డా॥ స్వామినాథను, మాధెకా,
కె. కె. పాండే, నూక్లియో ఎడ్వోకేటు, మన్మథుడుబలి
యూ, హెన్రీమూ, సి. వి. కె. అయ్యరుగార్లు. శ్రీయత
విద్యాసాగరపాంధ్యగారు, ఈ బ్యాంకుయొక్క మేనేజింగ్
డైరెక్టరును మాధెకాగారి కేక్రీసామర్థ్యములను కొనియాడుచు,
మద్రాసుగవరములో నింక నెక్కువగా బ్యాంకులు తెరువబడవ
లసిన యవసరమును దెలిపిరి. తిరువాన్కూరు ప్రజలయొక్క
కాశ్యాత్సాహమునకు, దేశభక్తికి, వారినభినందించిరి.

డా॥ స్వామినాథగారు తిరువాన్కూరు స్టేటు ఎయిడె
డ్ బ్యాంకు తరపున మాట్లాడుచు భారతీయ బ్యాంకుల యొక
యోగములను దెలిపిరి. ఇట్టి దేశీయసంస్థలకు ప్రభుత్వముచే జా
తబడుచున్న సవరిల్లి యనురాగమునకు తమ విచారమును తె
లుపుచు, దీనికి భారతదేశమందలి విదేశీయ బ్యాంకులకు ప్రభు
త్వముచే జాతబడుచున్న యాదరణమునకును గల తారతమ్యము
ను దెలిపిరి.

విదేశీవర్తకులును, పెట్టుబడిదారులును, విదేశీబ్యాంకు
లను పోషించుచున్న విధముననే భారతీయులు దేశీయబ్యాంకు
లను పోషించవలెనని నడిపిరి.

పిమ్మట, మాధెకాగారు యీ బ్యాంకును తామెట్లు స్థా
పించగలిగిరి తెలియజరుచుచు, యీ బ్యాంకు దేశభక్తుల హా
యము మూలముననే ఇతరము సందగలదని నడిపిరి.

శ్రీయత సోమయాజులుగారి విడుదల
శ్రీయత కె. శ్రీనివాసరదను (తమిళనాడు సోమవజన
దళము సభ్యులు) గారు మధురనుండి 21-8-28 తేదీన మార్కెట్ ప్రక
టించుచున్నారు. శ్రీయత సోమయాజులుగారు 28 వ తేదీన
బరం పురం జైలు నుండి విడుదల కాబడుదురు. తమిళనాడులో యువకోద్యమము స్ఫూరించిన నాయకులలో
వీరిొకరు. బెంగాలు డెటెన్యుల విడుదలకొరకు ఆందోళన
సలుపుటకుగాను, తమిళనాడు యువకదళము, వీరి నాయకత్వ
మున, మధురలో ఆయుధపట్ట సత్సాగ్రహము బూనియించెను.
నీలవిగ్రహ సత్సాగ్రహోద్యమమునకు గూడ వేరే మొట్టమొదటి
నాయకులుగానుండి 15 మాసములకు కఠిన జైలుశిక్ష ననుభ
వించిరి. వీరివుడు వద్రాసునకు మరలచు, తమ దారినువ్వను
తీర్చింది స్థలములలో ఆయా కేసులందు బహిరంగోత్సాహములకు
నొసగెదరు: 28 బరంపురం, 29 కాకినాడ, 30 నీతానగరం,
31 రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 1 బెజవాడ, 2 మద్రాసు.

మద్రాసు కార్పొరేషను జైఎల్ కను

ఎగ్జూరు (20 వ) దివిజనుకు టి. నుందరరావు నాయు
డుగారి స్థానమునకు వచ్చిన ఖాళీకి నిన్నటిదినమున ఎల్వీక
జరిగెను.

ఏ. రామస్వామి మదలియారుగారిొక్కరు మాత్రమే
అభ్యర్థిగా నామినేటుకాబడినందున వీరే యథావిధిగా నెన్ను
కొబడినట్లు భావింపబడుదురు. ఈ ఖాళీకి పోటీలేకున్నను,
లాంఛను ప్రకారము యెన్నిక జరుగవలెను.

నిన్నటి యెన్నికకు పోలింగుస్టేషను మరల గొయ్యాలోపు
వద్దనున్న కార్పొరేషను మాడూ స్కూలయి యుండెను. ఈ
దివిజనుకు 1177 వోటర్లుగలరు. వీరిలో 96 గురు మధ్యాహ్నమున
2 గంటలకు తమవోట్ల నిచ్చిరి. రామస్వామిమదలియారుగారు
ఎగ్జూరు దివిజనుకు నవంబరు 1 వ తేదీనకు ప్రాతినిధ్యము
వహించియుండురు. అప్పుడు వీరిస్థానము నూతనముగా నెన్ను
కొబడిన కే. టి. వెంకటస్వామినాయుడుగారిచే నాక్రమింప
బడును.

నవంబరు 1 వ తేదీ తరువాత మదలియారుగారికి ఖ
దివిజనుకు ప్రతినిధిగా నుండురు.

బర్రాను ఇండియానుండి విడదీయరాదు

పొంగీయుల ప్రచారము

రంగూను, ఆగస్టు 28: జనరలు కొన్నియు బర్మీసు
అసోసియేషను సంఘముజంపారి సమష్టి యజమాన్యులను
నిన్నను బహిరంగసభజరిగెను. బర్మా బర్మీయులకే" యని
క్రాంత సాహిత్యపడిన లీగవారు గత ఆదివారమునాడు సభ
తేదీ బర్మీసు ఇండియానుండి విడదీయవలెనని గావించిన
తీర్మానమును ఖండించుచు పొంగీయులే బర్మాకు నిజమును
నాయకులనియు, ఇండియానుండి విడదీయరాదనియు నెయిను
కవిషయవారిని బహిష్కరింప వలెననియు అన్ని పక్షముల
వారు ఏకగ్రీవముగ బలికి, అందు కనుగుణ్యముగ ప్రచారముచేసి
ప్రజాభిప్రాయము నెల్లటి తేదీనగాని బర్మీలూ వికమత్యము
చేపూరకనియు అధ్యక్షత వహించిన మతాధికారి దెలిపెను.

తిరిగి ఆదివారము ప్రతికర్తులు జరుపవలెనని ప్రభు
పొంగీయులు కొందరు బోవలెననియు వారిని అలంకరించు
చో పోలికు సహాయము కొరవలెననియు వీరా సభకు తద్దు
చేయించవలెననియు ఈ విషయమున తక్కువగా బర్మీసు
సంక్రమింప ఒక ఉపసంఘమును నియమించుటకై బర్మీలూ
తీర్మానించబడినది. ఆదివారము సభలో బర్మీయుల విడదీయ
నను తీర్మానము కార్యక్రమమునందు చేరవలెనని ప్రతిపది.

తూ. గోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునిపై దావా

స్టాండింగు కమిటీ ఎన్నికలు రెండు నెలలవరకు

జరుపకుండుట కంగీకరించుట

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 28: రాజమండ్రి తూర్పు
బోర్డు సభ్యులకు శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారు తూర్పుగోదావరి
జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునిపై వేసిన దావా ఫలించెను. జిల్లాబోర్డు
అధ్యక్షుడు బోర్డులోవచ్చిన 8 ఖాళీలను పూరితేడ జరుప
గూర్చి రాజమండ్రి తూర్పుగోదావరి అధ్యక్షునికి దెలియజేయు
నట్లును, స్టాండింగు కమిటీలకు యెన్నికలు జరుపకుండుట్లును
ప్రతిపాదించి ఆజ్ఞాపించవలసినదిగా కోరువారిని కోరియుండెరి. ని
న్నను ప్రతిపాదనకును నడిం కొద్దు వైవిధ్యము లంగీకరిం
చుచు ప్రాతములకముగ ఒడంబడిక ప్రానియిచ్చెను. స్టాండిం
గు కమిటీల యెన్నికలు రెండు నెలలవరకు జరుపకుండుట కంగీ
కరించిరి. (వ్యక్తియవతేధి)

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము

నేడు (23-8-28) జరిగిన పట్టప్రదానసభ

భాస్కర [గవర్నరు] వైకొంటు గోపను ప్రభు వాసంగిన ఉపన్యాసము

నూతన స్నాతకులారా!

ఈ సంవత్సర మింకాకాక ఉపన్యసింపవలసినదని మీ ప్రోచాస్కెలకు నన్ను కోరినపుడు యావత్సరమునకు నన్ను ప్రసంగించుట ఆయనతో చెప్పవలసినది అభిప్రాయము తాత్కాలికముగా నాకు కలిగినది. ఏలనగా ఇదివరకు నాలుగుసార్లు పట్టప్రదాన సభలు నా అధ్యక్షతన జరిగినవి. ఆసభలలో పాండిత్యమునందును వాగ్దాటియందును నాకంటె మిక్కిలి సమర్థులగువారు ప్రశంసనీయులుగా ఉపన్యసింపియున్నారు. కావున యీ పట్టప్రదానసభ పండితమండలికి చిరపరిచయములగు వారి నెవరైన నా ఉపన్యాసములుగా నియమింపవలయుననియే నేనపుడు తలచితిని. కాని నా ఉద్యోగపథవికి గల కాలాభిలాష ఇదియే నాకగల కడపటి యావకము అని నాకు ప్రాప్తమైనను వచ్చింపదలయు ననుయమున నేను యీ అవకాశమును ఉపయోగించుకొననినో స్నాతకులకును నేనెటు సమ్యమువారికిని తగినమర్యాదను చూపనివాడనగుదుననియు ఓర్వనినో లక్షణముయొక్కయు స్నాతకులయొక్కయు అభిప్రాయవిషయమున ఉదాసీనముగా నుంటినను యభిప్రాయము కలుగవచ్చునని భావించి నేనుదులకొన్ననుంటిని. నేనెట్లు జంతువును విద్యావిషయమున నాకు గల ఆధిక్యమును కారణము.

స్నాతకుల నభినందించుట

ఈ విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైన నియుక్తులను అభినందించి పౌర పర్యాయములోనికి మీరు స్వాగతము పంపగల అవకాశము నాకు లభించి నందులకు నేను చాలసంతోషించుచున్నాను. ఈ వాక్యములు ఇట్టి అవసరములందు లోకమర్యాదలకై తొలుతనుచుండునట్టి మాటలవంటివి కావు. నేనుప్రొద్దు యే పూర్వముగానే విద్యుల నభినందించుచున్నాను.

ఏలనగా నేను విద్యార్థిగా నున్న కాలములో పరీక్షలను ముగించుకొని నిర్యాచము, కృతార్థమైన పిమ్మటకును అధికారము నేను బాగుగా గుర్తించియుంటిని. వరసగా అందుబోధమంది యీ భవనమునందు తుములముగ నిండి యుండిన స్నాతక బృందమునకు నేనెటులనట్లు ప్రదానముచేయుచుంటిని. ఇటువైని యీ జీవయాత్రలో పింకితములనట్టి ముందు ముద్రల పడి, పిమ్మట చివరకు పాండిత్యమునకు లక్ష్యమే. ఈ దీర్ఘప్రయాణమునకు పీఠ సమకూర్చుకొనగలిగిన సాధన సంపద నెట్టిది. అనునట్టి యాలోచనలు నాకు కలుగకుండునో నా ప్రాప్తయము శిలామయమని చెప్పదలచెద. అట్టివో యీ విశ్వవిద్యాలయమునకు చాన్సలరుగా ఉండుటకుగాని యీరాజధానికి గవర్నరుగా నుండుటకుగాని నే ననర్హుడనే యగుదును మీ రిప్పుడు పట్టములను బడసినవారు నిజమే కాని యీ పట్టముల ప్రయోజన మెట్టిది విద్యాప్రాంత సీమ నతిక్రమించి జీవయాత్ర నిర్వహించుట శేషమొక వృత్తివలంబించుటయును ప్రదేశాంతరమున ప్రవేశించుట ఈ పట్టము అనునది వక్రమువంటిది, లేక క్రమక్రమముగా దీక్షింపి పంపూర్ణముగా వికసిత జీవితములకు తగిన పాండిత్యము లభించినదని నిర్ధారణ చేయునట్టిదియో? “శేషము జీవనోపాధినిబడయుట జీవ పరమాపధి కాబాలదు. మా జీవితములను వృద్ధిచేయుటకును మీరుతగిన జీవనోపాధిని బడయుటకునుగూడ మీరధ్యసించినవిద్య విద్యుల నర్హులనుగా జేయవలయును” అని ఒక బహిరంగసభలో ఒకవిద్యార్థిమాని నుడివెను. ఈ వాక్యముల సంకేతముగూర్చి మీరపావలెదగూడదు. వానినిగూర్చి మీరు బాగుగా ఆలోచన చేయవలయును. నేను ఈ సభలో ఉపన్యసింపనుచున్న ఈ వాక్యములను నానూచనగానే నేనేనర్పించెదల మీ ఆందోళనలను నేను పరిగా గ్రహింపలేదనియును మీజీవితమందలి ఉత్తరం గమునందు మీకుగల వ్యాకులతనుగూర్చి సానుభూతి గనుపరపలేదని మీరు తలంచవలదు. ఈ వాక్యములను స్మరింపదలమనం దుండుకొని క్షణికాలమైనను అతివిశాలముగ దృక్పథమునందుండి విద్యాసమస్యనుగూర్చి మీరాలోచింపవలసినయే. నాఅభిప్రాయము.

విద్య జీవితమందొకదశకు మాత్రమేయపయోగించునది కాదు. ఏదోయొక ప్రత్యేక కార్యమునకుమాత్రమే అధ్యసించ బడగలదికాదు. విద్యాసమస్యయొక్క వైశాల్యమును జేస్తూ త్యమును మనము పరిగా గమనించకపోయినచో అది అంధక ప్రాయముగు కంఠపాఠమునెగాని అది సార్థకముగ విద్యకావా

దు. మీరిమిగిన భావనములనే అంధక ప్రాయముగు కంఠ పాఠముగూడ అత్యధును కలిగించుటకే కారణమగును. అనుచి తనుగు నీపనితీరులను మానసమునకుదగిన అభ్యాసము లభింపకు. శక్తికలిగిన ప్రవృత్తిలగుదు. సరియైనపద్ధతిని విద్యను నేర్చుటయు ను సరియైనపద్ధతిని విద్యనభ్యసించుటయునుగూడ చేపూరినచో మనమునకు పరిశ్రమయును బుద్ధివికాసమును కలుగును. విద్యార్థులు బడసినట్టి జ్ఞానమునుబట్టికాక విద్యార్థిదశ గడచినపిమ్మట వానికి కలిగిన మానసిక వికాసమునుబట్టియే విద్యయొక్క నిలు పను గ్రహింపవలెను. స్వతంత్రముగ నాలోచింపగల వదలివారికి నేర్పబడెనా, విద్యనభ్యసించవలసినరీతిని వారు గ్రహింప గల్గిరా, మనకును ఏదోయొక విషయము నందే లగ్నము చేసినచో దానికి సంపూర్ణ వికాసము కలుగదు. పంపిడి నృత్తిగూడ కలుగును. ఈ రీతిగ యిష్టార్థ సిద్ధిని బడసి ఏదోయొక వృత్తిలో ప్రవేశించినపిమ్మట కూడ క్రమ వికాసమును బడయగల శక్తి దానికి సంబంధించి యేయుండును. నూతన సంవత్సరముల నామోదింపుట కది యీస వర్ధమే యగును. మనకీరమందలి కండకములను మన మేదైన నొక్క పనికొరకే మనము సిద్ధపరచు చుండినయెడల ఆత్రత్యే

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షు లగు గోకేను ప్రభువుగారు నేటి కాన్వేషను సభలో ప్రసంగించిరి.

క కార్యమునకు తప్ప తక్కిన పనులకు నేర్పకొనిగూడఅని యుప యోక్తముగు కాబాలవు. శేష జీవనోపాధిమాత్రమే జీవితము కాదు. జ్ఞానము శేషము ధనార్జన సాధనముకాదు. ఆరోగ్య కరముగ జుట్టు కలిగినచో అదియెటులు అధికముగ ఆహారము నేక్షించు చుండునో సమచిత జ్ఞాన ములులే జ్ఞానాధిక్యత నేక్షించుచుం డును. నూతనములను భిన్నములను ఆర అభిరచులను కల్పించి జీవితమును పుష్కలముగా నొనరించుచుండును. అట్టిజ్ఞానము ఒక్క విద్యార్థికి మాత్రమేగాక ఆరింతో సంబంధముగల వారి కిని గూడ సాఖ్యమును సమకూర్చుచుండును. భాషాశేష యం దాపక్షిని స్పృధి నొందించుచుండును—చరిత్రలుకళలు క్రకృతి శాస్త్రములు నాజ్ఞయేము మున్నగు ప్రపంచము నంతటిని ఆరియెడుట తెల్లము. ఆరిదు ఇచ్చానసారము వేనిలోనైన వి వారిం చుచుండగలదు. ఇట్టి స్వతంత్ర లోచనా శక్తిగల వారికి ఏ కాంతవా సమదుర్భ రముగాదోచదు. అట్టి వారొక్కతరకాలమైనను నిర్వాహార ముగానుండవలరు. శరీర పరిశ్రమకొరకు సంచారముచేయుచు న్నను రైతులో ప్రయాణముచేయుచున్న అతడు తనమాన సమును ఉపయోక్తములకు రంగములందే తిష్టచుండగలడు. లేదని, భాషాప్రవేశచదురు స్వేచ్ఛగా విూరించి కాంతిని బడయగలడు. ఆరిమనగు సంపూర్ణముగా ఆరిని కనుపన్నుల మెలరచుండును. అరిచురుకుగా పనిచేయుచుండునగాని మంద కొడిగానుండదు. పని, ఆట, విహారము మున్నగువానిన్నిటిని గూడ తనయష్టానుసారము చేయగల్గును. విద్యాభ్యాసము

మనుష్యుని జీవితమునందు ఒక్కదశకుమాత్రమే పరిమితమైనది కాదు అను సత్యమును నేనిప్పుడు మీరుండుట తెలిసితి. మీరు విద్యార్థులుగా నున్నకాలమందు అభ్యసించి న విషయములను మురచి పోవునట్టి దశకు మీరువచ్చినప్పుడుగూడ నూతన గ్రహణవిషయ సామర్థ్య ముమీరుండు నున్నరమేయుండును. “కారీరక ముగను మానసికము గను విశ్వవిహారమొనరించుటకు యోగనమే ఉచితకాల” మని స్టి నెన్న చెప్పినమాట నిజమేకాని, అట్టియోగవనదశలోనే మితి మీరి ప్రవర్తించుటకును అనుచితకార్యములు చేయుటగూడ కొందరికి ప్రోత్సాహము కలుగుచుండును. ఒక వ్యక్తి జీవితము నందు నయను ముడుకుచుండినను తత్సూర్యమభ్యసించబడి న విషయములలో అధిక భాగము నిరుపయోగముగు చుండినను విద్యార్థిగ్రహణ సామర్థ్యముమాత్రము ఎల్లప్పుడును ఒక్కరికిగా నే యుండును అనువిషయమును సంపూర్ణోత్సాహ ప్రాగల్భ్య సముపేత మగు యోగవనమును బాగుగా గమనింప దగును. కావున యోగవనదశమాత్రమే జీవనవనంతమున నభిప్రాయము సరియగునా కాదాయని యువకులు బాగుగా నాలో చింపవలెను. తదితర జీవితాపస్థలు ఫలవంతములు కావన దుర భిప్రాయమును త్యజింపవలయును. సమగ్రజీవితమంతయును నుపరితమే. “నాతోగూడ మీరు వార్ధక్యమును బడయును. శ్రేష్ఠతమగునది మిక్కిలము ప్రాప్తింపవలసియే యున్నది. అదియే. చరమదశ ఆచరమ దశకొరకే బాల్యదశ ఏర్పరపబడి నది. సమగ్రజీవితమే నా సంకల్పము అని యువకు నుడివెనో వాడే కాలమున కధిశ్యుడై యున్నాడు. యోగవనమందు గోచరించునది అర్థభాగముమాత్రమే. భగవంతుని నమ్మియుం డుడు. సమగ్ర జీవితమును తిలకింపుడు భిల్లవుడు” అని లిలి బెకాయుజా అను గ్రంథమునందు ప్రాసంగికమైనది.

శ్రేష్ఠమైనదింకను ప్రాప్తింపవలసియున్నది. అదియే చరమదశ. ఆచరమదశకొరకే బాల్యదశ ఏర్పరుపబడినది.

మన జీవితపథకులలోగల ఆవేగము అతిశీఘ్రకాలము లో అత్యధిక ధనార్జనమొనరింప వలయునను నాలో, టెలిఫో నులు వాయువాత్సలు మున్నగు క్రొత్త గాకని పెట్ట బడిన నూతనోపకరణములు మన జీవితమందు కలుగుచున్న యీ ద్రోకము మున్నగునవి మనమేధాశక్తిని కాంతముగా వృద్ధిచేసిం చుటకు అనుకూలముగానున్నవను విషయమును మనయోగవన మునందు మనము తరచుగా మరచిపోవుచుండుటలేదా? ఉద్రోక మధికమైన కొలదియును గమనవేగము తక్కిన యగుచుండును. అను ప్రాకారాలపు సామెత నవయోగవన విషయకు కలుపుగా నే యుండవచ్చునగాని అందులో విమలతమగు సత్యవిమిడి యున్నది. అతి శీఘ్రముగా అభివృద్ధి నొందవలెనను ఆందోళన ములో నయను ముడిరిన పిమ్మట మన జీవితము. ఉపయోగకరమును సాఖ్య కరమును అగుటకు అనుకూ లించువాని నెన్నిటినో మనము గమనింపకుండుటయు తిరస్కరించుటయుగూడ జరుగుచున్నది.

అట్టివో జీవితార్థ బాల్యదశ ఏర్పరపబడెనో అట్టి చరమదశయందు మన మభివృద్ధి నొందుటెట్లు? మీరు బడయ నెంచుచున్న ఆశయము తెలిసి? అను ప్రశ్నయోగమున యీ యుపన్యాసారంభమునందే మీకు నేను సూచనచేయ నారంభించితిని. అట్టి ఆశయములను మీరుదృక్పథమునందుంచుకుంటిరా? “ఆశయములు రెండు విధములు, ఉత్తమోత్తమమగు సమగ్రతకు సంబంధించినవి కొన్ని. ఒకవ్యక్తి, జీవితము. ప్రపంచము, మానవసంఘము మున్నగు వానినిన్నిటిని ప్రత్యేకముగను శ్రేష్ఠముగను. ఆదర్శప్రాయ ముగను అవి నెల్లడించును వాని జౌన్నత్యమునకు మేరలేదు అవి అప్రాప్తములు. కాని అవి నిరుపయోగములుకావు. అవి యెన్నటికిని లభింపలేదను కారణమున మనజీవితము విఫలము కాదు. మన ఆశయములు సమగ్రతకు విధింపచుండును. కాని అది అసంభవము. ఈ ఆశయమునకు మనము చాల దుకుబకు చుండుటచే మన జీవితములు వ్యర్థములని మనము భావింప జనదు. ఇట్టి ఆశయములు ఒకరికము. యీ ఆశయములలో వేరొకరకము కూడాకలదు. ప్రపంచమునందు అధికముగ అసాధనమును పొంది మనము నృదియగుచుండు కొలంది యీరెండి రకపు ఆశయములు గోచరించు చుండును. ఇవి అలభ్యములు కావు. ప్రపంచమును మనజీవితములను మనము తమరితిని మనము వినియోగించినచో మనము వీనిని బడయగలము. మొడి టిరికపు ఆశయములకంటె యీరెండవరకము తక్కువయే. ఇవి సమగ్రములు కూడకావు. మన జీవితమునందు మనము క్రమ శీఘ్రోపాసముల నెక్కుచున్న కొలదియును మనము వీనిని బడయగలము.

శేషము భౌతిక సందేహముమాత్రమేగాక నైతికసందేహగూడ వీనివలనబడయుటకు వీలగును. అతిశీఘ్రముగను కులభముగను మనల నాజేంచుచుండునట్టి స్వార్థపరత్వము నశించిపోయి మనకు నిష్కామకర్మయందాపక్షి జనించును. మనవాంఛలు మనజీవిత శ్రేష్ఠమునమాత్రమే జలభరితములుగా నొనరించునట్టి లీలకాలావలెగాక అతివిశాలముగు మహానీలతే ప్రవహించి మనలో సంబంధముగాల వారందరి జీవితశ్రేష్ఠములగుగూడ ఫలవంతముల నొనరించుచుండును.

పక్షాంత వాత్సవరణకామ్రుజ్జయం

నైమను కమిషనునకు

సాక్ష్యపత్రములు

ప్రజాపక్షమువారు

ప్రజాపక్షమువారు సమష్టినియోజక

వర్గముల గోరుట

విశ్వకర్మసంఘమువారు వలదనుట

ప్రజలపైనే బాధ్యత యుంచవలెనని

యూరోపియను డనుట

మదరాసు ప్రజాపక్షము

మదరాసులో ప్రజాపక్షమువారి తరపున నైమను కమిషనువారికి సాక్ష్యపత్రముకంటే బాధ్యతవేయబడెను. స్టేటుకౌన్సిలు ఉభయపక్షముల పక్షపాదులను అగు ఎన్. ఎం. పాదానాభ పి. ఎస్. కల్వశాయినాథులు కె. కె. పాకరు, ఎ. ఎల్. సుబ్బామణి, ఎం. ఎల్. ఎ. గార్లు అందు సంతకము చేసిరి. అందు యిట్లు గలదు:

ప్రస్తుతమున్న భారత రాజ్యాంగ విధానము సంకల్పితముగా లేదు. 1919 ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులను పూర్తిగా మార్చివేసి భారత ప్రజల స్వభావాలను పాటించు స్వయంస్థితిని సాధించుట అంగీకరించుచు నూతన పరిపాలనావిధానమును సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించవలెను. భారతదేశము బాధ్యతాయితీ పరిపాలనకు తగియున్నది. సంపూర్ణ అధినిత్య స్వయంస్థితిని భారతీయులకు లభ్యమగుట నిస్సందేహము. సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారు వెంటనే సంపూర్ణ అధినిత్యస్వత్వమునకి భారతీయుల సంకల్ప ప్రసారచేదరని నమ్ముచున్నాము.

కానీ సభ లన్నిటికి సమష్టినియోజకవర్గములే యుండవలెను. సాంఘిక నియోజక వర్గములు ప్రజాపరిపాలనకు ప్రతిఘటనను. కాని అవసరముగ కొన్ని రాష్ట్రములలో కొంత రాజ్యాంగపరమ మహమ్మదీయులకు నిమ్నజాతులకు కొన్ని స్థానములు ప్రత్యేకించి యుంచవచ్చును. దేశములో మహమ్మదీయుల తడితరులు పెక్కుమంది యీ సాంఘికనియోజక వర్గముల యుండవలెనని కోరినచో అట్టియేర్పాటు తాత్కాలికముగ నుండుటకు యీ పక్షమువారు రభ్యంతరము చేయవలెను. కానీ సభలలో రాజకీయపక్షము లేర్పడవలెనని గాని సాంఘిక పక్షములనుబట్టి యేర్పడవలెనని యుండరాదు.

విశ్వకర్మసంఘము

కరాచి, ఆగస్టు 20:— ఆఖిలభారత విశ్వకర్మ లిబరల్ ఫ్రంట్ యొక్క కార్యకర్తలు, భారత సమరంజన్ లోకి వ సంఘముల పాఠశాలలను విడిచి వీరిని వేరుచేయుచున్నట్లు ప్రకటించి కేసునుండి రాజ్యాంగవిధానము నూచించిరి. ప్రస్తుతమున్న యిక్కట్లులన్నియు, రాజకీయ చిక్కులు, ప్రజల అసంతృప్తి అల్పసంఖ్యకుల యాందోళన, ఉద్యోగహీనుల అంగీ ఇండియనుల అసంతృప్తి, ప్రజాపిత దీపకానందలితి, నగరములలో ధనాధికుల నిరంకుశత్వము వ్యవసాయవారుల అజ్ఞానము యివన్నియుగూడ 1919 సం॥ ప్రభుత్వ నిర్మాణ చట్టమునందలి లోపములవలన కల్గినవనిరి. కావున రాజ్యాంగవిధానము పూర్తిగా మార్చవలెనని గాని స్వయంస్థితినియోజి అంగములు మాత్రము మార్చవలసిన ప్రయోజనము లేదు. భారతీయప్రజలకు స్వయముగ అభివృద్ధి చెందుటకు, రాజకీయసంఘ నిర్మాణమునకు తగు అవకాశమిచ్చి వారిపై బాధ్యత నిడినగాని ప్రయోజన ముండదనిరి. అ. ప్రె.

ప్రజలపైనే బాధ్యత యుంచవలెను

ప్రెసిదు గారి సాక్ష్యము

కరాచి, ఆగస్టు 20:— కె. ఎల్. ప్రెసిదు సి. వి. ఇ. కార్యకర్తల నైమను కమిషనువారికి క్రొత్త పద్ధతిని నూచించిరి. ప్రస్తుతమున్న యిక్కట్లులన్నియు, రాజకీయ చిక్కులు, ప్రజల అసంతృప్తి అల్పసంఖ్యకుల యాందోళన, ఉద్యోగహీనుల అంగీ ఇండియనుల అసంతృప్తి, ప్రజాపిత దీపకానందలితి, నగరములలో ధనాధికుల నిరంకుశత్వము వ్యవసాయవారుల అజ్ఞానము యివన్నియుగూడ 1919 సం॥ ప్రభుత్వ నిర్మాణ చట్టమునందలి లోపములవలన కల్గినవనిరి. కావున రాజ్యాంగవిధానము పూర్తిగా మార్చవలెనని గాని స్వయంస్థితినియోజి అంగములు మాత్రము మార్చవలసిన ప్రయోజనము లేదు. భారతీయప్రజలకు స్వయముగ అభివృద్ధి చెందుటకు, రాజకీయసంఘ నిర్మాణమునకు తగు అవకాశమిచ్చి వారిపై బాధ్యత నిడినగాని ప్రయోజన ముండదనిరి. అ. ప్రె.

ప్రభుమాంధ్రకార్మిక (కూలీల) సభ

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెజవాడ, ఆగస్టు 16:— నిన్న సాయంత్రము బెజవాడ పట్టణమున గాంధీ యుద్ధానవమనందు ప్రభుమాంధ్రకార్మిక (కూలీల) సభ శ్రీయుత ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

అధ్యక్షసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత అయ్యునికి వెంకట రమణయ్యగారు అధ్యక్షులగు గోవిందాచార్యులుగారి దేశభక్తిని కొనియాడిరి. ఈ ప్రవచనమున దబ్బుగలవానిమాట చెల్లుటయు కాయకష్టమువానిగలిగినూర్చి ధనికులు ఆలోచించుటయు వివరించిరి. పాశ్చాత్యదేశములందువలె ఇవటకూడ కార్మిక సంఘములు స్థాపించవలసిన యావశ్యకతను గూర్చి ముచ్చటించిరి. ఇట్టి కార్మిక సంఘముల స్థాపనకు అధ్యక్షు లెంతయు తగినవారనిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

అధ్యక్షులవారిటుల నుడివరి. కార్మికసమస్య చాలక్లిష్టమైనది. ప్రవచనములకు కార్మికసమస్య చాలబీభత్సభయనకములగు దృశ్యముతో ప్రదర్శించబడుచున్నది. రషియా దేశమున ప్రత్యేకకాల దురుస్థితి విజృంభించుచున్నది. ప్రవచనమునం దన్ని దేశములందును కార్మిక సంఘములలో స్థాపించబడి కార్మికల నైతిక, సాంఘికాభివృద్ధిని చక్కచెట్టుటకై కృషిచేయుచున్నది. కొంతమట్టుకు జయము చేసారినది. మన భారతవర్షమునకూడ ఇతరరాష్ట్రములందు కార్మిక సంఘము లేర్పడి కష్టజీవులకు కొంత సుఖమును చేకూర్చుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అట్టి కార్మికసంఘము లొకటియైనను స్థాపించబడి యుండలేదు.

ప్రతిరకపు పనివారికికూడ ఒక్కొక్కసంఘ మేర్పడవలయును. స్త్రీ డెరు గుమస్తాలు, మహిళాకారు గుమస్తాలు మున్నగువారు పనితమ వారలనిమిత్తము ప్రత్యేకముగ సంఘముల నిర్వహణకొనవచ్చును.

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు మెట్లు, లేబరు డిపార్టుమెంటులను బయటచేరదీసివారు. ఈ డిపార్టుమెంటులను లేక మైనను లాభము కలుగుటలేదు.

కార్మిక సంఘములను స్థాపించి ఇవటకూడ రషియాలో వలె చాలివిక్ ప్రభుత్వమును నెలకొల్పియు రషి కొందరు ఆ సత్యమును ముచ్చారు. అది కేవలము కల్పన. రినుటకు కడుపునొంద తిండి, పీల్చుటకు చక్కని గాలి, త్రాగుటకు పరిశుద్ధమైననీరు ఏర్పడినచో కష్టజీవులకు లాభము చేకూర్చినవారమగుదుము. ఈ కార్యసామకాలమే మన పరమావధి అని వక్కాదింపుచున్నాము. అన్నిరకములను స్థాపించి వాటియొక్క పని నంతయు ఒక్కసంఘమునందు కేంద్రీకరించుట మన ప్రస్తుతకర్తవ్యము. ఈ యుద్ధమును దేశములెల్లరు ఆహ్వానించి తగినప్రాత్యవా మొ సం గెదరని నమ్ముచున్నాను.

తదుపరి శ్రీయుతులు చెరుకువాడ నరసింహంగారు మతం బాలశుబ్రహ్మణ్యుని ప్రగారు ముచ్చటించిరి.

పిమ్మట యాదిగన నుదహరించబడిన తీర్మానము లంగీకరించబడినది.

1. ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి వివిధకార్మికల నందరిని సంఘములక్రింద యేర్పాటుచేసి వారి ఆర్థిక నైతిక రాజకీయ పరిణామాభివృద్ధికి పాటుబడుటకుగాను ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్మిక సంఘమునక్రింద నుదహరించబడిన కార్యనిర్వాహక వర్గముతో యేర్పరచడమైనది. సంవత్సరాంతముందు పరియైన ఎన్నికలతో సంఘమేర్పడును.

అధ్యక్షులు-ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు గారు ఉపాధ్యక్షులు-అయ్యునికి వెంకటరమణయ్యగారు కార్యదర్శులు-మతం బాలశుబ్రహ్మణ్యుని ప్రగారు మరియు 17 గరు సభ్యులు.

ఈ సైసంఘమునకు సలహాసంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది. అసభ్యులసామము లీక్రింద వివరించుచున్నాను. 1. అయ్యు దేవర కాశ్యేరరావుగారు, 2. దండు శారాయణరాజుగారు, 3. కాశీనాథుని శాగ్యేరరావుగారు, 4. మాలే శారాయణరావుగారు, 5. కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు, 6. పిల్లమర్రె అంజనేయులుగారు. 7. నడింపల్లి లక్ష్మీనంసినారావుగారు.

సోవియటు ప్రతినిధులకు ప్యాస్పోర్టుల నీయరాదని డచ్చి జర్మనుప్రభుత్వమువారు రుపకొనించిన తీర్మానమును ప్రాథమికకాంక్షిసభవారు నిరాకరించెడిది.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వార్తలు

జిల్లాబోర్డు మీటింగు - వైసుప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

ఈ నెల 27 వ తేదీన ఏలూరులో జరుగును ప్రెసిడెంటు ఎన్నికను యింకా గవర్నమెంటువారు ప్రచురించలేదు. వైసుప్రెసిడెంటు ఎన్నికకు కొంతమంది మొబిల్లు నోటీసు యియ్యగా యీ ఎన్నికను 27 వ తేదీన జరుపుటకు ఏర్పాటు చేసిరి. యీ ఎన్నికకు యిదివరలో వైసుప్రెసిడెంటుగానున్న నెక్కంటి దొరయ్య చాదరిగారును మద్దుల రామమూర్తి నాయుడుగారును పోటీ చేయుచున్నాడు.

తలుగు తాలూకాబోర్డు మీటింగు

సర్వజన ధర్మగంధాలయములు

ఈ నెల 31 వ తేదీన జరుగును. యీమీటింగులో తలుగు, నిడదవోలు తాలూకాలలో కలిపి 5 ప్రదేశములందు సర్వజన ధర్మగంధాలయములను తాలూకాబోర్డువారే ఏర్పాటుచేసి వాటిద్వారా కొంతవరకు విద్యావ్యాపకమునకు తోడ్పడవలెనను తీర్మానమును యిటువల్ల సర్వసారాణ చాదరిగారు నంపిరి.

అఖిలభారత చరకా సంఘశాఖ

కొవ్వూరులో ఖద్దరుకొట్టు

ఈ జిల్లాలో యిదివరకు నిడదవోలులోనే వీని తాలూకు ఖద్దరు కొట్టుగలదు. దీనికి బ్రాంచి నోక దానిని కొవ్వూరులో శ్రీ శివుడు శివరావుగారి యాజమాన్యముక్రింద పెట్టుటకు ఏర్పాటుజరిగినది. ఖద్దరుకొట్టును స్థాపించి పనిజరిగించుచున్నాడు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నగరి, పాళాల గోపాలరాజుగారి నిర్మాణము

చిత్తూరుమండలమందలి కార్యేటిసగర సంస్థానాంతర్గతమున నగరి గ్రామవాస్తవ్యులగు శ్రీ పాళాల గోపాలరాజుగారు 19-8-28 తారీఖునాడు మాతాత్మగ వైకుంఠప్రాప్తిచేందిహరణుటకెంతయు చింతించుచున్నది. కీర్తిశేఖరుల గోపాలరాజుగారు నగరి గ్రామమునందలి వైసియకవిమక పాఠశాలయందు ప్రధానాధ్యాపకుడుగా నుండి విమకవారి యొక్కయే గాక గ్రామప్రజలయొక్కయు మన్ననలనుబొందియుండిరి. మరియు నగరి యూనియన్ పరపతి సంఘములకు గౌరవసహాయకీజిప్తానగానుండియు వారాయుధ్యయముకట్ట గావించిన ప్రజావిమయకసహాయ సంసేవనులగుడ సంతయు నునింపదగియున్నది. కీర్తిశేఖరుల రాజాగారిపట్ల నాయూరివారుమాత్రమే గాక పరిపరగ్రామాదులవారును అత్యంతవగు గౌరవవిధేయులగు జూపుమండిపట్లలో రాజాగారియందలి సత్సన్ రై నాతికమును లేటెల్లమగుచున్నది. ప్రజాపితముగు ప్రతికార్యమునను వీరు తృప్తిపాటుతో ముందంజవైచుచు పాల్గొనిసాగించుచుండురు. తాను సామాన్యమగు దళితులందుండి జీవింపుచున్నను ఆకలిగొన్నవారి కన్నమిడులలో చక్కని నెరవాతయినయొ పెర్పాంచుచుండిరి. కార్యేటిసగర సంస్థానమందలి మారుమూలల సయితముందు అన్ని గ్రామముల యందును సహకారోద్యమ బీజములనాటి వృద్ధికిదిచ్చి మానవసేవగావించిరి. గోపాలరాజుగారు ఆజానబాహుడు. ఘోరద్రూపి. నిత్యసంతోషి. కాంత చిత్తుడు. ఉదారమనస్కుడు. లిరుమణి క్రియాశీలులను ముఖమున బెట్టుకొని యుక్తమగుదుల ధరించినవ్యుడు వారింజూచిన సహజమైన శ్రుతియవంశోచిత భావగాంభీర్యాది సద్గుణములు వెల్లివిరియుచు యెల్లవారును సమ్మోహితులుగావలసినదే కి శుగుణాఖియగు శ్రీ రాజాగారిని అండవాయుపను క్రూరవ్యాధి చాలకాలముగ నొకవంకబాధించుచుండినను భయముచే శస్త్ర చికిత్సావైద్యులద్వారా గానించుకొనుట కిష్టపడక, తుట్టుకు ద కీ ఘోర వ్యాధి కి బ ల్లి యై పోయిరి. నగరికి నుమారు తది కండ్లెండు మైళ్ళ దూరమున గల నాగలాపురమునకు పిరావాడే కార్యార్థ మురిగియుండి అం దీవ్యాధిచే పీడింపబడి యగువులను పిడిరి. ఆ వెంటనే మృతక శేఖరమును అందుండి నగరికి గొనితెచ్చి దహనసంస్కారములు గావించబడినవి. ఆనాడు నగరియం దేములజూచినను సం తాపవిన్నామలే యగుపడుచుండెనుట యతిశయోక్తిగానేరదు. పాపము కీర్తిశేఖరుల రాజాగారికి వృద్ధులగు తండ్రిగారు ను సోదరలొకడును సహధర్మచారిణియు నైదుగురు చిన్నకొ మారులు గలరు. వీరిని తదితర బంధువులను పుత్రులను దుఃఖసాగరముననుంచి కీర్తిశేఖరైన గోపాలరాజుగారి యాత్మకు భగవానుడు కాంతిసంక ప్రార్థించుచు శ్రీ రాజాగారి కుటుంబమునకు నా సానుభూతి నెరిగించుచున్నాడను.

లిరుత్తని. బూదూరు రామానుజులురెడ్డి.

దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారి
రామదాసు పాత్రధారణము

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజము

రామదాసు నాటకము

నిన్న సాయంకాలము యీ సమాజమువారు రాయలు
థియేటరులో యీ నాటకమును బాగుగా ప్రదర్శించిరి. ఇది
చెన్నపురి ఆంధ్రనాటక సభవారి ఆదరణక్రింద ప్రదర్శింపబడె
ను. ఇదియే కడపటి నాటకము. నిన్న రాత్రి మెయిన్ లోనే
సమాజాధిపతి శ్రీ మోతే శారాయణరావు జమిందారుగారు
ఏలూరు వెళ్లవలసివచ్చుటచే నాటకారంభమునందే దేశోద్ధారక
కాశీనాథుని శాశ్వతరావు పంతులుగారు లలితకళాభివృద్ధికి
జమిందారుగారు చెయ్యవచ్చు కృషిని ప్రకటించిరి. ఆంధ్ర
నాటక సభవారి ప్రక్రమణ ఉపాధ్యక్షులు దివానుబహదరు శ్రీ
వెంకటేశ్వరరావుగారు గాయకుగారు ఒక వెండిగొప్పను శ్రీ
శారాయణరావుగారి కొసంగిరి. సభాకార్యదర్శి శ్రీయుత
బి. వి. గోపాలకృష్ణారావుగారు శ్రీ శారాయణరావుగారికి
పుష్పమాలను గుచ్చుచు సమర్పించిరి. పిమ్మట శ్రీ
శారాయణరావుగారు సమాచిత్రీకరింపఁబడిన మొదటి
“నాటకకళాభివృద్ధి ఆంధ్రజాతీయ సంఘము బాల్యవృద్ధులందఱు
యున్నది. జరుగవలసిన పని చాలవెక్కుగానున్నది. శ్రీయుత
బహద్రుల బి. రాఘవాచారి, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు నాటకకళా
పరిశిలనార్థమే పాశ్చాత్యదేశములకేగిరి. వారు మరల రాగానే
వారి సలహా ననుసరించి తిరిగివచ్చి చెయ్యవలసియున్నది. దేశో
ద్ధారకులు బెజవాడలో కొక నాటకరంగము నేర్పరచవలసియు
పత్రికలలో చదివినది. ఒకరివల్ల నిది జరుగదగిన పనిగాదు.
నాటకకళాభివృద్ధి ధనికలు పంపుచు పునఃకొనవలెన.

అటులే విద్యార్థికులు మర్యాదగలవాడు నగువారు పాత్ర
ధారణమునకు గడంగవలెను” అని శ్రీ శారాయణరావుగారు
నుడివి వందనము లర్పించిరి.

ఈనాటకమునందు పీఠికాపాత్రను ధరించిన శ్రీయుత
ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్యగారు అర్పించుట ప్రశంసనీయ
ముగా పని చేసిరిగాని సం గీ త ము ను మాత్రము
కొంత తగ్గించిన బాగుండునని నూచించు
చున్నాడు. శ్రీయుత దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు
రామదాసుపాత్రను ధరించి చక్కగా ప్రదర్శించిరి. ముఖ్య
ముగా జయలలో పీఠికాపాత్ర నటనా కాలము చాల క్లాఫు
స్మీయము.

7-8-28 వ తేదీని వెలువడిన భారతిపత్రికలో శ్రీ
యుత భావరాజు కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు నరసింహ
రావుగారిని గూర్చి యొసంగిన సవరితప్రాయమున కనుగుణము
గానే నిన్న పీఠికా ప్రదర్శించిరి. “నరసింహారావుగారి యందు
రామదాసుపాత్రముగూడ రసస్ఫూర్తి కెందియుండును. నర
సింహారావుగారి రామదాసునకు రామదాసు కంటికగుడును.
వారి భక్తిస్వభావములో బాలకచేష్ట లగుపడును. తనతో అడు
కొను నైవోదవలెను, తన తమ్మునివలెను, ముద్దుల మరదలవలెను,
గొప్ప గుణరాశివలెను, సకల సద్గుణసంపన్నుడగు స్నేహితుని
వలెను శ్రీరాముని నరసింహారావుగారు భావించి భక్తిపారవశ్య
ముతో ధ్యానముచేయు చుండురు.

దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారి
చాణక్య పాత్రధారణము.

పీఠికా మొదటినుండియు రాముని వశకరుమకొను చిత్ర
వృత్తి నగుపరుచుచు నడుచుచుండు భక్తిభావపరంకరల శేలి
యాడుచు అపుడపుడు ఉగ్రరతుఃఖాతిశయముచే కలిగిన నాస్తి
కపు అవిశ్వాసమును గలబాచుచు తుదకు మనోపీఠియందు
రామసాక్షాత్కారము కలిగినపుడు జనించు ఆనందమును సహ
ద్యలేతుగ జూపగలరు. అనుగడుగునకు రామనామసక్తిర్తమము
జేయుచు నటించుచున్న పీఠికా పాత్రధారు రామదాసు
యొక్క అపరావతాంమా యని భ్రమింతురు.” అని శ్రీయుత
కృష్ణారావుగారు వ్రాసిరి. బ్రాహ్మణజేమమును తానీషజేమ
మును ధరించిన శ్రీయుత కొచ్చెర్లకోట రంగారావుగారు
మొదటిజేమమునందు సమయస్ఫూర్తిని చమత్కారమున, తానీ
షజేమమునందు గాఢభక్త్యమును హిందీభాషాపరిచయమును
బాగుగా వెల్లడించిరి. తక్కినపాత్రధారు లందరునుగూడ బాగు
గానే ప్రదర్శించిరి. శ్రీహాకటాక్షమున శ్రీనాం యణరావు
జమిందారుగారు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యభాగ్యవృద్ధిని అదనెవరు
గాక. వారిపాత్రధారణ నీసమాజము దివిదినాభివృద్ధి నొందు
గాక. యిటులనే అపురవపుడు పీఠికా చెన్నపురిలో నుత్పలనాటక
ములను ప్రదర్శించుచు చెన్నపురిపౌరలకు మదిమ గతెగించు
చుండురు గాకయని కుభాశీర్యను మొనరించుచున్నాము.

గంజాముజిల్లాబోర్డు

అధ్యక్షుని తిరిగి నామినేటు చేయరాదనుట

సంజల యాందోళన

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, ఆగస్టు 22:—కల్లికోట రాజాగారిని గంజా
ముజిల్లాబోర్డు సభ్యులు మూడవసారి ప్రభుత్వమువారు నియ
మింపరాదని ప్రజల ఆభిప్రాయము వెల్లడిజేయుచు జిల్లాలో
వివిధ ప్రాంతములందు సభలు బరుగుచున్నవి. సరిగ ప్రాతినిధ్య
ములేని అన్నిసంఖ్యాపద్ధతులకొరకు నామినేటు లక్ష్యంపబడి
నవిగాని యెవరో ఒకరినే యెల్లప్పుడు నామినేటు చేయుటకొ
రకుగాదు. రాజాగారిని తిరిగి సభ్యులగ నియమించి స్థానికపా
క్షి కోర్కె కనులకు ప్రభుత్వము వారు
తోడ్పడునంటి ఘోరతప్పిదమును మంత్రిగారి సరింపరాదని
ప్రజలు ప్రార్థించుచున్నారు. తాలూకాబోర్డు జనరలు ఎన్ని
కలు జరుగనున్నవి. ఈ లోపుగనే వచ్చేసెల శ్రాంత జిల్లాబో
ర్డు యేర్పాటు గాకముందే రాజాగారి నామినేటున వార్త చేరి
చేరడముతోనే ప్రాతినిధ్యవారితో రాజాగారిని తిరిగి అధ్య
క్షులగ ఎన్నుకొనజేయుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. రా
జాగారు అధ్యక్షులు కాగోరినచో అందరివలె సభ్యులుగ ఎ
న్నుకొనబడి పిమ్మట అధ్యక్షులకు పోటీజేయవచ్చును. మంత్రి
గారు తొందరపడి నామినేటునులను ప్రకటించి యీ తంత్ర
ములను తోడ్పడకుండునని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. అనేకముం
ది సంతకములతో మంత్రిగారి కొక మహజరు తయారగు
చున్నది.

మోటాలో పోవుచు దొంగలు దురాగతము జేయుటకు
దుటకు శ్రాంత గాండములతో దొంగదొంగ మేకులతో గూడుకొ
న్న చాపలను బరపుచున్నారు. ఈ ఏర్పాటు గ్రేటుబ్రిటన్ లో
పోలీసుకు తృప్తికరముగనున్నది.

ఉన్నతవిద్యకై ఇంగ్లాండుపయనము.

టి. ఎ. పురహత్తంగాడు ఎం. ఎ. పర్యయవృత్తకళా
కాలయందు ప్రవేశించి. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమునందు పాన
గలు రాజాగారు యేర్పాటుజేసిన ఫెలోషిపు పీఠికొసంగబడె
ను. ఉన్నతవిద్య బడయుటకై కేంబ్రిడ్జికి బోవుచున్నాడు.

మద్రాసు శాసనసభ

సెప్టెంబరు సమావేశమునకు కార్యక్రమము
మద్రాసు శాసనసభ సెప్టెంబరు 8 వ తేదీన సమావేశ
మగును.

క్రొత్తసభ్యులు

ప్రశ్న లడుగబడినవిమ్మట ఈవిధమున కేర్పాటవడిన నూ
తన సభ్యులు తమస్థానముల నాక్రమింతురు:—ఎల్. బి. వాధ్వా
కె. పి. రామమూనసు, ఖల్లీపుల్లా, సి. జమ్మి. ఇ. కాటను, సి.
ఏ. పొటరుగార్లు గౌ|| అధ్యక్షులు తమచే నామినేటు కాబడిన
సభ్యులకు ప్రశ్నలకు పేర్ల జాబితాను ప్రకటింతురు.

గౌ|| అధ్యక్షులు కొన్ని చిట్టచట్టములు గవర్నరు వై
స్రాయి గార్లు యామోదమును బొందెనని ప్రకటింతురు.

గౌ|| సభానాయకుడు, అధ్యక్షుని యనుమతిపైని యీ
క్రిందితీర్మానము నుపసాదించునని తెలియుచున్నది:—

6-8-1928 తేదీన స్టాట్యూటరీ కమిషను వైశ్యముచే
వైస్రాయికి వ్రాయబడిన జాబునందున, 28-6-28 తేదీన
యిండియన్ ప్రభుత్వముచే గావింపబడిన ప్రకటన యందును గల
వరతుల ప్రకారము యిండియన్ స్టాట్యూటరీ కమిషనుతో
జాయింట్లు సమావేశము జరపుటకుగాను యీసభవారు సింగిలు
ట్రాన్స్సక్రెబిలు వోటుపద్ధతిని యెన్నికలను జరుపుటకు 77 వ
స్టాండింగ్ ఆర్డరుక్రింద గౌ|| అధ్యక్షునిచే గావింపబడిన రెన్యూ
జేషనుల ననుసరించి యేడుగురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను.

గౌ|| అభివృద్ధికా మంత్రిగారు కాటను ట్రాన్స్సక్రెబి
చట్టముక్రింద సభవారి కంపబడిన రిజి.జాను ప్రకటనలను,
నిబంధనలను స్థానికప్రభుత్వముచే జారీ చేయవలెనని,
యొకతీర్మానము నుపసాదించురు.

గౌ|| సేతురత్నమయ్యగారు యిండియన్ ఫిమరీను
సభరణచట్టమును యీరాజధానికి విరింపజేయు విషయము
నాలోచించుటకు నియమింపబడిన సెలెక్షన్ కమిటీ రిపోర్టును
సభయెదుట బెట్టి సదరు సభరణచట్టము విచారింపబడవలెనని
యొకతీర్మానము నుపసాదించురు. సభరణలు పూర్తి గావింప
బడినపిమ్మట చట్టము కాసింపబడును.

గౌ|| సేతురత్నమయ్యగారు, మద్రాసు పరిశ్రమలకు
ప్రభుత్వసహాయ చట్టముయొక్క సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టి
సదరుచట్టము సింబనే విచారింపబడి కాసింపబడవలెనని యొక
తీర్మానము నుపసాదించురు.

గౌ|| డి|| బి|| ఎం. కృష్ణమనాయకుగారు, 1870 సం||
కోర్టుఫీజు చట్టముయొక్క సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టి, సదరు
చట్టము సింబనే విచారింపబడి కాసింపబడవలెనని యొక
తీర్మానము నుపసాదించురు.

రామలింగా రెడ్డిగారు:

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము

అభివృద్ధి

నేను జరిగిన మైసూరు విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను సందర్భమున, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం సాధ్యము లగు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిని గురించి యుపన్యాసము, సూక్ష్మశయములను చక్కగ వివరించినది. ప్రత్యేకనాథ సీలుగారి ఉపాధ్యక్షత క్రింద, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము సత్వరాభివృద్ధి గాంచినది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయమును స్వయంచ, దానిని గాలికి వదిలి పెట్టక, తదభివృద్ధికై ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించుచున్నారు. సీలుగారి ఆదర్శము అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము. దాని వంకకు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమును గొంపోవుటకు వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని, రాష్ట్రయాదర్శముపై రామలింగారెడ్డిగారి రెక్కలు అభిమానము గనుపడచిరి. అంతర్జాతీయాదర్శమునుండి స్థానికాదర్శమును విడనీయ వీలు లేదని, రెడ్డిగారి తలంపు. ఏ రాష్ట్రమునం దయినను, ప్రభుత్వమునకును విశ్వవిద్యాలయమునకును గల సంబంధము స్పష్టముగ సమాపింప బడవలయును. ప్రభుత్వమువారు తగిన ధనసహాయము జేయనియెడల, విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధిగాంచజాలదు. విశ్వవిద్యాలయాదర్శములు సఫలము గానేరవు. విశ్వవిద్యాలయమునుండి వెలువడు విద్యాధికులకు తగిన జీవిత మార్గములను గల్పింప వలసిన బాధ్యత, ప్రభుత్వముపై గలదు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయస్థితి! రామలింగారెడ్డిగారికి అనుభవైకవేద్యమే. ఈవిద్యాలయ మింత వరకు ఎదుగులేక నిలిచియున్నది. ప్రభుత్వము వారు తగినంత ధనసహాయము జేయలేదు. ఇది లభించినగాని, ధనకులు తోడ్పడబోరు. ఉపాధ్యక్షులు ఎంతమేధావు లయిన నేమి ప్రయోజనము? వీరు ఎన్ని క్రొత్త ఏర్పాటులను సూచింపగలిగిన నేమి ప్రయోజనము? అవి నెరవేరుటకు సాధన ముండవలయుగద! విశ్వవిద్యాలయపు మామూలు కార్యక్రమము జరుగుటకే డబ్బు చాలిచాలకయుండగ, శాస్త్రపరిశోధనకును, ఆంధ్రగ్రంథప్రకటనకును, ఆంధ్రభాషలో విద్య నేర్పుటకును ధన మెక్కడనుండి వచ్చును? మరియొక ముఖ్య సూత్రమునుగూడ రామలింగారెడ్డిగారు వివరించిరి. ధన సహాయము జేసినమాత్రాన, ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయమును ఆజ్ఞాపింప ప్రయత్నింపగూడదు. విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి స్వేచ్ఛ ముఖ్యవశ్యకము. ఇంగ్లండులో సీసంగతి గుర్తింపబడుచున్నది. బిట్టిషు ప్రముఖు లీవిషయమును సువ్యక్తపరచిరి. విద్యాధికులతో నిండియున్న విశ్వవిద్యాలయము తన

఑నులను తాను జూమకొనజాలదా? మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునకుగూడ స్వేచ్ఛ యుండవలయునని, రామలింగారెడ్డిగారు గోరుచున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముకన్న మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము విద్యాభివృద్ధియందు ముందడుగు వైచుచున్నను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కెక్కుడు స్వేచ్ఛ గలదని, రామలింగారెడ్డిగారు తలచుచున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు గల లోప మంతయు డబ్బులోపమే. అయినను తనకు గల స్వేచ్ఛను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సద్వినియోగ పరచినపుడే, రామలింగారెడ్డిగారు కనుపడచిన సంతృప్తి సార్థకమగును. ఆంధ్రభాషద్వారా విద్య గలపువిషయమై అకడెమిక్ కాన్ఫరెన్సులు వారు చూపుచున్న వైఖరి, శ్లాఘనీయము గానేరదు. రామలింగారెడ్డిగారుమాత్రము దేశభాషామూలవిద్యను గూర్చి అత్యుత్సాహపూరితులుగ నున్నారు. వీరు చూపినమార్గమును అకడెమిక్ కాన్ఫరెన్సులు వారింగీకరించిన మేలుగ నుండును. రెడ్డిగారి విషయమై, మైసూరులో జెప్పినవిషయములను వీరు పరికింపవచ్చును. రాష్ట్రీయ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రధానాశయము, ఆభాషలో విద్యను నేర్పుటయే. అంతర్జాతీయాదర్శము సఫలము గావలయుననిన, ప్రపంచమున కంతకును సామాన్యభాష యొక టుండవలయును. కాని అట్టి భాష యింతవర కేర్పడలేదు. జాతీయతలేనిది, అంతర్జాతీయత పెరుగనేరదు. అందుచే, మైసూరులో కన్నడభాషలోనే జాతీయ అంతర్జాతీయాశయములనుగూడ గ్రహింప వీలగునని, రామలింగారెడ్డిగారు ఎచ్చరించిరి. దేశభాషపై నభిమానము గల మైసూరు మహారాజుగారు తల పెట్టుచో, కన్నడభాషద్వారా విద్యనేర్పుట సులభ సాధ్యమగును. ప్రజలు మాటలాడు భాషలో విద్య గలపుటకును, పరిపాలనము జరుపుటకును వెనుదీయుటకన్నను, అసర్థము వేరుండదు.

ఏదేశమునందును, హిందూదేశమునందు గల అస్వాభావికస్థితి గనుపింపదు. రామలింగారెడ్డిగారు దెలిసినటుల, యూరపులో తయారయిన దుస్తులను ధరించుట భారతీయులకు సులభమే. కాని ఇక్కడనే తమకువలయు దుస్తులను తయారుజేసికొనుటకు కొంత ప్రయత్నము అవసరము. అయినను ఇట్టి ప్రయత్నము వలననే ప్రతి శక్తి ఏర్పడును. భారతీయుల సామర్థ్యము బయల్పడును. స్వల్పకష్టముల నెదుర్కొనజాలక, దేశభాషలను విడనాడదలచువారి వైఖరి నామోదింప వీలులేదు. దేశభాషలో విద్యనేర్చినవారికి తగిన గౌరవ ముండదనియు, ఇంగ్లీషుభాషాపాండిత్యము తగ్గుననియు జెప్పెడి ఆక్షేపణలు నిస్సారములు. ఇట్టి పాండిత్యము తగినను ఇబ్బందిలేదు. కాని, ఇంగ్లీషు భాషను రెండవభాషగ ప్రత్యేకముగ నేర్చినపుడే ఎక్కువ పాండిత్యమవడును. ఇంతకాలము ఇంగ్లీషుభాష నభ్యసించినను, భారతీయులలో ఆంగ్ల కవిత్వము జెప్పగలవారుగాని, చక్కనిరీతుల వచన గ్రంథముల వ్రాయగలవారు గాని, అత్యల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. సాక్షురకమిటీ రిపోర్టుకు ఫలముగ బెంగాలులో హైస్కూలువిద్య దేశభాషలో గలప బడుచున్నది. అప్పటినుండియు బెంగాలీ భాష యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఇతర విషయములు గాకున్నమానె, కన్నడభాషలో బి. ఏ. యం. ఏ.

క్లాసులలో హిందూదేశచరిత్రనయినను నేర్ప వీలు లేదా యని, రామలింగారెడ్డిగారు రడుగుచున్నారు. పఠనీయగ్రంథములు దేశభాషలలో లేవను సాకును, రామలింగారెడ్డిగారు తృణీకరించుచున్నారు. దేశభాషలో నేర్పగలవారిని నియమించుచో, వారు విద్య గలపుచుందురు. గ్రంథములుగూడ వెంటనే బయల్పెడలును. దేశభాషలో విద్యనేర్పబూనకుండు, పుస్తకములు ఆకసమునుండి యూడిపడవలయునని కోరుచో, అటుల జరుగబోదు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయములో పఠనీయగ్రంథములు బయలుదేరలేదా? ఇంతియగాక, స్త్రీలు ఉన్నతవిద్యను నేర్వవలయుననుచో దేశభాషలో విద్యగలపుట మరింత ఆవశ్యకమని రామలింగారెడ్డిగారు భావించుచున్నారు. రామలింగారెడ్డిగారి కోర్కెలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందికను నెరవేర కున్నను, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమువా రయినను వీరి ననుసరించుచో, ప్రజల కత్యంతలాభము గలుగుట నిశ్చయము. విశ్వవిద్యాలయము మానసికస్పృహసామర్థ్యమును పెంపుజేయవలయునని, రామలింగారెడ్డిగారు గోరుచున్నారు. చిలుకపలుకులవలె గ్రంథములలో నున్న సంగతులను ఒప్పుజెప్పటయు, డిగ్రీలనుసంపాదించి పిమ్మట జ్ఞానార్జనన క్రింది విడనాడుటయు, విద్యాధికులలక్షణము గాదు. విశ్వవిద్యాలయములు సరియగు పట్టభద్రులను తయారు జేయవలయుననిన, రామలింగారెడ్డిగారు సూచించిన ఏర్పాటుల గావించుట యవసరము. విశ్వవిద్యాలయమును దాన్యమునం దుంచుచో, అందునుండి బయలుదేరువారు గూడ, దాన్యభావప్రేరితులే యగుదురు. ఇట్టి దుస్థితి తొలగవలయుననిన, హిందూదేశమును భాషాప్రయుక్తముగ విభజించుటయు, రాష్ట్రములకు స్వపరిపాలనమిచ్చుటయు, ముఖ్యవశ్యకములని తోచును. అంతవరకును, ఎట్టి యాదర్శములయినను సఫలమగునని తోచదు.

మద్రాసు కాన్వేషనుసభ

నేటి మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషనుసభలో, తదధ్యక్షులును మద్రాసు గవర్నరు నగు గోశ్వేక్ ప్రభువుగారిచ్చిన యుపన్యాసము, మధురమగు శైలిలో కూర్చబడి, భావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. మామూలుప్రసంగములకన్న, నిదికొలదిగ నున్నను, ఉన్నతాదర్శములను సూచించుచున్నది. కాని, మద్రాసు విద్యార్థులకుమాత్రము దీనివలన విశేషలాభముండదని చెప్పవచ్చును. ప్రతి సంవత్సరము డిగ్రీలను ప్రసాదించుచున్నారు. కాని వీనివలన ఫల మేమిగలిగెను? గమ్యస్థానమెద్ది? ఈ ప్రశ్నలకు గోశ్వేక్ ప్రభువుగారు జవాబుచెప్పుచు కేవలభుక్తిసంపాదనమే జీవిత పరమార్థముగాదని, జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. విద్య ఎల్లకాలమునకును బనికి వచ్చునదిగ నుండి, బుద్ధివికాసమునకు తోడ్పడవలయునని, వీరు చెబుచున్నారు. జ్ఞానము కేవలము ధనసాధనమని ఎంచవలదనుచున్నారు. గవర్నరుగారి ఆశయములు మంచివే యయినను, చెన్నరాజధానిలో నేర్పు విద్య, ఇటు భుక్తి గడచుటకుగాని, అటు బుద్ధి వికాసించుటకుగాని తోడ్పడుట లేదని చెప్పట అతిశయోక్తిగాదు. గొప్ప తత్వవేత్తలుగాని, శాస్త్రపరి

శోధకులు గాని, సంస్కర్తలు గాని, ప్రస్తుతవిద్యాలయములనుండి బయలుదేరలేదు. ధనవంతులయినను బయలుదేరలేదు. తుదకు ఆంగ్లవిద్యాధికునికి దైనిక జీవనము గడచుటయే కష్టమగుచున్నది. పట్టభద్రులలో నిరుద్యోగము ప్రబలుచున్నది, ఆకలిబాధచే గొట్టుకొనువారు, జ్ఞానాభివృద్ధి కెటుల తోడ్పడగలరు? వారిబుద్ధి ఎటుల వికసింపగలదు? అందుచే కేవల ఆదర్శములనే చూడక, గోల్ఫ్ ప్రభువు గారు హిందూదేశ నిజస్థితిని గుర్తింపవలయును. సాహిత్య, వృత్తివిద్యలను కలిపి నేర్చి, విద్యాధికులు నిరుద్యోగబాధ బడకుండ చూడవలయును. విదేశభాషలో విద్య నేర్చుటచే, విద్యార్థులకష్టము లినుమడించుచున్నది. వారు వ్యర్థశ్రమలకు లోనగుచున్నారు. కేవల ఆంగ్లసాహిత్యవిద్యవలన, విద్యాధికులు స్వస్వరూపమును మరచి పోచుచున్నారు. జీవితమున కవసరమగు వృత్తులను చేపట్టుటకు, వీరికి చేతగాకున్నది. ప్రభుత్వమువారును, యీవిషయమున తోడ్పడకున్నారు. విద్యాభివృద్ధికి, వలసినంత ధనమిచ్చుటకు ప్రభుత్వమునకు సాధ్యపడుట లేదని, గవర్నరు గారంగీకరించిరి. కాని, ఇతరశాఖలలో ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుచో, విద్యకు వలయుధనము తప్పక లభింపగలదు. విద్యాధికులు జనసామాన్యప్రబోధముకొరకు రాత్రిపాఠశాలలను స్థాపించియు, మ్యాజిక్ లాతరు ప్రదర్శనముల నేర్పాటుజేసియు, తోడ్పడవలయునని, గవర్నరుగారిచ్చిన హితవు అనుకూలమయినదే. కాని విద్యాధికులకు ముందు జీవనాధారము గనుపింపవలయుగద. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము వారుగాని, ప్రభుత్వమువారుగాని, ప్రజలకువయోగించు విద్యను గలపుట కింతవరకు తగినకృషి జరుపరయిరి. ఇట్టిస్థితిలో గవర్నరుగారు జ్ఞానార్జనమే ప్రధానమనియు, భుక్తిసంపాదనాభిలాష ముఖ్యముగాదనియు, బోధించుటవలన, విద్యార్థుల కెటుల సంతృప్తి గలుగును?

ఆగస్టు 27

ప్రపంచ చారిత్రమునందు ఆగస్టు 27 వ తేది అత్యంతముఖ్యదినము. పదునైదుజాతుల ప్రతినిధులు ప్యారిసునగరమునందు గూడి, కెల్లాగుగారు సూచించిన యుద్ధబహిష్కారపు బాడంబడికపై సంతకముజేసెదరు. కెల్లాగుగారికి ప్రాన్సులోని హవరీ పౌరులు బంగారు కలమును బహుమతిగ నిచ్చి, దానితో వీరును ఇతర ప్రతినిధులును సంతకముల జేయగోరెదరు. రాబోవు సోమవారమునాడు, సంతకములతంతు ముగియును. కాని, ఎంతవరకు కార్యసిద్ధిగలుగునను ప్రశ్న గలదు. బ్రిటీషుప్రతినిధి యగు కుమెండను ప్రభువుగారికి, యుద్ధము వెంటనే తొలగునను నమ్మకము కలుగలేదు. ఛేంబర్లెనుగారికిని కలుగలేదు. ఈలోపుగ కొన్ని సందర్భములు చేరి, ఇట్టి అవిశ్వాసమును మరింత పెంచుచున్నది. స్వరక్షణార్థమై యుద్ధముల సలుపవచ్చుననియు, స్వరక్షణావశ్యకత ఎప్పుడువచ్చునో ఎవరికివారే నిర్ణయించుకొనవలయుననియు, ఇంగ్లండు కొన్ని ప్రదేశములను రక్షింపవలసిన బాధ్యతను విడనాడదనియు మున్నగు మినహాయింపులు గలసి, బహిష్కారపు బాడంబడి

కను నిష్ఫలము గావించెను. వీనికి దోడుగ, ఇంగ్లండుకును ప్రాన్సుకును మధ్య జరిగిన నౌకాసంబంధమగు ఒడంబడికవలన, అమెరికా, జర్మనీ మున్నగు దేశములలో అలజడి కలిగినది. యుద్ధబహిష్కారమున కీ ఒడంబడిక విరుద్ధమని, జర్మెనియా యను పత్రిక చాటుచున్నది. అమెరికాలోగూడ అసంతృప్తి వెలువడినది. ఇంతవరకు ఆంగ్లో-ప్రెంచి ఒడంబడిక వివరములు ప్రకటితము గాలేదు. వీనికిపెనుక, దురుద్దేశ్యమేమియులేదని, ప్రెంచి అధికారులును, బ్రిటీషు అధికారులును చెలుపుచున్నారు. కాని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక క్రొత్తవిషయము నొకదానిని చెలుపుచున్నది. ఒడంబడికను జూచిన నిరపాయముగ గనుపించినను, నౌకాదళము విషయమై ప్రాన్సు కొన్ని సౌకర్యములను బ్రిటీషువారికిచ్చియుండ, బ్రిటీషువారు ప్రెంచివారికి పైనికసౌకర్యములను కొన్నింటిని వాదనము జేయుటచో ఉపద్రవముగలదని, మాంఛెస్టరు గార్డియను ప్రతినిధి చెలుపుచున్నది. బ్రిటీషు నౌకాదళ ప్రాముఖ్యమును ప్రాన్సు అంగీకరించియుండ, ఇంగ్లండు ప్రెంచివారి మిలిటరీ ప్రాముఖ్యము నంగీకరించెనట. ఇట్టి ఒడంబడిక ఆయుధవిసర్జనమునకు తోడ్పడజాలదని, చెప్పుచున్నారు. ఈజిప్టుతో అమెరికా యొడుబడిక జేసికొని, ఈజిప్టు న్యాయతంత్ర్యము నంగీకరించుటవలన, ఇంగ్లండులో అసంతృప్తి ఏర్పడినది. ఈజిప్టు నింకను పూర్వస్థితిలో నుంచదలచిన ఇంగ్లండు కిది కంటకముగ నుడుట వింతగాదు. ఇంగ్లండుకు నష్టము గలిగించు తలుపు తమ కేమియులేదని, అమెరికా ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచున్నారు. ఈరీతిని మహాస్వర్థలు పెరుగుచున్నవి గాని తగ్గుటలేదు. చీనా జపానులమధ్య మహాస్వర్థలు మెండుగ గలవు. మాంజేబురాజ్యముల స్థితి అధ్వాన్నముగ నున్నది. బ్రిటీషుపైనికులకు ఖర్చులో కొంతభాగమును ఇరాక్ ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయునని, ఇంగ్లండు కోరుచున్నది. బ్రిటీషు సేనలను ఇంగ్లండు తన స్వంతప్రయోజనము నిమిత్తము దెచ్చుకొనెనుగాన, వానిఖర్చు ఇరాక్ ఏమాత్రము భరింపజాలదనియు, ఇరాక్ కు ధననమ్మద్ధిలేదనియు, రానురాను మిలిటరీఖర్చు లింకను అధికమగుననియు, ఇరాక్ మంత్రిగారు ఖండితముగ బలికిరి. ఇతర భాగములలో పెరుగుచున్న మిలిటరీఖర్చును వీరు గుర్తించియుందురు. మాంజేబు రాజ్యముల పరిపాలనమును చక్కబఱచుటకు, నానారాష్ట్రసంఘమునకు శక్తి లేకున్నది. అశాంతికారణములను పూర్తిగ దొలగించినగాని, యుద్ధబహిష్కారము కొనసాగదు ఇంపీరియల్ దృష్టధము ముందుగ దొలగవలయును. మూరపియను దేశములందును, అమెరికాయందును ఇంపీరియల్ భావము వ్యాప్తిగాంచుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదు. అమెరికా మన్రోసిద్ధాంతము నవలంబించి తన యధికారమును చిన్నరాజ్యములపై వ్యాపింపజేయు చున్నపుడు, ఇంగ్లండు అటుల గావించిన తప్పేమని, ఛేంబర్లెనుగారు బహిరంగముగ నడుగుచున్నారు. ఇంగ్లండుకును మరియొక మన్రో సిద్ధాంతము గలదనియు, కొన్ని రాష్ట్రములను రక్షించు బాధ్యతను ఇంగ్లండు విడనాడజాలదనియు, ఛేంబర్లెనుగారు నొక్కివక్కాణించిరి. నికరాగ్యువాను అమెరికా పీడించినవిధము

ఇదివరకు వెల్లడియయ్యెను. కెల్లాగుగారు అమెరికా నుండి బయలుదేరగనే, నికరాగ్యువాకు స్వేచ్ఛ నొసగవలయునని, కోరుచు కొందరు ప్రకటించిరట. కీ. శే. విల్సనుగారు ప్రతిపాదించిన స్వయంనిర్ణయ సూత్రము గూర్చి తలపోయువారే గనుపింపరు. ప్రతిపాతికిని స్వయంనిర్ణయాధికార మిచ్చుట, ప్రపంచశాంతికి మూలాధారము. లాయడుబార్ని ప్రభుత్వం లీసూత్రమునకు తలఘాగించిరి. కాని, పిమ్మట దీనిని గాలికెగజియిరి. కెల్లాగుగారి ఒడంబడికలో స్వయంనిర్ణయసూత్రము కేరే గనుపింపదు. అమెరికా సయితము దీనిని మరచివది. ఏసాధము ద్వారా కెల్లాగుగారు యుద్ధబహిష్కారమును కొనసాగింప దలచిరో, దెలియకున్నది. కాగితముపై సంతకముల పెట్టినమాత్రాన, యిది సరేనా? పోనీ, ఆయుధ విసర్జనముగూర్చి ముందు ఒడంబడిక జేసికొనిన, కొంతలాభ ముండెడిది ఈవిషయమై ఎట్టి కదలిక గలుగలేదు. కెల్లాగుప్రభుత్వము గాలిలో మేడలు కట్టుచున్నారు. అయినను యుద్ధ బహిష్కారము వాంఛనీయమని మాత్రము, ప్రధానజాతులవా రంగీకరించినటుల సోమవారము నాడు తేలగలదు. పరమేశ్వరుడు వీరలహృదయములను మార్చి, ప్రపంచశాంతి చేపూరునటుల అనుగ్రహించుగాక!

ఎగతాళి

మాంఛెస్టరుగార్డియను పత్రిక నెహ్రూ రిపోర్టు గూర్చి, కన్వెన్షన్ టిపు లవలంబించు ఎగతాళి మార్గముచే అవలంబించుచున్నదని, లాన్సుబరీగారు నిందించుచున్నారు. ఐరిషు హోంరూలుషల్లు కన్వెన్షన్ టిపు లెటుల ఎగతాళి గావించిరో, నేను హిందూదేశ స్వరచిపాలనముపట్ల గూడ అట్టి ఎగతాళి నేగనుపఱచుచున్నాను. హిందూదేశమున కేమి గావలయునో బ్రిటీషువారిక్కరికే దెలియునను దురభిప్రాయమును విడువవలయునని, లాన్సుబరీగారు కోరుచున్నారు. కాని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక తన యభిప్రాయమును మార్పుకొనకున్నది. ఇండియా సహాయమంత్రి యగు విటరుటనుగారు ఇటీవల బెల్ ఫాస్టునందలి కాంపుబెల్ కళాశాలలో ముచ్చటించుచు, సిలిలు సర్విసు, పోలీసు సర్విసు లందును సైన్యమునందును బ్రిటీషు ఉద్యోగుల ప్రాబల్య మెన్నటికిని తగ్గదనిసూచించిరి. అందుచే, బ్రిటీషు యువకు లీ యుద్యోగములలో నధికసంఖ్యలతో ప్రవేశింపవలయునని, వీరు ప్రోద్బలపరచిరి. ఇట్టి సందర్భములలో హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమనిన, బ్రిటీషు ప్రముఖులకు హాన్యార్థముగ దోచుట వింతగాదు, కాని భారతీయులు దృఢసంకల్ప మునుచో, నిట్టి ఎగతాళి త్వరలో అంతరింపక తీరదు.

మధ్యరాష్ట్రచుంత్రలు

దేశముఖుగారును, రాఘవేంద్ర రావుగారును దెలిపిన రాజీనామా కారణముల గాంచిన, ఉభయులకును చాలకాలమునుండి సరిపడుటలేదని స్పష్టమగును. దేశముఖుగారి సమర్థతగూర్చి రాఘవేంద్రరావుగారికి నమ్మక మేర్పడలేదు. పల్లికు వర్కుశాఖను, స్థానిక స్వపరిపాలనమును దేశముఖుగారు పరిపాలించినవిధము, రావుగారికి ఏమా

తము నచ్చలేదు. ఇట్టిస్థితిలో రాజీనామా చేశారని మధ్యమయ్యెను. జాతీయపక్షమువారును, అభివృద్ధి పక్షమువారును గలసి క్రొత్తమంత్రివర్గము నేర్పరచుటకు ప్రయత్నించుచున్నారట. జాతీయపక్షమువారు, దేశముఖగారిని, ప్రధానుగారిని మంత్రిలుగా సూచించిరి. అభివృద్ధిపక్షమువా రెవరిని సూచించెదరో తెలియదు. మరల దేశముఖుగారు మంత్రిలుగ బ్రవేశింపదలచిరి. కాని, ద్వంద్వప్రభుత్వపరిపాలనముక్రింద, ఎంతకాలము మంత్రిగ బనిచేసినను, ఫలితము మృగ్యమే యగును.

మద్యపాననిషేధము

గౌ. ముత్తయ్య మొదలిగారు కుంభకోణము నందు ముచ్చటించుచు, మద్యపానమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నను, నిషేధముగూర్చి కాలనిర్ణయము గావించుటకు సాధ్యపడదని గత సోమవారమునాడు దెలిపిరి. మద్యపాననిషేధమునకు వీరు సలిపినకృషి యెద్దియో తెలుపరయిరి. దివిన్యానుపెంచుట కవలంబించు మామూలు పద్ధతులవలన, మద్యపాననిషేధ మెన్నటికిని సాగనేరదు. కనీసము లోకలో ఆప్షను పద్ధతినయినను అవలంబించిన గాని ప్రయోజనముండదు. మద్యపాననిషేధమునకు ఫలప్రదమగు చర్య నవలంబించి, ప్రారంభప్రయత్నము నయినను జరుపుచు, కాలనిర్ణయము గావించ వీలులేదని చెప్పినను, కొంత యర్థముండును. ఎంతకాల మిట్టిప్రయత్నము జరుగదో, అంతకాలమువరకును, కాలనిర్ణయము గావించుటకు అసలే వీలుండదు.

కలకత్తా ఎగ్జిబిషను

43 వ ఆఖరుభారత కాంగ్రెసుచే నేర్పరచబడెను

మంచితరుణము

స్వదేశవస్తువులు, తయారు చేయువారికిని, వర్తకులకును, స్వదేశీ చిత్రకారులకును, స్వదేశీశిల్పులకును ఇదిమంచితరుణము. కలకత్తా ఎగ్జిబిషను 15-12-1928 తేదీనుండి 15-1-1929 తేదీవరకును తెరవబడియుండును. సామాన్య అంగదులప్రదేశమునందు స్థలమొసంగబడును. ప్రదర్శకులు స్వంత గుడారములను నిర్మించుకొనుటకు స్థలమొసంగబడును. ఈప్రదర్శనము పార్కునర్కునులో జరుపబడును.

వివరములను దెలిసికొనగోరువారు ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

ఎన్. ఆర్. సర్కార్, కార్యదర్శి
3 ఎ హాంగ్స్ట్రీటు, కలకత్తా.

"ఫ్లష్ బైక్" రికార్డు

12 నెలలవరకు దిను 90 మైళ్లు పోగలగును. ఇంగ్లాండులో బ్రింగునుపోవనందు పార్టు డెవలప్ వారు యొగ్గిన పరీక్షనందు "ఫ్లష్ బైక్" సైకిలులు చూపిన రికార్డు విభాగము తిని గడిగించుచున్నది. గత 12 మాసములలో వారమునకు 5 రోజులు చొప్పున రోజుకు 90 లేక 95 మైళ్లు సైకిలు త్రొక్కుచున్నారట. మొత్తం సంవత్సరములో 19218 మైళ్లు పోవుచున్నారట.

16 కార్లు, 8 మోటారులారీలు, 5 మోటారు సైకిలులు, రెండు పుష్పైక్కు గలిగిన పటాలము మొత్తం వెళ్లగలిగినమార్గం 885,048. అందులో రోజుకు డిప్లీనుండి బాక్స్ లు లేక గ్లాస్ నుండి బర్మింగ్ హామ్ లేక లండనుకు 415 మైళ్లు లేక 425 మైళ్లు దూరము పోగలిగెను. మోటారులారీ బర్మింగ్ హామ్ నుండి లేమా తోనకు వరకు తిరిగి రాగలిగెను. మొత్తం 828 మైళ్లు.

ఆర్. ఎం. దేశముఖుగారు
రాజీనామానిచ్చిన మధ్య రాష్ట్రముల స్థానిక
స్వపరిపాలన శాఖామంత్రి

రష్యాదేశమున విద్యావిధానము

పండిత జనవారలాలు నెహ్రూగారి
రెండవవ్యాసము

సంయుక్తకార్యకర్తలపాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో ప్రాథమిక తరగతులను మాధ్యమిక తరగతులనుగూడ నున్నవి. దీనిలో రెండు భాగములున్నవి. ఒకటి ఫస్ట్ గ్రేడు అనగా ప్రాథమికవిద్య, రెండవది సెకండు గ్రేడు అనగా మాధ్యమికవిద్య. ఈ పాఠశాలపేరు "యూనిఫైడ్ టెచరు స్కూలు" మొత్తము ఏడు మొదలు తొమ్మిదేండ్లు చదువవలెను. పాఠశాలలో చేరగోరువారిని మొదట పరీక్ష చేయవలెట్టి పద్ధతి యే అచటలేదు. ఒక సంవత్సరములో మొత్తముగా నొక తరగతిలోని విద్యార్థులందఱనుకలసి చేసినవనిని బట్టియే విద్యార్థులను పై తరగతిలోనికి పంపుచుండుదు. ప్రతి పాఠశాలలోను బాలుడును బాలికలను కలిపియే చదువుకొనుచుండుదు. అపుడపుడు వైద్యులు విద్యార్థుల శరీరస్థితిని పరీక్షించుచుండుదు. ప్రతి విద్యార్థి శరీరారోగ్యమును బాగుగా గమనించుచుండుదు. బుహిములుగానున్న వారికి విద్యాపరిశ్రమను తగ్గించుచుండుదు. వృష్టి తోపడుగలవారిని మొదటివరుసలో కూర్చుండబెట్టెదద. చాలాను పద్ధతినే వారు విస్తారముగా నవలంబించిరి గాన తరగతులలో నపాధ్యాయులు బహుస్థాయిపద్ధతి మాని వేయబడెను.

విద్యార్థుల పరిపాలనము

పాఠశాలల పరిపాలనాభారమును విద్యార్థులే నిర్వహించుచుండుదు. విద్యార్థులసంఘములు చాలగలవు. వారికి సహకార సంఘములుగూడ నున్నవి. పాఠశాలలో జరగవలసినవనిని నిర్ణయించుటలో విద్యార్థుల కధికమగు సంబంధమున్నది. దేశమునందు ప్రత్యేకసంఘ సంబంధములను కలహములు కలవుగాని విద్యార్థులలో నట్టి కలహములును ఒకసంఘమువారు తక్కిన సంఘములను ఇతరపరులతోనుడయు నుండగూడదని కీ|| శ్రీ|| లెనినుగారి పరి కృపస్కాయాగారు నడిచిరి. పాఠశాలలోని పద్ధతి దేశములోనిపద్ధతి కంటప్రమాణముగా నుండును. ఆమె యిట్టి ప్రశంసనీయునుగా శత్రుయును వెల్లడించినను పాఠశాలలలోగూడ జాతిద్వేషములు విస్తారముగానే యున్నవి.

పర్యటనములు

పాఠశాల విద్యార్థులను తరచుగా దేశముననుకల తీసుకొనిపోవుచుండుదు. ప్రారంభమునందు కొన్నియేడవరకును తగినపు ప్రకరణములును ఉపకరణములును లేకపోవుటచే నీ పర్యటనపద్ధతి యవలంబింపబడెను. మ్యూజియములు చారిత్రిక విఖ్యాత స్థలములు చిత్రకళాశాలలు, ప్రకృతిచిత్రములు మున్నగువానిని చూచుటకు విద్యార్థులను తెగలు తెగలుగా తీసుకొని పోవుచుండుదు. కొన్ని సమయములందు మార్గప్రదేశములకు గూడ పోవుచుండుదు. ధనము చాలకపోయినచో దారిలో విద్యార్థులు పనిచేసి ధనము సాధించుచుండుదు.

శాఖావిభజనము (కాంప్లెక్సు మెథడు)

గ్రామశాఖ (నిలేజి కాంప్లెక్సు) ఆరోగ్యశాఖ మున్నగు శాఖలు గలవు. గ్రామశాఖలో గ్రామజీవనము, పంటలు, శోతలు, పంటవస్తువులు, గ్రామ ఆరోగ్యశాస్త్రము (హైజిన్), గ్రామ సాంఘికజీవితము, గ్రామపర్యవక్షము, గ్రామపట్టణసంబంధము, గ్రామజీవితమునగల లోపములు వాని కారణములు తన్ని వారణ్యోపాయములు, గ్రామ పరిపాలనము, గ్రామాభివృద్ధికి దేశకారాధాకులందఱను కలసి పనిచేయుట మున్నగు విషయములు

ఈడ్చుగంటి రాఘవేంద్రరావుగారు
మధ్యరాష్ట్రముల విద్యా శాఖామంత్రి మొన్ననే తమ మంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి.

కలవు. విద్యార్థులు గ్రామముల కేగి పనిచేసి తమ సిద్ధాంతముల వాచరణలో పెట్టుటకుగూడ సౌకర్యములు కల్గింపబడును.

ఆరోగ్యశాఖలో వ్యక్తుల ఆరోగ్యము, గృహ రోగ్యము సాంఘికారోగ్యము, మున్నగునవి కలవు. సాంఘికారోగ్యమే ప్రధానము. గృహ రోగ్యమునకు నున్నవ్యక్తి ఆరోగ్యమునకును సాంఘికారోగ్యమే మూలాధారమని విద్యార్థులకు నొక్కి చెప్పబడుచుండును. శరీరోపయోగము, ఆహారము, జీర్ణశక్తి మున్నగునవిగూడ బోధింపబడును. సారా సారా త్రాగటలను కలగు అనర్థకములను నిదర్శన పూర్వకముగా చూపించెదరు. ఇటులనే ప్రకృతి, పని, విడదలజీవితము, మనుష్యులకు గల పరస్పర సంబంధము, సాంఘిక సంబంధము, మున్నగు శాఖలగుడ కలవు. మానవసంఘమునకు నేవచేయుటయే వుత్తమాదర్శము. ఒకవ్యక్తి గడించిన జ్ఞానము వ్యక్తికొరకు మూత్రమే గాక సంఘముకొరకు గూడ వియోగము కావలె నను విషయమునే వారు బాగుగా బోధించుచుండుదు.

శాఖవిధానములు

ఈశాఖలకు శేరువేలగా విధానములను వివరముగా సిద్ధపరచి వుపాధ్యాయులకు పంపెడుగాని వారు వీని శాధారముగా నుచుకొని సహాపాధ్యాయులతోను విద్యార్థులతోను ఆలోచించి వారితో కలిసి విధానముల నేర్పరచవలెను. కేవలము ఆవస్థన విరహితమున నీబోధము కృత్రిమ పద్ధతులను పూర్తిగా నిషేధించెదరు. విద్యార్థులు స్వయముగా గాలోచించి నిర్ధారణ చేసికొనవలెను.

పరిస్థితులవలన కలగు ప్రాత్యాహము

ఒక పాఠశాల యేప్రాంతమునందుండునో ఆ ప్రాంతము నందలి పరిస్థితులను బట్టియే విద్యార్థులకు ప్రాత్యాహము కలగుచుండును. ఆ ప్రాంతమే వారికికొక పరిశోధనాలయముగా నుండును గ్రామములలో అచటి పద్ధతులే అనుసరింపబడుచుండును. ఒక యంత్రశాలకు చేరవగా నొక పాఠశాలయున్నచో దాని ప్రాత్యాహమే అధికమగును. దానికి కావలసిన భూగోళము గణితము ప్రకృతి శాస్త్రములు మున్నగు నవి హెచ్చుగా బోధింపబడుచుండును.

గ్రామములలో విద్య

పట్టణములలో విద్యా వ్యాప్తి చాల బాగుగా నీ యున్నది గాని గ్రామములలో నింకను చాలపని జరగవలసి యే యున్నది. గ్రామములలో విద్యను వ్యాపింపజేయు విషయమున వ్యవసాయదారులు చాల శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. కొన్ని చోట్ల గ్రామములు స్వయముగా పనిచేసి పాఠశాలల భవనములను కట్టియున్నారు. పరిశోధకులు విద్యార్థుల వివేకమును పరీక్షించి పట్టా వాసులకంటె గ్రామవాసులే అధికమగు వివేకమును కలిగియున్నారని నిరపరచిరి. గ్రామములలోని విద్యార్థులకు ప్రకృతితో సంబంధముధికముగ నుండును. సహజమున నిభివృద్ధికి పాఠశాలలోని విద్యా విధానము గూడ తోడ్పడుచుండును. (ఎంగ్ల యిండియా, 16-8-28)

విదేశవార్తలు

ఆంగ్లో ప్రెంచి నౌకాదళ నిర్ణయపు తొడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగస్టు 21:—నూతనముగా ఏర్పడిన ప్రతికారానికి విలక్షణముగా యెల్లప్పుడును— ఆంగ్లో ప్రెంచి నౌకాదళ నిర్ణయపు తొడంబడికను ప్రకటించినచో ఆయా నిజావద్రవ మని ఎల్లరకము దెలియును. ప్రెంచివారు జాపాన నౌకాదళ సౌకర్యములకు సైనిక పదుపాదములను బ్రతిఫలముగా జాపిరి. ఇది ప్రమాదకరమైనదిగాదు. భూసైన్యములలో తరిగిపోయిన మూలములను తేల్చరాదనియు ఆట్లానర్చిన భూ సైన్యములను తగ్గించుటకు విలంబిత ప్రమాద మేర్పడుననియు ప్రెంచివారు భయపడిరి. బ్రిటిషువారు దీనిని జాతీయముగా దెలిసి, ఇప్పుడు వారు ఆయా జేతనములను వదులుకొనిరి. యూరపుఖండములో ప్రెంచి ప్రభుత్వమును బ్రతిఫలము అంగీకరించుటకు సమ్మతించినది.

మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక

ప్రధాన వ్యాపకమున ఇట్లు దెలుపుచున్నది— ఇట్టి సిద్ధాంతము బ్రతుకు పదులకొలది ద్రావా మనిషిమరికొనదు: అధికారవ్యవహారము ఈ విషయమై మానముగ నున్నాడు నౌకాదళ నిర్ణయపు తొడంబడిక విషయమై బడంబడిక జరుగుటకు బ్రతుకు ప్రాంతము భూ సైన్యము పట్ల పదుపాదము జాపిన నూట నిజము.

అమెరికా ఈజిప్టు రాయబారములు

“దురుద్దేశ్య మేదియులేదు”

అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అమెరికా ఈజిప్టు రాయబారములు దురుద్దేశ్యముతో తలబెట్టి రహస్య చర్యలను వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వమువారు రూపుదిద్దినది. ఇట్టి బడంబడికను ఇంటివారు 29 దేశములతో జేసికొంటిమి. ఈజిప్టు 80-వ వారి. వారితో గూడ బడంబడికను జేసికొనవలసి దెలిసితిమి. ప్రస్తుతము ఈముఖము నున్న బడంబడికను సవరణ జేయుటయు ఇంటివారో బడంబడికలను జేసికొనని దేశములతో బడంబడికను జేసికొనుట అమెరికా ప్రభుత్వ విధానము. నేడటలనే జేయుచున్నారము. అంతయుగాని అమెరికా విధానమునకు విరుద్ధముగా ఏమియు జేయుటలేదు. మూడవవత్సరముతో ఉన్న తగవులను వివహించుటకు సవరణ జేయబడిన అన్ని బడంబడికలయందును గలదు. అంతమాత్రాన మాకు దురుద్దేశ్యము లున్నవనుకొనరాదు. దానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యము నీయనక్కరలేదు. ప్రత్యేకముగ ఒక్క ఈజిప్టు విషయములో మాత్రమే ఇట్టి వివహించుటను జేయలేదనిరి.

చీనా జపాను సంబంధములు

జపాను ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

టోక్యో, ఆగస్టు 21:—జపాను ప్రధానామాత్యుడిట్లు దెలుపుచున్నాడు:— బడంబడికల సవరణపట్ల చీనాజాతీయ ప్రభుత్వ వైఖరి సఖ్యభావముగ మారినది. ప్రాత బడంబడికల పూర్తియగుటకును, ప్రాత బడంబడికలను జేసికొను కాలము లోపుగ చీనాలో నున్న విదేశీయుల పట్ల జాప నున్న నిబంధనలను మానుకొనిరి. అందుచే ప్రస్తుతము జపాను ప్రభుత్వము వారు జాగ్రత్త సిద్ధిగతులన్నిటిని కనిపెట్టిజూచుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఎల్ రిస్ అంతర్జాతీయ సిబ్బందిని ఇంగ్లండుకు బంపి జేయుటకు రష్యా అంగీకరించుచు రష్యా సమద్రప్రదేశములో ఎటువల బ్రటిషు యుద్ధనౌక ప్రవేశపెడరాదనిరి.

డాక్టరు ప్రెస్టాగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

జర్మను, ఆగస్టు 21:—ఆర్.గ్యూ. స్వస్థిగాంచిన పిదప మంత్రివర్గపు సభకు వచ్చుటచే ప్రధానము. ఆతని విదేశాంగ విధానమును వీక్షించు ముగ ఆమోదింపిరి. మంత్రివర్గముతో చలహాచేయకనే ఆతడు పార్లమెంటుకు బయలుదేరిపోవుచున్నాడట.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సమస్య

సోషల్ గారి ప్రాతపాట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 21:—చీనా, ఇండియా, ఆఫ్రికాలో నున్న లక్షలకొలది ప్రజలు సంవత్సరము 1 కి మించు కంటే అయిదు పిల్లలను ఎక్కువగా నూచుటలను కొనగల్గలేని ప్రపంచములో తయారగుచున్న ప్రతిరాజ్ కి చాలదు. వారమున కొక అణాఎక్కువగా కొనుటకు భారతీయులకు క్లియర్ మో ఇండియాతో వర్తకము సంవత్సరమునకు 80000.00 పానులు ఎక్కువగును. భారతదేశవ్యవసాయమును అభివృద్ధి చేయుటకు బ్రిటిషువారు పూనుకొనవచ్చును. అదంతయు లాభించును. మానివలన తమకుక్క ఇనుముపరిశ్రమలు విస్తారభివృద్ధి గాంచును. వ్యవసాయ పరిశ్రమలను తయారుచేయవలసియుండును. తమ నౌకానిర్మాణపరిశ్రమకు ఎక్కువ యవకాశ మేర్పడునని సోషల్ గారిని. సోషల్ గారు కార్మిక ప్రభుత్వమున చాన్ని లక్షగ నుండిరి.

అఖిలభారత సంస్థాన ప్రజలసభ

ఇంగ్లండుకు రాయబారము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 21:—అఖిలభారత సంస్థాన ప్రజల సభా ప్రతినిధులు ఇంగ్లండుకు రాయబారమున కొంపొవు విషయమై బ్రిటిషుపత్రికలు ఆలోచించుచున్నవి. ఇట్లు కమిటీ వారు సంస్థాన ప్రజలు జెక్కుకొను పంగతులనుగూడ వివరించని జెక్కుకొనుటకే ఇంగ్లండుకు జోవుచున్నాడు. సంస్థానాధీశ్వరుల వరికాలనా పదతులనుగూర్చి వాత్సల్యము బుచ్చుకొన్నాగాని విచారణ సమగ్రమనిషించుకొనదని దెలుపుటకు గూడ వారు వెడలుచున్నాడు.

దేవాలి వారాలను ప్రతికానిషయమై ఇట్లు దెలుపుచున్నది. భారత రాజకీయ నాయకులు సంస్థాన ప్రజల ఆశయములపట్ల సానుభూతిని జూపుచున్నాడు. కాని సంస్థానములపై యధికారము ప్రభుత్వమువారికే యుండవలెననుచున్నాడు అనగా ఆయధికారమును తీసివేయరాదనుచున్నాడు. ఇట్లు వారు గోరుట సహజమే. త్వరలోనే ఆయధికారము భారతీయుల మా ప్రగతిమగునని వారి తలంపు.

రాయబారము పోవుట ఇష్టములేదు

భారత నాయకులకు దంస్థాన ప్రజల రాయబారము ఇంగ్లండుకు జోవ నిష్ఫలమైతేనుండుట కొక కారణమున్నది. రాయబారము విజ్ఞాపనమును వారిపురోవృద్ధికి ఆటంకముగ నుండునటుల ప్రభుత్వమువారు వినియోగించు కొనదరను కారణముచే భారతనాయకుల రాయబారము ఇంగ్లండుకు జోరాద నుచున్నాడు. అందుచేతనే మహాత్మా గాంధీయన్నగు నాయకుల రాయబారమునకు ఇష్టపడకున్నాడు. వలదనుచున్నాడు. వీరు వెడలుచో బ్రిటిషు ఇండియాకు స్వపరిపాలనము అభివృద్ధి, ఇండియాలో బ్రిటిషు వారుండవలెనను సాకును పన్నులకు అనకాశ మేర్పడును. తత్రాపి ఇండియాలో రెండవ తిల్లింగు ఏర్పడును. సంస్థానములకు ఇతరత్రా ఉన్న సంబంధములలో గూడ బ్రిటిషువారికే పరిశీలనాధికారమును విశేషవచన, సంస్థానాధీశ్వరులపట్ల ప్రాత బడంబడికల ప్రకారము నెరవేర్చవలసిన ధర్మములకారకు ఇండియాలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సైన్యమును ఏర్పాటు జేయవలెననెదరు.

టర్కీలో ఆరబ్బిలిపిని తీసివేయుట

కాన్స్టాంటినుపోలు, ఆగస్టు 22:—టర్కీ అంతటను ఆరబ్బిలి తీసివేయుట ల్యాటిను లిపిని వాడుచున్నాడు. ఈ క్రొత్తల్యాటిను లిపిని నేర్పుకొనుటకు అధికారులచేత సైన్యముతో నున్నవారికి నేర్పుటకు ప్రత్యేకముగ ల్యాటిను తరగతుల నేర్పాటు జేయుచున్నాడు. ఇంగ్లండుతో కుదుర్చు ప్రబంధములను ముగిసింపించుటకు నిశ్చయించిరి.

కెల్లాగు బడంబడిక

టర్కీ, ఆగస్టు 21:—కెల్లాగువారు హావరు తేరగనే ఆ పట్టణప్రజలు ఆతని పేరతో మంచుబాగాడు ఫుంబెకా పేనాను కెల్లాగు బడంబడికను సంతకము జేయుటకు బహుమతి నొసగిరి.

దేశమంతటను కెల్లాగు బడంబడిక సంతకముజూచు దేశములందు ప్రాప్తమైన సర్వవలెనని క్యాంటర్బరీ ఆర్చి బిషపుగారవ్వందులకు కెల్లాగువారు అభినందించిరి. ఈ బడంబడికచేత తుగాము యుద్ధము అంతరించును. ప్రపంచములో కడ చటిసారిగ యుద్ధము లేకుండ జేయలేదు. కాని కాంతి సంతకము నునకు మానవజాతి అంతయు పూనుకొనుటయే ఇందలి మూర్తు అసహ్యముగ ఈ యుద్ధభూమిలను లేకుండు అనకాశ పేర్పడునని ప్రజలు ఆశించుచున్నాడు. దైవానుజ్ఞ దివపేరణ లేనిదే కెల్లాగుబడంబడిక ఆశయములన్నియు నెరవేరవలసి కుమండక ప్రభువనెను.

భారత కమ్యూనిస్టులు

ఫెస్టరు బ్రాక్స్టెగారు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 22:—మాస్కోపట్ల సానుభూతిజూపు భారత కమ్యూనిస్టులు పోరాటకాచక్రియాద్యములకు నాయకులుగ నున్నాడు. భారతదేశ కార్మికులు మాస్కో ముఖముగ తిరగవచ్చునని తెన్నుద్రావకే గారు వ్రాయుచున్నాడు. కమ్యూనిస్టులు భారతదేశముతో క్రేడీయూనియను యుద్ధము మలయును పోరాటకాచక్రియాద్యములందును పనిచేయుచున్నాడు. అందుచే భారత కార్మికులు మాస్కోవంత దృష్టిని ముగియవలెను. వీరి, ఈ కమ్యూనిస్టులు రాజకీయసంఘటనలు, రైతుల, యువకుల ఏర్పాటుజేయుచున్నాడు భారతకార్మికపక్షమువారు అంతర్జాతీయ కార్మికులతో కలసి పనిజేయవలెనని తీర్మానించుటచే వారు కార్మిక సోషలిస్టు ఇంపుల్స్ మ ఫలు లో జేరిన మంచి వికాసము త్వమేర్పడుననుచున్నాడు. అందుండి యే పక్షమువారిని చూడగ వినియోగించ వచ్చును. “తగు ఇంటర్నేషనలు” లో జేరిన ఇట్టి యవకాశ ముండదు. ఇంగ్లండ్ స్వల్ప సంఖ్యాకల యభిప్రాయము చెల్లును. అందు జేసెదరు ఇతర ఖండముల యుద్ధములకు కలపుకొనుటచే నిజముగ కార్మిక సోషలిస్టు ఇంటర్నేషనలు సంఘముగ ఏర్పడి పిలుచును. యూరపీయను యుద్ధము మనిషించుకొనక అంతర్జాతీయ యుద్ధము మనిషించుకొనును. క్రేస్తుముఖులతో గూడుకొన్న పక్షమువారే గాక రంగుకాతుల పక్షముగ గూడ అవసరము. అట్టి మూకా, పట్టిన రంగుకాతుల పక్షముగ గూర్చి ఎక్కువ బహిరంగముగ ప్రసక్తి జూపుట కనకాశ ముండును. ఇండియా డెంబెలు కార్మిక పక్షమువారు వారందరి సహకారమును ఆపేషించుచున్నాడను. యూరపీయకు పనివాండ్ర యుద్ధమును మరింత ఎక్కువ బాగుగ నడిపించుటకు పిలువననిరి.

ఈజిప్టు అమెరికను

రాయబారములు - మూలము

వాపు పక్షపత్రికలు

కెయో, ఆగస్టు 22:—ఈజిప్టు అమెరికా బడంబడికకు రాయబారములను ప్రారంభించినది సహన్ పాషాగారి వాపుపక్ష పత్రికలు దెలుపుచున్నవి. యుద్ధ బహిష్కరణపు తొడంబడికను యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వము బ్రతుకు మూడించినపుడు ఈజిప్టు సంబంధించిన వివహించుటలను బ్రతుకు అమెరికాకు దెలుప ఈజిప్టు విషయమై అమెరికా వెఖరిని కనుగొనవలెనని వాషింగ్టన్ లో నున్న ఈజిప్టురాయబారికి సహన్ పాషాగారు తంతి నందిరి. అంతర్జాతీయకాంతికి ఈజిప్టు భూగోళపరిస్థితులు ముఖ్యమైనవని సహన్ పాషాగారు దెలియజేసిరి. ఈజిప్టు సామ్రాజ్యదేశ మని దెలిపి ఏదో వర్తకపు సరకువలె దానిని విక్రయించుటకు పిలువలేదనిరి. వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వము అనుకూలముగానే యున్నదని చాలి సమితి దెలుపగనే సహన్ పాషాగారు క్రియాయోగమును దాల్చి చర్యకు గడంగిరి. కెల్లాగు బడంబడిక విషయమై ఈజిప్టు ప్రతి తల్లి నిర్ణయముగ ననుకొనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును తృప్తి పరచుటకు ఈజిప్టు మంత్రివర్గమువారి రాయబారములను చెడగొట్టెదరేమాయని వాపుపక్ష పత్రికలు భయపడుచున్నవి.

అట్లీయో ఉత్సవలో 11 గురు పనిపోయిరి. 814 గురు తరగావులైరి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము

సి. ఆర్. రెడ్డిగారి కాన్వోకేషన్ అడ్రెసు

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ సభ (కాన్వోకేషన్) లో శ్రీయుత సి. రామలింగారెడ్డిగారు ఎం. ఏ. (కాంటాబుల్) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులు నేడు ఉపన్యాస మొనంగిరి. ఆ యుపన్యాసమున కొన్ని భాగము లీక్రింద పొందుపరుపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము

భావనామే క్రియ. లేక, భావనామే క్రియాయాపహున చాల్పవలెను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులు సహాయమున నే నిపుడు గావించుచున్న కార్యము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమే. గత రెండు సంవత్సరములలోను మైసూరు విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులు మీ విశ్వవిద్యాలయమునందు గావించిన విద్యాపునర్నిర్మాణమునందలి యాత్మీయతనలన నీ విషయమున నాకు గల ప్రోత్సాహము ద్వితీయత మగుచున్నది. భారతీయ విద్యచరిత్రలో మీ విశ్వవిద్యాలయ కార్యములు మిగల సెన్నికనినవియో గాక తదితర విశ్వవిద్యాలయములకు గూడ నవి మాధ్యమముగా నుండక తీరదు.

సర్ ప్రత్యేంద్రశాస్త్రి సీట్ గారు నూతన భగవద్గీత ప్రవేశపెట్టినపుడు మీ సెనేటుసభలో నొసగిన యుపన్యాసమున నేను పలుసార్లు చదివినది. ఆ నూతనభగవద్గీత యొక్క ఆచరణములు దానికిని మైసూరు ప్రజల మనోభావమునకును గల దగ్గర సంబంధమును ఆ యుపన్యాసమున సుందరముగ చెప్పబడెను. మన విద్యచరిత్రమునందు ఆ ఉపన్యాస మొకగొప్ప ఆధారభూతము నుండియెదురును.

మైసూరునందు గల అనుకూలపరిస్థితులు

విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునందు మైసూరు రెండు విధముల నవ్యవస్థనంతమైనదిగ నున్నది. నిశ్చలమగు స్థానమును, స్థిరమగు సుదృఢగులను, మీ విశ్వవిద్యాలయము కలిగియున్నది. మీ ప్రభుత్వమువారు గూడ తదితర శాఖలు పరిశ్రమలు రైల్వేలు విద్యుత్తులగున్న చర్తకము బ్యాంకింగు మున్నగువానివలెనే సమానముగ నావశ్యకతతో మీ విశ్వవిద్యాలయమును గూడ జూరుటకు నాపత్తిగలవాడగు నున్నాడు. ఈ విశ్వవిద్యాలయ మొక అమాంతకముగా భావింపబడుటలేదు. దీనిని సృజించిన పిమ్మట దిద్దు-మాలినదియై నొక దిక్కుమాలిన బిడ్డల ఆకుపత్తివద్ద దీని ని విడుదలులేదు. వ్యక్తుల దయాధర్మములమీద జీవించలేదు. యుద్వేగముతో గూడ నది విడుదలయియుండలేదు. ఇట్టికడని మీ విశ్వవిద్యాలయము నిజముగ విద్యానిర్మాణమున చతురతయు ను గలిగి కడు త్వరితగతినీ అభివృద్ధి చెందుచుండుట నాకాశ్చర్యమును గలిగింపలేదు గాని నావ్యాయమునందు ఆనూయను కలగజేయుచున్నది. అయినను నేను మైసూరునకు ప్రాతవాడనేగాన యీయభివృద్ధికి సంబంధించుచున్నాను. ఈవిశ్వవిద్యాలయమునందనేక శ్రేణిలను చేర్చబడిన. వృత్తులకు, పరిశ్రమలకు, సాంకేతికవిద్యలకు తరీతునకును నుపయోగించు విద్యులు గలుపబడుట శ్రేష్టముచేయబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు ముఖ్యముగా కాపలిన పన్నియును రాష్ట్రీ ఆవశ్యకములకు భంగము కలగజేయకుండ నీ విశ్వవిద్యాలయమున గలది.

అంతర్జాతీయ రాష్ట్రీయ చిహ్నములు

వైరెండు చిహ్నములకును భేదము నాకు గోచరించుటలేదు. భేదము కలదన్నచో బహుశః ఆదితరగతుల భేదముగాని స్వభావమున భేదముగాదు. అత్యున్నతమందును రాష్ట్రీయ స్వభావమును గోచరించుచున్నది. విద్యను రాష్ట్రీయ భావమును అంగభావముతో గలపెడదు. అంగభావచరిత్ర, రాజకీయశాస్త్రము, గత యూరపు సంప్రదాయాంతరమునందీయు వృత్తులకుపయోగించు శాస్త్రములనుకూడ నిచ్చుట చెప్పబడుచుండెను. తీర్పు విశ్వవిద్యాలయమున గల జంతువుల కోమము (వూలు) చర్మము, అభ్యుత్పాదకముల పరిశ్రమల శాఖలలో విద్యనభ్యసించుటకు ప్రపంచము సం దన్విష్టలముల నుండియు నచ్చటికి విద్యార్థులు పోవుచున్నాడు.

విశ్వవిద్యాలయము : దొరతనము

రాష్ట్రీయ భావము హిందూదేశమున విక్సిత ముఖ్యమైనది. దొరతనమునకును విశ్వవిద్యాలయమునకును మధ్య నుం

డవలసిన సంబంధమును ఇది సంపూర్ణముగ చెల్లుచున్నది. హిందూదేశమున నధికసంఖ్యాకులగు కార్యకులకు వృత్తినికల్పించు నీదొరతనమువారి ప్రోత్సాహమును, విశ్వవిద్యాలయమునే యొక ఉక్రాంతము (డిప్) గాభావించి దానినండియే అన్ని శాఖలలోనికి కాపలిన పనివాండ్ర తీసికొనుటకు ఇష్టమును ఈ దొరతనమువారు కలిగియుండిననీగాని రాష్ట్రీయావశ్యకములకు అనుకూలమగునీతిని విశ్వవిద్యాలయములు పొందుపరుపబడుట అసాధ్యము. ప్రపంచమున ప్రతి జాతీయ దొరతనమును వైరీతినే జేయుచున్నది. ఇట్లు చేయుటలన ప్రభుత్వమువారు విద్యాధికులతో నికద్యోగమును తగ్గించుటయేగాక విశ్వవిద్యాలయమును ఆర్థికముగ బాగుపరచుచు నభిప్రాయము కలిగి వివిధ శాఖలందును ప్రపంచమునగల ఉన్నత ప్రమాణములను పోషించుచు నూతనకల్పనలకు దారిజూపవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయమునందు యోగ్యతాపత్రికలను పొందినవారే (గ్రాడ్యుయేటు) అవసరములేనపుడును, నిర్లక్ష్యపెట్టబడుచున్నపుడును భౌతికముగ గాని నైతికముగ గాని యభివృద్ధి యెట్లు జేయవచ్చు? విద్యుచ్ఛక్తి ఇనుకదాదులు గనులు నాకాదళము మున్న విద్యగలుపబడవలెను. నిరర్థకములగు శక్తిసామర్థ్యములపేర దొరతనమువారు తమ ప్రజలను

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు మైసూరు కాన్వోకేషన్ లో నేడు ప్రసంగించిరి.

నిరాహారముగ జేసి క్షిప్తులగు చేయగూడదు. అది గాక ఒక్కొక్క ఉద్యోగము ఒక్కొక్కచోట జోగితనముగా నొక్కొక్కరికి ముట్టచేతగూడ విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణావశ్యకతకు నుపయోగముగ నుండదు. ఒకరిద్దరి కొరకు నేర విద్యలను మనము నెలకొల్పాలము. మన శక్తికొలది అధికసంఖ్యాకులను మనము విశ్వవిద్యాలయమున చేర్చుకొనవలెను. వేరొకసమయమున నీ విషయముననే నీ క్రింది విధమున జెప్పియుంటిని.

జాతీయ శక్తిసామర్థ్యముల అభివృద్ధి కొరకు ఇంజనీరింగు తదితరవృత్తుల విద్యలను నెలకొల్పబడవలెను. ఈ విషయమున దొరతనమువారు అనుకూలముగను వ్యతిరేకముగను గూడ పనిచేయుగలరు. కాని విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ విధులను సెర జేర్చగలరు.

విద్యయు, విశ్వవిద్యాలయమును సంఘముతోడను, దొరతనము తోడను విక్సిత దగ్గరసంబంధము కలిగియున్నవి. కావున దీనినండి ప్రత్యేకింపబడినంతట తాను ఏ విశ్వవిద్యాలయమును కొనసాగజేరదు. అట్టి విశ్వవిద్యాలయములన ఫలితముండదు.

విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యము

దొరతనము అధికముగను, అధికవృత్తుల కనుకూలమగు విద్యలను నెలకొల్పుట వేరొకము నిచ్చియు విశ్వవిద్యాలయములకు నొక ప్రభుత్వశాఖగా చట్టములమునగాని, పరిపాలనమున, అధికనితనమున గలగు తొందరలచేగాని మార్చుకూడదు.

ప్రస్తుతము ప్రపంచమున నన్నిస్థలములందును ప్రభుత్వమువారిచే నారికముగ పోషింపబడుచున్నను విశ్వవిద్యాలయముల తీర్పు విధానముల సేర్పరచుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయమును సృజించుట,

తరువాత దానిని పంపిణీచేయుట, లేక నా సగ చేయజూచుటకంటె ససంగతమగు కార్యము వేరొక్కటిని యుండదు. ఉత్పన్నమును పొందికమును, పరిశోధనమును కలగజేయుటకే ప్రతి దొరతనమువారును విశ్వవిద్యాలయములకు ధనసహాయమును చేయుచు వానిని స్వతంత్రసంస్థలుగా జేయుచున్నది. నిరంకుశాధికారముయొక్క నీడ క్రిందనే నను విద్యాభివృద్ధి కలగుట దుర్లభము. లాట్లై) గుగారు ఇట్లుచేప్పిరి.

విశ్వవిద్యాలయ ప్రబోధమునకు స్వతంత్రమే జీవనాధారముగ రక్తమువంటిది. అందుగల పండితులనువారికి గల రాజకీయాభిప్రాయములును, ఆరికాభిప్రాయములును కారణముగ గొని నియమించుటగాని తొలగించుటగాని చేయగూడదు. వారివాక్యాంతర్యమునకును, వారి యచ్చవచ్చినరీతిని జిటుచేయుటకును భంగముకలిగింప గూడదు.

లాట్లబాల్యార్ గారిట్లునుడివిరి. దొరతనమువారు విశ్వవిద్యాలయమునకు విరాళములనిచ్చి పోషించుచుండుటచేతవారికి విశ్వవిద్యాలయము లందు అధికారమును కలిగియుండుకొరక సహజమైనదే. కాని అట్టి యధికారమును పోషించుట ప్రమాదకరము. కేంద్రిత, అత్యున్నత మున్నగు విశ్వవిద్యాలయములు ప్రభుత్వమువారిపలన ధనసహాయమును పొందుచున్నను వానితో ప్రభుత్వమునా రెన్నదెసను జోక్యము కలగజేసికొనిరనిచెప్పట కార్యము కనుపడదు." విశ్వవిద్యాలయ స్వతంత్రత మంచినదగుట ననుసరించినను, చెడబడుటల ననుసరించినను ప్రభుత్వాధికారము నందుండుటకంటె శ్రేయస్కరముగ నుండును.

మనదేశముందుగల కొన్ని ప్రభుత్వముల మనోభావము దుర్భాగ్యమునున్నది చాలినంతమంది విద్యాధికులు లేని సామాన్యసంస్థల కధికారమిచ్చి వానిని విశ్వసనీయములుగ జూచుచున్నార. విద్యాధికు లేలే పృథుతది తరులం పథ్యముగాలేని విశ్వవిద్యాలయములను విశ్వసించకున్నార. వీరికి నమ్మకగినవారు కార్యదగ్గులవద్దముత్తప్ప నొకొకటి లేదు.

ఉదారబుద్ధియు విశేషజ్ఞానమును కలిగిన నిరంకుశ ప్రభుత్వము తనప్రజలను సూలకాయలగుజేయుటకు సాధ్యమైన పనులనుకాని వారిని మహాజలసంయతులుగ చేయజాలదు. త్వరితముగ నో ఆలస్యముగనో ప్రజల దౌర్బల్యముగ నూకును.

మైసూరువిశ్వవిద్యాలయము స్వతంత్రమున సంస్థగా నూచట సాధారణమైనదిగ నాకుదోచుటలేదు. వివిధవిషయములందు పరిపాలనాపద్ధతి మార్పుచెందవలెను.

ఆంధ్రస్వతంత్రత

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునందు విద్యావిధానము సంక్షిప్తీకరముగానున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు ఇంతకంటె విక్సిత ప్రేమముగ విద్యభ్యాసకార్యముకలదు. భారతదేశమున నీవిశ్వవిద్యాలయము అన్నిటికంటె నెక్కువ స్వతంత్రసంస్థగానున్నది. ఇందు ఇతరులమాత్రమే సేసికొనుటకు నామినేటుచేయబడుదురు. ఆ ఇతరులని ఛాన్సలర్ గారే నామినేటుచేయుదురు. సెనేటునకు 12 గురు మాత్రమే ఛాన్సలరుగారివలన నామినేటుచేయబడుదురు. విద్యావృద్ధులయైన సామ్రాజ్యాధికారమును విశ్వవిద్యాలయోద్యోగులను నియమించునధికారమును విశ్వవిద్యాలయాధికారులకేగలదు. విశ్వవిద్యాలయపరిపాలనమునందు ఆంధ్రులంగనబలించిన తెలివితేటలకు ఫలితముగ ఆర్థికవ్యవహారములందును పీరు కడు నుచిరతరని ప్రవర్తించెదరని విశ్వాసము కూడ ప్రబలియున్నయెడల ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముసారముగ ప్రబోధముగల విశ్వవిద్యాలయముగ నిడి మారదు. అప్పుడాంధ్రులు నిర్మాణమునకనుకూలమగు విద్యావృద్ధులను నెలకొల్పినవారగుదురు. కాని విశ్వవిద్యాలయ ప్రధానసాన (పాడే కాన్వోకేషన్) సమస్త తమార్థమున కడుదగులు చున్నది.

స్వభావలో విద్యగలపుట

రాష్ట్రీయ భావముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము స్వభావలో విద్యగలపుటయే. ఇట్లుచెప్పటలో సంకల్పాతీయాదర్శములను సేను తూలనాడుటలేదు. ప్రపంచమున నేక భావ లేనికారణమున అంతర్జాతీయాదర్శభావము కొనసాగ నేరదని నేను తలచుచున్నాను. అంతర్జాతీయములు మాటకు పూర్వమే మనము ఒక్క జాతి వారిగా నుండవలెను. అప్పుడు మనము ప్రపంచమునగల వివిధదేశాభిప్రాయములందును వివిధపండిత్యములందును సమాసములుగ పాల్గొనవలెను. ఈవిధముగ అంతర్జాతీయ, రాష్ట్రీయ, అజాతనములు కన్నడభాషలోనే బోధింపబడవలెనని స్పష్టముగ చున్నది.

ఈ విషయమున గూడ మైసూరు కొంతవరకు అదృష్టవంతమైనదే. బ్రిటీషుఇండియాలో భావలనుసరించి రాష్ట్రీయములు విభజింపబడునంతవరకును స్వభావలో విశ్వవిద్యాలయములందు విద్యగలపుట దుర్లభము. మైసూరునందు భావముగల

దని చెప్పవచ్చును. ఈ సంస్థానమునకుల తూర్పుజిల్లాలలో తెలుగు భాషయున్నది కనుక ను తెలుగునుదిగ్గర సంబంధముకల భాషలుగ నున్నవి. అవియును గాక ఇచ్చట ప్రజలు వాడుక చేయు భాష గాక ఇతరభాష నుద్యోగభాషగ నుండుటకు అవసరములేదు. ఈ విషయమున మనకు ఆత్మవిశ్వాసముకావలసియున్నది. విదేశభాషలో కంటే స్వభాషలో విద్యనేర్చుట నులభమని మనమందర మంగీకరింతుము. తయారయి సిద్ధముగానున్న విదేశ వస్త్రములను ఎకపు తెచ్చుకొనుటకు మనకు నులభముగ కనపడుచు మన వస్త్రములను మనమే తయారుచేసికొనట యనగా కష్టముగ దోయియున్నది. స్వభాషలో విద్యకలుపుట యనగా ఆంగ్లవిద్యాక్రమానుసారము తగ్గించవలెనని నా యుద్దేశ్యముగాదు. అట్టితెలివి స్వభాషలో సాధ్యమైనంతవరకు విద్యగలుపుటకు నా కెట్టి యాశ్చర్యము కనుపడలేదు. మెట్రిక్యులేషనువరకు ఆంగ్లభాష, గణితము తప్ప తక్కినవిన్నియును స్వభాషలో నేర్వవలెనని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘము వారునుదించిరి. ఈనూతన అనేకస్థలములందు ఆచరణయందు పెట్టబడెను. అప్పటినుండియు స్వదేశభాష లభివృద్ధిగాంచుచున్నవి. హిందూదేశవర్తక విగుణకరగతుల నుండియు, బి. ఏ. ఏ. పరీక్షలవరకును వీల చెప్పబడగూడదు?

తెలుగుప్రజలు లేవందుల యొకకష్టమే కాని గ్రంథములకంటే మానవులు ముఖ్యమైనవారు. అర్హులగు నుపన్యాసకులు వచ్చుచో నుపన్యాసములు జరుగుచుండును. అందునాత గ్రంథములు బయలుదేరెను. ఈ యభిప్రాయము లన్నియు నా స్వంతాభిప్రాయములని నేను ఆంధ్రవిద్యవ్యాధికారులకు విన్నవించుచున్నాను.

శ్రీ విద్య

రాష్ట్రీయభావము శ్రీ విద్యను గురించి యోచింపవచ్చుచో పూర్తికానీరదు. కడు బాల్యవృద్ధిలోనే బాలికకు వివాహమునరించి పాతకాలకు బోవకుండ చేయుటచే స్వభాషలో తప్ప నితరభాషలో వీరికి ఉచితముగ విద్య గలుగబడనీరదు. ప్రతి గృహమునందును ప్రతి గ్రామమునందును జ్ఞానోదయమును కలగ చేయవలెనన్నచో విద్య స్వభాషలో నేర్పిననే గాని అట్టికార్యము సాధ్యముకాదు. బాలికలకు స్వభాషలోను బాలురకు ఆంగ్ల భాషలోను విద్య నేర్పవలెనా యను ప్రశ్నను భారతదేశములే పరిష్కరించెదరుగాక.

శ్రీవిద్యావిధానము పునరుద్ధరింప బడవలెను. వారి విషయమున నిర్బంధముండగూడదు. బాలర కుపయుక్తముగ విద్యనే బాలికలను అధ్యక్షింప దలచుచో నట్లుచేయుట కాటకముండగూడదు. కాని ఇంతకంటే మించినవిధముల ననుసరించి శ్రీయు విద్య గలుగబడదని తలచుట తప్పు అభిప్రాయము. మనదేశమున గృహములకు సంబంధించిన కార్యమును నిర్వహించి తగుపరిశోధనలను గావించవలెను. యూరపియును ఆహార దార్ధ్యములను గురించి అనేక గ్రంథములు కలవు. కార్యప్రకారము హైందవ ఆహారదార్ధ్యములను గురించికూడ పరిశోధనలు జరుపబడవలెను. శ్రీయు గృహములకు సంబంధించిన ఆదాయవ్యయవట్టికలను తయారుచేయుటకు సమర్థులుగా నుండవలెను.

భారతదేశమునందలి తంతువులనీటి మిగులయశ్వాసముగ నున్నది. కుటుంబ ఆస్తియందు వారపత్నీయను భాగమున లేక పేరు తను కుటుంబముల పురుషులపై నాధారపడవలసివచ్చుచున్నది. రాజకీయపాక్షాలు ఇప్పుడు శ్రీయుగూడ ప్రసాదించబడినందున వారి పౌరసత్వాభివృద్ధి విషయమును మన కార్యక్రమమునందు చేర్చి దానిని గూర్చి మనమాలోచించవలెను. ఇటువంటి నిరాధారతల మన సోదరియగులగురించి విజ్ఞానము భారతదేశ మంతయును కాలయాపనము గావించక నుచితముగ సాహాయమును చేయబూనవలెను.

దొరతనము శ్రీలు

శ్రీలు యభివృద్ధి ననుకూలమగుపద్ధతులపై దొరతనము గూడ నిర్బంధపడినది. మనదేశమున మైదునందు తప్ప నితరరాష్ట్రములం దెచ్చటను ఇట్టి పద్ధతి నవలంబించుటలేదు. శకు పంతులు కేంద్రములు శ్రీలు ఆనువక్తులు ప్రాథమిక మధ్య పాఠశాలలు అందు గృహపరిశ్రమలు హైజీను శిశుపంరక్షణ ము వ్నగునని నేర్చుట, ఇట్టి వానినిగురించి జాగరూకతతో పరిశీలించవలెను.

శ్రీలకు నియోజకాధికారము

శ్రీలు నియోజకాధికారము రెండువిషయములపై నాధార పడియున్నది. ఆరెండును వీవియన, 1. బాల్యనివాహముల సంబంధకేయలు 2. ఆర్థముల పురుషులలో సమానముగ శ్రీలులకు హక్కుల నొసగుట.

విశ్వవిద్యాలయ ముఖ్యవశ్యకములు
మైసివినిరింపబడిన సంస్కరణము లన్నియును చేయబడినవే. కాని విశ్వవిద్యాలయ ముఖ్యవశ్యకములు ఎప్పటికిని ఒక్కరూపమునే దాల్చును. గురువులు, విద్యార్థులుగలసంఘము. జ్ఞానముకొరకే విద్యనధింపదు. సద్దేశ్యము, మానవప్రపంచమునకు మంచిచే యలంకరణలు, సత్విమునే గ్రహింపజేయుట మున్నగునవి ప్రధానకార్యములు. ఇట్టికల్పనాశక్తికలగజేయు విషయమునే హైస్కూలునకును విశ్వవిద్యాలయమునకును ముఖ్యమగుభేదముకలదు. ఇట్టి కల్పనాశక్తిలేనియెడల విశ్వవిద్యాలయము హైస్కూల్ల పనుదాయమేయును.

కర్తవ్యము

మైసిపేర్కొనిన అదర్శములు కార్యరూపమును దాల్చునట్లు చేయుటయే మనకు ముఖ్యమగుకర్తవ్యము. భారతీయుల ఆత్మవిశ్వాసముండుటలేదని యుపదేశముగా నున్నదని యీ యానుధ్య భారతదేశీయ ప్రజల త్రమే చాటుచున్నది. సర్ ఆఫ్మోపుగారి కారణ భారతీయోద్యోగులనే కలిగి గల 10 లక్షలమందిని అంతటి కల్పనాశక్తిగల కార్యములను చేయగలమని యుద్ధరేణుమి కొనిర? "వాగ్దానివసంపత్కా" అని మహాకవి కాళిదాసు చెప్పెను. జీవితాదర్శమును గ్రహించుటకంటే కలయకమే అవసరము. ఆలోచనాశక్తి మనదేశీయులకు కలదు. ఆత్మవిశ్వాసములేనిదియు, ఉత్సాహములేనిదియునైయున్నది. సస్థలయొక్క ప్రాధ్యులయొక్కటియేకావలసియున్నది. ఆదర్శములనుగూర్చి మాటలనుజేపుటయేగాక భారతదేశదొరతనమువారును, నాయకులును వానినిసఫలముగావించుటకు తగిన సంస్థల నేర్పించుటకు వెంటనే బూనుకొనవలెను. అప్పుడే మన ఆత్మజ్ఞానము పునరుద్ధరింపబడును.

మీకందరకును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి యభినందనములు దెలుపుచున్నాను

అని శ్రీయుత సి. రామలింగారెడ్డిగారు తమ యావన్యాసమును ముగించిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల మంత్రుల రాజీనామా

సభలో రాఘవేంద్రరావుగారి ప్రకటన
నాగపురము, ఆగస్టు 22:—ఉత్తర ప్రభుత్వతరములకు నిర్ణయింపబడి సమయము కాగానే పూర్వపు విద్యామంత్రి రాఘవేంద్రరావుగారి క్రింది ప్రకటన గావించిరి:—

దేశములో గారి ప్రకటనలో వివాదాంశములను గురించి నేనిప్పుడు చెప్పదలచుకొనలేదు. స్థానిక పరిపాలన, పవిత్రవర్గాల కృతులను తిరిగిపంపకొనన బాగుండునని నే నొక సారి దేశములో గారిలో హెచ్చరించియుంటిని కాని యతని కంత యిష్టముగానున్నట్లు మాట్లాడవలెనను అంతటితో ఆపివేసితిని. మే 9 తారీఖున నేను దేశములో గారి పరిపాలన స్థానిక వైషమ్యములనుబట్టి నిర్ణయింపబడుచున్నదని తెలియజేసినతిని. మరయు జాతీయపక్ష నాయకుడగు కపర్తి గారికిని, దేశములో గారికి ఆగస్టులో రాజీనామానిచ్చెదనని తెలియజేసితిని. పోయిన శనివారము నాపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నుపపాదించుటకు సభవారమున వ్యవహారములు సభ తనపై సంపూర్ణ విశ్వాసము గలిగియున్నదని కలది. కాని, నాతోటివానిని ఒంటిగా ఎదలికేయుట కిష్టములేనివాడనుగంటి. కావున నారాజీనామావలన నింతకొమంత్రివర్గ నియామకము నుకరమగుచో రాజీనామానిచ్చెదనని గవర్నరుగారిలో చెప్పితిని. గవర్నరుగారు నేనుచెప్పినదాని నాలోచించి లోతొలికముగా దేశములో గారి కృతుల పరిపాలించవలసినదని చెప్పెను. ఈవిషయము నేను బాగుగా నాలోచించిన మీదట రాజీనామా నిచ్చుటయే మంచిదని నాకు తోచింది. గవర్నరు నారాజీనామా సంగీకరించిరి. శ్రీయుత రాఘవేంద్రరావుగారు పూర్తిచేసినతరువాత కపర్తి గారు లేచి ఆగస్టులో రాజీనామా నివ్వదలచినట్లు రావుగారు వ్రాసినయు కాని అది రహస్యము అని గుర్తు చేయబడియుండుటచే తన పార్టీవారితో చెప్ప వీలు పోయెననియు చెప్పెను.

తరువాత సభ నిర్ణీతకార్యక్రమమునకుదిగెను. (ఆ. (వెన్))

తెనెన్సీబిల్లుపై చర్చ

నాగపురం, ఆగస్టు 22—రావుగారి ప్రకటనయైనతరువాత వైద్యుగారు తాను ప్రతిపాదించిన తెనెన్సీ బిల్లును ఉపసంఘమునకు పంపవలసినదని చెప్పెను. కాని సమ్మతి నిరాకరింపబడెను.

తరువాత గవర్నరు కావనసభను ఆపుజేసివారిని ఆగ్రహము తెలియజేసెను. (ఆ. (వెన్))

ఎల్లరదృష్టి లక్ష్మీ వైపు కేంద్రీ కరింపబడెను

మహాత్ముని హెచ్చరిక

వివిధపక్షములనుండి యామూత్రమొసను సులభముగ చేకూరదు

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 22:—“ఎల్లరదృష్టి లక్ష్మీ వైపు” అను కీర్తి కేంద్ర గాంధీగారు యంగు ఇండియా పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు.

డా|| అన్నాగారు సర్వపక్షపథ నాశ్యవించిన లక్ష్మీ పురము వైపు ఎల్లరదృష్టి కేంద్రీకరింపబడెను. సభవారముజేయుదురా? సభాకార్యక్రమము నిరుపయోగమొనర్చి నెహ్రూ సంఘమువారి శ్రమయంతయు వృథాజేయుట అతిసులభము. ముసల్యాములు తాముకోరికచేయారేదనుకారణముచే శ్రద్ధగతయాగు జేసిన యానిర్యామమును అంద్రోయచ్చును. హిందువులూ కయడుగైన వెనుకాడమని ప్రతిఃబూని యెట్టి అభివృద్ధికి వీలులేకుండ ప్రతిబంధకము లేర్పరువచ్చును. రాజకీయవాదని పుణులు రిపొర్టునం దనేకలోపముల నెంచవచ్చును. కాని యివ రివట్టుకు వారు స్వపక్షపుదృష్టితోను త్రమే దాని తిలకింపుట తప్పగును. వివిధపక్ష ప్రతిఃఘటనలకములగల యారిపోర్టు నంటి శ్రేష్టమైనది తిరిగి సంపాదించుట నులభసాధ్యము గాదు. (ఆ. (వె))

బగుష్టియ స్వాతంత్ర్యములు

మాలానా జఫరాల్ ఖాన్ గారి అనుభవములు

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:—పత్రికాప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు మాలానా జఫరాల్ ఖాన్ గారు ఈజిప్టుదేశమునందలి పరిస్థితులనుగూర్చి యట్లు చెప్పిరి:—

ఈజిప్టుదేశమున ప్రభుత్వసంధానము జరిగిన జూలై 29 తారీఖున నేను ఆదేశములోనే యుంటిని. అప్పుడు స్తంభింపచేయబడినది రాజ్యవిధానమునాత్రమే గాదు. ఎన్నికపద్ధతులు గూడ రద్దు చేయబడెను. 1888-వ సంవత్సరమున చేయబడి, యిప్పుడు ప్రజలకు జ్ఞాపకముగూడలేని పత్రికాకాపసము పునరుద్ధరింపబడినది. ఇది పత్రికలను ఆచుటచేయవలసినదని ప్రధానమంత్రి నాజ్హాపించుట కేర్పడియున్నది.

ఆంగ్లేయాధికారుల జబర్దస్తీ

ప్రభుత్వవిధానమును రద్దుచేసిన “జునాత” నేను ఒక యువన్యాసము నిచ్చితిని. ఆపందర్బామున సాంచాలరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమువారి సానుభూతిని తెలియజేసితిని. తరువాత బెర్లీయ ప్రభుత్వవిధానమును గురించి పత్రికాప్రతినిధులతో ముచ్చటించితిని. ఈ యభిప్రాయములు పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన తరువాత ఒక ఆంగ్లేయ పోలీసు తమ ప్రధానాధికారి నన్ను చూడగోరని కలుగు లేచ్చెను. ఈ అధికారి మూర్ఖింపించిన ఆంగ్లేయాధికారమాయనను ట్లకము మాట్లాడెను. నేనతనిగదిలోనికి ప్రవేశించగానే “సీ కాంగ్రము తెలియునా” అని యతడదరికముచు నడిగెను. నా కాభాష తెలియునని చెప్పిచూడట “నీవు మాకు చాలకష్టము కలుగ జేయుచున్నావు. ఈ కార్యక్రమమును ఆపుజేసిన బాగుగానందును.” అని యతడనెను. “సీ కాంగ్రముడవా? అని నేనడిగితిని. “మాట్లాడక” అని యతడు కసికి యతలక్రిందిఉద్యోగీయులతో మాట్లాడుకొనుచుండెను. భారతదేశములో గాని, యితర దేశములందు గాని ఉద్యోగులు పెద్దమనుష్యులని ట్లమనవరములు నేను మాచియుండలేదు. నేనుచేయవలసి మీకు సమ్మతము కానియెడల ఈజిప్టు ప్రభుత్వముద్వారా తెలియజేయవచ్చును” అని యుంటిని. దీని కతిడు “నేనే ఈజిప్టుప్రభుత్వము” అని చెప్పి తనక్రిందివారితో నన్ను కనిపెట్టియుండ కిర్వరలో నాదేశమునుండి పంపిజేయవలసినదని యాజ్హాపినెను. నేనతివరకే ప్రయాణముచేయుటకు టిక్కెటు కొంటిననియు, లేకపోయిన అతనియజ్ఞ నల్లంఘించి యింకాకొంతకాల ముండియుండేవాడ నేయనియు, నేను చెప్పితిని.

“నేను భారతదేశమునకు బయలుదేరువాడు భారత విద్యార్థులు నన్ను సన్మానించిరి. నేను నాబాసపాసాగారిని కూడ కలసికొని భారతీయుల సానుభూతిని తెలియజేసితిని. బగుష్టియస్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నించుటకు తాను తన సహచరులను ప్రతిజ్ఞగైకొంటిమనియు, ఎన్నికపద్ధతులను ననుకూల ప్రయత్నమును విరమించరనియు తెలిపెను. (శ్రీ (వెన్))

భావిరాజ్యాంగ విధానము

(టి. ప్రకాశంగారు)

కాగితముమీద లిఖించబడిన రాజ్యాంగ విధానము లన్నియు కొంతవరకు వాస్తవికములు. అట్టివానిని వంచుటకు వీలులేదు. ప్రస్తుతము మనకు వేరొక గత్యంతరము లేదు. పరాధీనత్వమునకు మనము లోబడియున్నంతకాలము మార్పులేదు. మిగిలిన నొక రాజ్యాంగము నేర్పరుము శాశ్వతమునకు లేదు. నెహ్రూగారిచే ప్రకటింపబడిన చిత్తు రాజ్యాంగవిధానము ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సాధ్యమగునంత శ్రేష్టముగా నేయున్నది. దానియందే లోపము లుండవచ్చును. అది యిందుమీదగా నన్నిపార్టీలచేతను ఆమోదించబడుటకు వీలుగానున్నది. హిందూమతాన్ని, మహమ్మదీయమతాన్ని, యీ రెండు సంస్థలను యిచ్చిపుచ్చుకొను నుద్దేశముననే నిలిగియున్నది. నెహ్రూగారిచే ప్రకటింపబడిన రాజ్యాంగమును సమీక్షించియున్నది. భారతదేశము తన కోరికను యేకకంఠముతో వ్యక్తపరచుట కొరకు ప్రతిభు యవవాదమునకు యీ విధానమే ప్రార్థించు జవాబు నిచ్చుచున్నది. గత పదునెనిమిది మాసములనుండి శిల్పి, సింహ నగరములను సమావేశము గుమరిడిన స్వయంశాసనసభయొక్క యేకపక్షమునకు నేను హాజరయ్యితిని. ప్రతిపక్షమునందును గూడ ప్రత్యేక సింధు రాష్ట్రపరమస్థుల యుద్ధమిగులుచుండుట కొరకునుగానున్నది. ఎట్టి సమాధానమునకును ముందుగా సింధు రాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడలేనని మహమ్మదీయ శాయకులు వట్టుబట్టుటకు వారు దెలిపిన కారణముగాని లేక సర్వవత్సవహాసభయొక్క ప్రతి సమావేశమందును హిందూ మతాసభ అద్దాని సెరియములకు వారు దెలిపిన కారణములుగాని, లేక సింధు రాష్ట్రమును ప్రత్యేకింపబడుట నెహ్రూగారిచే యిచ్చుట తమ రివోల్యూషన్ కోరిక కారణములుగాని యిది మాత్రమే కారణములు గావు. ఇందుమునను ప్రార్థించు యెవరైనా బడలేదు.

నెహ్రూగారిచే నియమించబడిన తేదికి ముందుగా జరిగి యుండిన డిల్లీ సభలకు హాజరయి యుండినవారిలో కొందరు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగా సింధు ఆంధ్ర కర్ణాటక రాష్ట్రములను మారు కిష్టము యితర రాష్ట్రములను ప్రత్యేకింపగోరిమి. మహారాష్ట్ర సింధుమీదగా నెల్లరు నంగీకరించి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రపరమస్థుల ద్రానుకాపన సభలో చర్చించబడి తీర్మానింపబడినదియు, యీ విషయమును తమిళ, కేరళ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లలో సమాధానము కుడినదనియు, ప్రత్యేక సింధు రాష్ట్రపరమస్థుల ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రపరమస్థులతో చేర్చబడి విచారించబడలేననియు శ్రీయుత ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ను నేనుగూడ దెలిపియుంటిని. మరియొక రాష్ట్రము తమిళమునగూడ నీవిధముగానే దలంపబడియుండెను. ఇంతటి ముఖ్య విషయము నెహ్రూగారిచే నేల గమనింపబడకుండెనో శాశ్వత దెలియవచ్చును. ఏదో యొకపార్టీలవలన తమ రివోల్యూషన్ నీతి మయమును దలంపలేదని దోచుచున్నది. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమును చాలకాలము క్రిందటనే కాంగ్రెసు తీర్మానించి, దానినే యాధారముగా చేసికొనుచున్నది. ఈ యాచారముమీద సింధు రాష్ట్రమును గాని, లేక సింధు రాష్ట్రమునుగాని ప్రత్యేకింపబడుట కెవ్వరికిని అభ్యంతరముండజాలదు. మహమ్మదీయ సమితియొక్క శాయకులు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమునకేల యంగీకరింపరో నేను గ్రహించజాలకున్నాను. మన జాతీయకోరికలను ఒక చిత్తు రాజ్యాంగవిధానములో మనము ప్రకటించుచున్నాము, వానిని సంకుచితకారణములపై గాక స్వాగతీకృత సూత్రములపై సాధారణమునకు తెలుగు. సింధు రాష్ట్రము తక్షణమే ప్రత్యేకింపబడలేనని మహమ్మదీయులు గోరుట, ప్రస్తుత సాంఘిక విమర్శనలో, భాషాప్రయుక్త సూత్రమే శాస్త్రసాధారణము కాగలను. ఈ సూత్రముపై సింధు రాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడుటకు హిందూమతాసభ కేటెలియాటంకము నుండవచ్చును. నిజముగా పదరు సభాశాయకులు దీని నంగీకరించి యున్నారు. యభ్యంతరములు నున్నదనగా, సింహ, డిల్లీ, నగరములందు జరిగిన సర్వవత్స సమావేశము లన్నిటినుండుగూడ ఉభయపక్షములయొక్క శాయకులను తమ యభిప్రాయములను చాలమట్టుకు తమ హృదయములతోనే దాచియుండుకొని మాట్లాడిరి. ప్రతి సమావేశమందుగూడ సెట్టి సమాధానమును గుమరికొందుట కిదియే ముఖ్య కారణములు యుండెను.

అనుమానములు పెరుగుటకును, సమాధానము గుమరికొందుటకును కారణము, నెహ్రూగారిచే దలంపబడిన తీరిగా చేరము సాంఘికపరిధియందు మత్రమేకాదని నాకు దోచుచున్నది. అది ఇంకను లోతుగానున్నది. మూఢమతావేకల లిఖ్య ఉభయపక్షములందున్నాను. మహమ్మదీయ భారతదేశము అష్టాసింహము, పెరియాలతో దగ్గరగా చేయుండునట్లుగా రాష్ట్రములను ప్రసరింపజేయుటకును, పునర్నిర్మించుటకును,

గొంతును

అనుమానించి చూడుడు!

అపాయకరములైన వ్యాధుల లక్షణములు గొంతులో బయలుదేరును. ఏ కొలదిగా నొప్పిగాని, బాధగాని కలిగినవెంటనే వెన్నున నేలమట నిశ్చయింపుడు.

పెప్స్ కోలోలో నేనుకొనిన వెంటనే ఆందుండినదలు పొగబిందువులు ఆశ్చర్యకరమగునట్లుగా లోభాగము లన్నిటిని స్థాన మాచరించుటొకటి, రొమ్మువడికము మొదలగు వ్యాధులను రాసేయకుండ ఆటంకపరచును. ఒకపుడుగల నన్నిటిని నిర్మూలన గావించి బాధల నంతమొందించును.

రగ్గులకు, శైత్యములకు, గొంతునొప్పిలకు లారినోజీస్ మొదలగువాటికి నిగపాయకరమైన దేశావలి. కాత్యాయనపట్టియు, చెరుపానర్పునట్టి దినుసు లెవ్వయు యందు చేరలేదు.

మందులంగళ్లన్నిటియందును తొరసును. నీనా వెల 1 కి 1

వజ్రెంటు:— మెనర్స్ దాదా అందు కో యస్సనేడు మద్రాసు.

పెప్స్ పెప్స్

PEPS PEPS

అంటు వ్యాధులకు నిర్మూలించు బిల్లు.

మన, దానిని తొలిపు, టర్కీ, మున్నగు మహమ్మదీయ దేశములలో సమానస్థితికి దెచ్చుటకును, కొందరు మహమ్మదీయులు హిందువులను, భారతదేశమును రాజకీయముగ, సాంఘికముగనూడ, మహమ్మదీయ రాజ్యముగాజేయ నుద్దేశమే, సింధు రాష్ట్రమును ప్రత్యేకించుటకు ౨, పశ్చిమోత్తర పరిపార్షు రాష్ట్రము నకును, తెలంగాణ ప్రాంతమునకును సంస్కరణము లొసగుటకును, మహమ్మదీయులు ప్రస్తుతము పట్టుబట్టుటకు నిజముగా కారణమని కొందరు హిందువులు నమ్ముచున్నారు.

ఒకరి నొక గమనానింపబడు నిజముగా కారణమిదియని ఉభయపక్షములకును దెలియును. అయినప్పటికిని, యీసభలలో మీరు యీవిషయమును బహిరంగముగా చర్చింపకుండిరి. గత ఆరేండ్లనుండి జరిగిన హిందూమహమ్మదీయ పోట్లాటలు, దౌర్జన్యములు, హత్యలు, సాంఘికసంస్థల చర్యలు, ఇవియన్నియుగూడ, జై ముమును నృద్ధిగావించినవి. ఈ చీలికను జెలపనే పూర్వపుటకు కాంగ్రెసు పూనక పోవుటచే సాంఘిక సంస్థలకు బలము ధి క మయ్యెను. కాంగ్రెసుయొక్క పలుకుబడి ఊడించెను.

సింధు రాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడి, పశ్చిమోత్తర పరిపార్షు రాష్ట్రము, తెలంగాణ ప్రాంతములకు సంస్కరణములు ప్రసాదించబడుచో సింధు, తెలంగాణ ప్రాంతము, పశ్చిమోత్తర పరిపార్షు రాష్ట్రము, పంజాబు, అర్బుయగలిసి వంగ రాష్ట్రములకును మహమ్మదీయ భారతదేశముగా నేర్పరుచు విధానము ప్రార్థించుననియు యిట్లుగనో హిందువులు యొక నెక్కునగా మహమ్మదీయ మతములో గలపుణ్యములనుగూడ భారతదేశమునంతటను మహమ్మదీయ భారతదేశముగా పరిణమించుననియు హిందూవాదులు భావించుచున్నారు.

బ్రిటీషువారిచే పరిపాలనగా గాని లేక భాగముగా గాని యుండునంతకాలము ప్రపంచము ప్రస్తుతరీతిగా నభివృద్ధి యగుచున్నంతకాలము, మహమ్మదీయ భారతదేశముగా గాని లేక హిందవ భారతదేశముగా గాని ఉపింపబడలేదు. భారతదేశమును హిందవ మయముగాని లేక మహమ్మదీయ మయముగాని గావించుకొనుట హిందువులను మహమ్మదీయులను ఒండొకరితో పోరాడిననుకూడ అది కొనసాగ నేరదని మనకు దెలియును.

ఈ విషయమును రాజోపు సమావేశములో చర్చించి, సరియగు శ్రోత నేర్పరుచుట శాయకులయొక్క విధియై యున్నది. ఉభయపక్షములలో హృదయపరితప్తము గలిగిన నే గాని కాగితముపై సెట్టి రాజ్యాంగవిధానము తయారయినను ప్రయోజనముండదు. ఇది మరియొక లక్ష్యముండబడికాగూడదు. సాంఘికసంస్థల వివేకవత్సమును కోర్కె ప్రకటింపబడజంతుటకు తామే బాధ్యులను యవనిందకు పాల్పడవలదు. హిందూమతాసభయును, మహమ్మదీయులును, నిరాశాపరులను తమమతములను తమమతములనుండి పోగొట్టుకొని, సింధు రాష్ట్రముపరమ భాషాప్రయుక్త సూత్రముపై సాధారణమయినా సూత్రమునబడి సింధు, ఆంధ్రమున్నగు రాష్ట్రములు ప్రత్యేకింపబడుట కంగీరించెదదగిన యీ హిందూమతాసభకును మహమ్మదీయ పోదరులకును విన్నవించుచున్నాను. ఇది యంగీకరింపబడుచో, ఘోరార్థము యేకగ్రీవమును.

ఉత్తరరాష్ట్ర సమస్య

సర్వపక్షసభవారు అభిప్రాయములనుకొరలేదనుట

టి. దాసుగారి ప్రకటన

సింహ, ఆగస్టు 19:—టి. దాసుగారు భారతశాసనసభ్యులు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

“నెహ్రూగారిచే ప్రకటించిన అమూల్యముగు నివేదికకు మహారాష్ట్ర మొదలగు ఒరిస్సారాష్ట్రముగూర్చి వ్రాసిన విషయముగూర్చి పరిపానవృత్తిజేయక తప్పదు”.

ఉత్తరరాష్ట్రకృత్యతన అవత్యకరము గూర్చి చెప్పుచు ఒక కరపత్రము నూడ చేసెడిగాని ప్రత్యేకముగ వెన్వకవచ్చి చెప్పకొనటగాని మెమోరాండము పంపుటగాని జరగలేదని వినితియచున్నాము అని కమిటీవారు నివేదికయందు వ్రాసిరి. ఒరిస్సారాష్ట్రమునకు తరచుకొనవచ్చువిధానము నూచించుచు నేనే కరపత్రమును పంపించియుంటిని. అందలి వాదమును విశదీకరించి బలపరుచుటకు కమిటీవారు నన్నుగాని యితరులెవ్వరిని గాని ఆహ్వానింపలేదు. ఒరిస్సా ప్రత్యేక రాష్ట్రముగొరకై గత 25 ఏండ్లనుండి తలంబు పడుచున్నది. కానితో పోల్చిచూచిన శింధు కర్ణాటక రాష్ట్రముల యాంశోపస మొన్న నీమధ్యనే ప్రారంభింపబడిన దనమవును. 28 వ లేవీన లక్ష్మీతో జరుగు సభయందు నే జెప్పవలసినది, జెప్పుకొందును.”

నిన్ను జాతులు కాంగ్రెసుచర్యలందు పాల్గొనరాదు

లక్ష్మీ, ఆగస్టు 21:—“రామచంద్రగారు ఎం. ఎల్. సి. సంయుక్త రాష్ట్రముల ఆది హిందూ సభాగ్రాహులు నిన్ను జాతులూ రెవ్వరును సర్వవత్ససభయందుగాని కాంగ్రెసువారి యితర చర్యలందుగాని పాల్గొనుట ప్రమాదకరమని నూచించుచున్నారు. నెహ్రూ సంఘమువారు నూచించిన రాజ్యాంగవిధానము నిన్ను జాతులకు స్థానమును ప్రత్యేకించలేదు. సమిష్టి నియోజక వర్గములనుండి నిన్ను జాతులవారు యెన్నడు ఎన్నుకొనబడజాలక, నిన్ను జాతుల ఓటరులు తమ అధికారులకు ఉన్నతజాతి భూస్వాములను ప్రతికూలముగ నెర్పడు ఓటుజేతలు జాలరు.” అని వారి యభిప్రాయము. (శ్రీ. వెన్.)

గృహము మార్పులు

శ్రీమూకా పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 220, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎక్కోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు “రెడ్డివింగు” బంగారాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చెదరని యందుమూలముగా తెలియజేయుడమైనది.

తేజోవార్తలు

అఖిలభారత రైల్వే పనివారి సంఘము

బాగల్పూరు గిరిగార్హి ప్రచారము

బాగల్పూరు, ఆగస్టు 20:—రైల్వేపనివారి సంఘము చేసిన తీర్మానమును తానెసానియందుకు తాగిస్తూ గిరిగార్హి 18 రైల్వేపని కలకత్తాలో యి. బి. బి. వ. ఇ. వి. రైల్వేల ప్రతి నిధులతో కలిసి చూట్టాడెను. ఎస్. సి. ముఖర్జీ (ఇ. బి. రైల్వే) కె. సి. మైత్రా (ఇ. వి. రైల్వే) వి. ఆర్. నాయుడు (బి. ఎస్. రైల్వే) ప్రతినిధులు పాల్గొనిరి. అఖిలభారత రైల్వే ఫెడరేషను కు ప్రవక్తను సమకూర్చుననని తీర్మానము చేయబడెను.

అతివారమునాడు గిరిగార్హి ఎస్. వి. నాయుడు పండిత కాసి నాథుగారు ఖిగ్ ఫురములో పెటిల్ మెంటును దర్శించిరి. అక్కడ పొండువులకును మహమ్మదీయులకును సామరస్యమే కన్పించుట వారిని విరివిగా కలిసికొనెను. 5 పథలు జరిగెను. పనివారు సంఘమునకు ప్రవక్తవివరణనని తీర్మానమును వికమ త్వముగా పరిశీలననని తీర్మానము పనివారికి తెలుపబడెను. (ఫీ. వెను.)

బీహారు శాసనసభ

ప్రభుత్వ సభ్యుల సహాయము

సైమను ఉపసంఘనియూముకమున కంగీకరించుట

చర్చయందు కొద్దిమంది పాల్గొనుట

రాంచి, ఆగస్టు 21:—బీహారు శాసనసభయందు శేడు నై సభ సంఘ సహకారముగూర్చిన చర్చయందు 12 మంది సభ్యులు మాత్రమే పాల్గొనిరి. గౌ. వి. బి. పటేలుగారు భారత శాసనసభ్యులు కాలప్రేక్షకు స్థానమునందుండి చర్చను వినుచుండిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు ఇండియాకు స్వయం నిర్ణయాధికారమును గోరుచు బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు కనడా, ఆఫ్రికా, బల్కానుల కొసంగినట్లే ఇండియాకుగూడ సబ్బి అధికారము సంపాదించునని.

మహమ్మదీయ సభ్యులు తమకు రాండులేమి సభల ముందు, వికమత్వపథలందు విశ్వాసము చెడిన దనియు, యిక సంఘమును కమిషను వారియెదుట బోయి మెరెట్టు కొరకు తప్ప గత్యంతరము లేదని చెప్పిరి. క్రైస్తవులు 'అంగ్లో ఇండియన్లు, నిమ్నబాకుల ప్రతినిధులుగూడ సహకారమున కంగీకరించిరి.

రెండు దినములందు చర్చింపబడిన పిదప శేడు 50-44 టెబుల్తో ఉపసంఘమును నియమించుటకు తీర్మానించబడెను. రాండులేమి (సవిట్టి) సభ జరుపవలెనని స్వరాజ్యపక్షము వారు ప్రతిపాదించిన సవరణ బిడ్డియైనను, ఉపసంఘము 50 వ తేదీన ఎన్నికొనబడును. (ఫీ. వెను.)

పదిరూపాయల ఫోర్బ్ నోట్లు

1½ లక్ష మాన్యుములకు నోట్లు రంగూనులో

తయారు చేయబడుట

రంగూను, ఆగస్టు 20:—కడచిన శనివారము రాత్రి పోలీసువారు 10 రూపాయల ఫోర్బ్ కరెన్సీ నోట్లు, తక్కువ నోట్లకు అచ్చువేయు సామగ్రిని పట్టుకొనిరి. ఇరువురు భారతీయులు ఒక బండిని చూట్టాడుకొని ఆ బండిలో రెండు పెట్టెలనుంచి వచ్చుచుండిరి. మగ్గవధ్యుడు పోలీసువారు విజిలు చేయించుచు బండిలోనున్న ఇరువురు డిగి ప్రక్కన పోవుచున్న బస్సులోనికి పరార్చి పోయిరి. బండివాడు ఏమియుతోలేక తన బండిలోనికి పెట్టెలను పోలీసువారి పరమెనర్చిని. ఆ పెట్టెలో ఈ ఫోర్బ్ కరెన్సీ నోట్లు దొరకెను. పోలీసు అంతట విచారించి పూనూరి శనివారము సాయంత్రము 5 గంటల అచ్చువేయవోలును గుర్తొని అచ్చుసామగ్రిని స్వాధీనముకొనిరి. ఇచ్చటికి 6 మాన్యుములకు 1 గుంధింపబడియున్నాడు. 1½ లక్ష మాన్యుములకు నోట్లు అచ్చువేయబడెననియు బర్మాలోని కాక భారతీయమునందుకూడ ఈ నోట్లు చలావడి పడుచున్నదనియు తెలియుచున్నది. (ఫీ. వెను.)

నెహ్రు కమిటీ నివేదిక

మొదటికూర్పు ఖర్చు అగుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 21:—అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి ఈ క్రింది ప్రకటనను గావించుచున్నాడు:—సహాయకమిటీ నివేదికను మొదటికూర్పు 2000 ప్రతులు ప్రకటింపబడిన అయినవరోజునకే ఖర్చుఅయి పోయినవి. ఇంకను ఎన్నియో అర్థములు వచ్చుచున్నవి. ఎక్కడ వివరములతో రెండవకూర్పు తయారగుచున్నది. ఈ కూర్పునందు బెంగాలు పంజాబురంగుల మాన్యుములు ముద్రింపబడును. ఈ పుస్తకము కావలసినవారు బుక్ సెల్లరులవద్ద అర్థరులను రిజిస్టరు చేసికొనవలెను. లేకన్న అలహాబాదు 52 హ్యుఇట్ రోడ్ సందలి కాంగ్రెసు కార్యాలయమువారికి వ్రాసిన వలెను. (ఫీ. వెను.)

ఫార్వర్డు పత్రికపై కేసు

క్రిమినలు కేసువిచారణ ఆపుదల చేయవలయునని

హైకోర్టువారికి పిటిషను పెట్టుకొనుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 20:—శేలూరు రైల్వే ప్రమాదము విషయమై ఫార్వర్డు పత్రిక ప్రకటించిన వ్యాసము ననుసరించి రైల్వేకంపెనీవారు ఇండియామంత్రి సినియోకోర్టుకు 10 లక్షల నష్టపరిహారమునకుగాను కేసు దాఖలుచేసిరి. ఈ వ్యాసము వర్ణనైమిషములను పురిగొల్పుచున్నవని క్రిమినలు కోర్టునం దొక కేసు లేబడెను.

ఈరెండు కేసులు ఒకే పేరునయినను సుబంధించినవలు ఒక కేసునందు ముందుగ తీర్పుచెప్పబడిన రెండవకేసు తీర్పు మొదటి కేసుతీర్పుపై ఆధారపడియుండుననియు అందుచే నివి లుకేను ముందుగ విచారణ ఫలపవలయుననియు అంతవరకు క్రిమినలు కేసు విచారణను ఆపుదలచేయవలయుననియు కోరుచు ఫార్వర్డుపత్రిక తక్కువ హైకోర్టులో శోధోపేక్షనను దాఖలుచేయబడెను. క్రిమినలు కేసు విచారణ సినియో కేసు విచారణ ముగియువరకు ఆపుదల చేయవలయునని హైకోర్టువారు తీర్పు చెప్పిరి. (ఫీ. వెను.)

బెంగళూరు అల్లరులు

ప్రతికాధిపతులను ప్రముఖులను దివానుగారు

సమావేశపరచుట

బెంగళూరు, ఆగస్టు 20:—బెంగళూరునందు యిటీవల జరిగిన అల్లరులల్ల వ్యాపించిన ఆకాంతిని పారదోలి సాంఘిక సామరస్యమును నెలకొల్పుటకు దివానుగారు నగరమునందలి ప్రముఖులను ప్రతికాసంపాదకులను ఒకసభకు ఆహ్వానించిరి. దాదాపు నూరుమంది నేటి దినము సెక్రటేరియటునందు సమావేశమైరి.

సభికుల నుద్దేశించి దివానుగారిట్లు చెప్పిరి:—ఇటీవల ఈనగరమున అల్లరులు జరిగినందులకు నేనెంతయు విచారించుచున్నాను. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షపాత బుద్ధిగలవారై యున్నారని నేను ప్రత్యేకముగ చెప్పటం అనవసరము. ప్రభుత్వముకు, ప్రభుత్వమునందలి ప్రధానోద్యోగులను మామియచు కొంతమంది తీవ్రముగ ప్రచారము సలుపుచున్నార. ప్రభుత్వమువారి చర్యల నన్నిటికి ఆపార్థమలను కల్పించుచు కొందరు ప్రతికరయుండు ఇటీవల వ్రాయుచున్న వ్యాసముల దాదిన నాప్రకటన సత్యమైనదని మీరే గుర్రుగ గలరు. అనూయ అనుమానము వదలి పెద్దసంఘములవారు చిన్నసంఘముల వారితో కలసి నేనీ సామగ్గనుండ తీర్మానించు తానవలయును. లేకన్న దేశము అభివృద్ధి చెందజాలదు. నేనేసంఘమువారినిగాని వ్యవస్థలనుగాని ద్వేషించుట లేదు. అందరు నాకుపమానలే. నాకు న్యాయమనితోను గర్భవ్యుగము నేననుసరించుచు మానవునకు సాధ్యమగువిధముగ నాయజమానునికి నేవచేయవలయునని నాపంకల్పము. ప్రజాసేవ ఉత్కృష్ట ధర్మమని నాఅభిప్రాయము.

కాంతిసాపనవిషయములందు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడ సంసిద్ధతను ప్రకటింపుచు కొంతమంది సభ్యులు ప్రతికాధిపతులు మాట్లాడిరి. (ఫీ. వెను.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఆగస్టు 23-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

విద్యమణిపూలు

మనుమ రెనాలి	,,	క 42 కంబి	ర 12 12 0	18 0 0
నెల్లూరి	,,	డిటో	,,	18 8 0 14 0 0
ధిల్లి	,,	డిటో	,,	15 8 0 17 8 0
రాగులు	ర.	164 అస్తా	1-1	11 0 0 12 0 0
గువ్వలు	,,			18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు అస్తా	1-1	ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు	,,	డిటో	12 14,0	13 8 0
నెనలు	,,	డిటో	14 0 0	16 8 0
మినుములు	,,	డిటో	14 0 0	17 0 0
ఉంపలు	,,	ర 195	11 0,0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులునూనె	కా 1-1	145 0 0	150 0 0
నెంజు	ను 1-1	14 0 0	21 0 0
మినుకొనెనగనకత్తు	కా 1-1	50 0 0	52 0 0
చేరికోకొట్టిన	,,	48 0 0	46 0 0
తెనగనూనెగానగ	కా 1-1	ర 114-0	మినుకొనూనె 110
అముదము	కా 1-1	104 0 0	106 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

కాయకనుపు	కా 1-1	112 0 0	115 0 0
కూరకనుపు	,,	75 0 0	80 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరు)	కా 1-1	77 0 0	84 0 0
దరియాలు	,,	కా 1-1	91 0 0 105 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు	సీలినందు	ముసుగు 1-1	ర 40,45
కాకనా సిపాయకట్టు	,,		50,52
రైలు	కా 1-1	ర 28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర	అస్తా 1-1	27 0 0	27 4 0
చింతమడు	కా 1-1	28 0,0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్లారకం	కా 1-1	81 0 0	88 0 0
చడరం	,,	29 0 0	31 0 0
రవ్వండు	,,	25 0 0	31 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని	సెయం యాటి	ర 8 2 0
నెం 6	,, కటారి	5 8 0
నెం 24	,, లాకి	6 0 0
నెం 20½	రెట్టెట్టెలు	7 8 0
నెం 40	జమ్మరు 10 పా	11 12 0
నెం 44	సాండ్	5 15 0
నెం 40	రాడి	10 9 0
నెం 4	బెన్నిమనీ	4 12 0

7. దూది

కోండానెట్టు	కూరక 1-1	ర 852 0 0

8. లోహములు

నెం 100 కులం	1-1	ర 62 8 0	68 0 0
అంగార కులము	1-1	21 0 0	21 2 0
నవరకు	1-1		18 7 6
ఇత్తడి	కా 1-1	225 0 0	230 0 0
కాగి	కా 1-1	272 0 0	275 0 0

రంగులు

అరితేలు స్వెట్టరులాండు అలివరంజ్ సెయం

	కీప్స్ 1-డిగ్రీలు	200 క	58 0 0
,,	నీలిరస 1 రం		1 10 0
,,	14 రకులు		1 10 0
,,	28 రకులు		1 9 0
,,	56 రకులు		1 8 0
,,	1 అందరు		1 8 0

బిల్లులు పాన్సుస్కాల్ తేజ్ అనగా (బిల్లి-రెడ్డు) 3 4 0

కాంగో 3 ర		1 0 0
ప్రముఖ 3 ర		1 2 0

వృత్తాంతలేఖలు

బెజినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ సెనేటు

ఆగస్టు 21:—ప్రస్తుతము ఖాళీగానున్న సెనేటులోని సానమునకు నలుగురి దరఖాస్తులు చేరినవి. ఆనాటినుండి ఆంగ్ల భారమునడిచినది. దరఖాస్తుదారుల నామముల నిందాదహించుచున్నాను.

1. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. బెజినాడ.
2. కొంఠి పురయ్యగారు, బి. ఏ. విజయనగరము.
3. యస్. పార్థసారథి నాయుడుగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. విశాఖపట్నం.
4. యశ్వంతి సుందరరావుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. మార్కాపురం.

కై కలూరు తాలూకా

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆగస్టు 20:—కాలమానము ఈ మధ్య కర్ణములేక జడులు పడుచును మిక్కిలి బాధపడుచుండిరి. వైవక్యపడన నిప్పుడు మంచినీరు ములుపు కలియుచున్నది. కాల్వలలో నీరు బాగుగా వచ్చుచున్నది. పరిపెన మొత్తమువీధి బాగుగానున్నది. మెరక పైర్లు వేయుచున్నారు.

పంచాయతీకోర్టు మొంబరు ఎన్నిక

కోరుకొల్లు గ్రామ పంచాయతీకోర్టు మొంబరు మ.రా. శ్రీ నరహరిశెట్టి రామకృష్ణయ్యగారియొక్క సభ్యత్వకాలము పూర్తియైనందున 16-8-28 లేదీ కై కలూరు తాలూకా తహశీల్దారువారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన ఎన్నిక సభలో తిరిగి వారే అభ్యర్థిత్వముతో నెన్నుకొనబడిరి.

తాలూకా కాపు సంఘసభ

ఈ తాలూకా కాపు సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ 19-8-28 లేదీ కోరుకొల్లు గ్రామములో జరిగినదనియు ఆధ్యక్షులు మ.రా.శ్రీ. కమ్మలి సుబ్బారావునాయకుగా రెకాజు ముత్యనో రాసాయన వారిస్థానే మ. రా. శ్రీ. బండి సాంబ శివరావు నాయకుగారిని తాత్కాలికాధ్యక్షునిగా నియమించినదియు మాఖ్యముగా రాబోవు కై కలూరు తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలలో ఎన్నికైనందు లన్నింటికీ కాపులే పోటీ చేయవలసినదని విషయముగూర్చి చర్చింపబడినదియు ఆ విషయములో సాంఘికములో కొంత భేదాభిప్రాయము గలగెననియు తెలియుచున్నది. సభకు తాలూకాలోని సుమారు 100 కాపులు విచ్చిరినియు, వారిసందర్భించి కోరుకొల్లు గ్రామ కాపులు ఉచితరీతిగా గౌరవించి మర్యాదల నొసంగిరియు తెలియుచున్నది.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము

పంచమ వార్షికోత్సవము

కర్నూలు 19-8-28 నిన్ను జరిగిన మైగ్రంథాలయ పంచమ వార్షికోత్సవము ము. రా. శ్రీ. గాడిచెర్ల వారిస్థానోత్తమరావు యం. ఏ. యం. యల్. స గారిసభాధ్యక్షతక్రింద జరిగినదనియు గా జరిగెను.

తెలవాదనపట్టికే గ్రంథాలయము వికాసమునకు పదిలి చేయు, తోరణములచేతను, అహ్వనపతాకముచేతను అలంకరింపబడియుండెను. ఉదయము 7 గ మొదలు 12 గంటలవరకు ప్రజలు గ్రంథాలయమునకు ఉపాహారముచే గౌరవించబడిరి.

12 గంటలకు మంగళతార్యములు మ్రోగుచుండ, సభికులు సమావేశమైరి. సభాధ్యక్షులు తమవదలిం స్వీకరించిరి. దైవస్తోత్రములు చదువబడినవి. పద్యముల ధాటిగా జెప్పిడి పోటీపరీక్షయందు బాలురు చేసిన పద్యములు సభికులకు శ్రవణానందముగా నుండెను. జయము గాంచినవారు పుస్తకములచే బహూకరింపబడిరి.

నాచనసోమకవి, ఎత్తాపెద్ద, అలసాని శివనకవులు సభికులస్మరణకు లేచిరి. వారి తెలివి లేటలను తెలి సుగుణములను తెలియజేయుటకు ఏర్పడి వినిపించిన పద్యములు స్వాధ్యములుగా నుండెను.

ప్రహసన ప్రదర్శనములు చక్కగా నడుపబడి రమ్యముగా నుండెను. గీతం, అష్టాశ్రితపద్యక్రమార్తి మధుసే. మధుసభికుల కడుపుబ్బ నవ్విందిరి ఉపన్యాసమైన పిదప ప్రహసనము, ప్రహసనమైన పిదప ఉపన్యాసములను ప్రజలకు ఉపన్యాసములను సమాజముగా కలిగిడి ఐదుపు తొల వాయెను.

తరువాత వార్షిక పరీక్షలు జరిగెను.

అగ్రాసభాధికారిగా గ్రంథాలయధ్యక్షులు చేతను నడు చేయగల మహావీరవారముల వినిపించిరి. ఈ మధ్యమున భేదభావములు ఎవరైనా లేదనియు, సభ్యులు నోవ్వడగలిగినదనియు విద్యార్థిని విజ్ఞానార్థిని విజ్ఞానార్థిని మూలముగ నడిచిరి. గ్రంథాలయము చేయుచుండి సేవ ప్రశంసించుచు గ్రంథాలయమున చేయబడుచున్న పాపింపలెనని సభాసభుల కోరిక.

అగ్రాసభాధికారిగారి సభాసభులను విందపరచి లభించుటతో సాయంకాలము 4 గంటలకు సభ ముగిసెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మదనపల్లె

(స్వకీయవిలేఖరి)

విశంతూద్యాపాము

ఆగస్టు 19:—నేటిదినము మా పూమున నొక్క విశంతూద్యాపాము శ్రీవేంకటరమణ స్వామివారి ఆలయవరమున జరుపబడినది. విరెడు గుంటి రంగయ్యశ్రేష్ఠిగారు, పురుష నలమ్మగారు, కన్యాప్రభాత ప్రస్తుతము మాపురమున దివ్యాభి కత్తురుగానుండు తుంపూడి భగవంతుం గుప్తగారు, అధ్యక్షులు కృష్ణకాశ్రీగారు, బెజినాడ.

ఆలయమంతయు నానాప్రదేశములనుండి వచ్చిన యభిమానులచే నిండియుండెను. ఇట్టి విశంతూద్యాపాములు జరుగుట కిదియే ప్రథమము శ్రీ. చింతల రఘునాథశ్రీగారు కవిపుర గవులకు శ్రీ ఆదిపూడి సోమశాధిరావుగారు, శ్రీ ఆర్. శేష గిరిరావుగారు, శ్రీ ఇంజేటి, సీతారామరావుగారు, నింకను పెక్కుమంది వైశ్యప్రముఖులను వచ్చినవారిలో చేర్చినది. దగినవారు, పలువురు పద్యగద్యరూపముగల దము యభిప్రాయముల వెల్లడించి సభాసభుల నాశీర్వదించిరి. గుప్తగారు తమ యభిమానపుత్రులగు నలమ్మ నలమ్మయినందుల కెంతయు సంతసించిరి.

కన్యక ఏలూరు పురవాసియనియు శ్రీయుత గుప్తగారు రాక్కపర్యాయ ములగేయుండ వారి ధర్మపత్ని ఈ బాటి. కనుగాంచి బాటిగారి ఎట్టులేని పరిణామముచేయుట నుంచినది తలంచి కన్యకయొక్క తల్లితండ్రుల యనుమతిచేసి తనవెంట గొని వచ్చెననియు, నాటిమొదలి దిరువురు నిభిమానపుత్రుగా నామెను పెంచుచుండెననియు, నేటికి వివాహము జరిగెననియు సంగ్రహముగా వారలే చరిత్రసంతయు వివరించిరి.

ఈ నూతన దంపతులు విశ్రేణివనముచేయుచు నుతి కెక్కుదురగా! యనియు గుప్తగారి రిట్టి వివాహముల నింకను పెక్కుంటిని సలపి మార్గదర్శకులగుదురు గాతమనియు గోరుచున్నారు.

హిందీ తరగతులు

దివ్యజ్ఞాన కళాశాలయందు ప్రతి శని ఆదివారముల యందు రెండుగంటలకాలము విద్యార్థులకు హిందీ నేర్పబడుచున్నది. కళాశాలయందే బి. ఏ. జూనియర్ తరగతియందు చదువుచుండు శ్రీ రామస్వామిగారు స్వాధ్యత్యగబుధితో శ్రద్ధతో హిందీనేర్చుచున్నాడు. ఇట్టి సేవయంతయు నుచితము. విద్యార్థులు శ్రద్ధతో నేర్చుకొనుచున్నవారలు.

దివితాలూకా వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

కాలమానము

ఈతాలూకాలో యప్రతివరకు సరియైనవర్ష ముకురియ లేదు. వేసిన పైరులన్నియు, ఎండిపోవుచున్నవి. ఇక్కడ వారము దినములలో వర్షము కురియనిచో యాసంపన్నులను తొలకరి పంటలునున్న వర్ష మెప్పుడు కురియునాయని ప్రజ లెదురు చూచుచున్నారు.

కాంగ్రెసు సంఘములు

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము కాజ నెంకట్రామయ్యగారి (పెసిదేంట) చేతిలోనుండి యేమైనచో తెలియని కారణము చే కాంగ్రెసు సంఘము లెక్కడైనా స్థాపించినను సభ్యుల బాపితాలను 2/8 చందాలను ఎక్కడికి పంపవలసినది తెలియ

కుండుటచే యొక్కడి చక్కచాచి యున్నది. శ్రీజ్యోత్స్నాకుని వ్యవహారములను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము తిరిగి పునర్వర్ణించు కాలమని నమ్ముచున్నాము.

పంచుకునూలు

పురిటిగడ్డకుండుకాల, అగ్రామలంక సెంటరులలో ప్రస్తుతము జరిగినా పంచుకునూలు తయారయియున్నది. పురిటిగడ్డ నాగాయలంక, సెంటరులలో వార 1 కి 6 రు 0-9-0, 0-10-0 చొప్పునను, పుంటుకాల సెంటరులో వార 1 కి 6 రు 7-0-0 చూపున వార 1 కి 6 రు 4-0-0 చొప్పునయియున్నది. పంచు 15 రు 0-9-0, 0-10-0 లు పురమున్న కలిగియున్నవి. పుంటుకాలలోని జ్యోత్స్నాకుని పంచుకునూలును, పురిటిగడ్డలోని గాంధీపరిశ్రమలయమున్న బాగుగా పనిచేయున్నది. పురిటిగడ్డలో శ్రీయుత నాదెండ్ల జగన్నాథుగారు ఆలయవర ప్రస్తుతము యొకసంఘమును స్థాపించి బట్టలు సేయుచు చున్నాడు. శ్రీ శ్రీమైక పుష్పక వయసు, అప్పిచొట్టం 45 అం. జెన్నులో గా 1 కి 6 రు 0-11-0 0-11-5 చొ. 80 అం. జెన్నులో గా 0-12-0, 0-12-5 చొ. పుష్పక చొవకగలదు.

సహకార సంఘములు

సుమారు 70 సంఘములు కలవు. కొన్ని సంఘములు బాగుగానే పనిచేయుచున్నవి. కాని చాలాసంఘములు తగిన పురస్కారులు చేయవలసి యున్నవి. జిల్లా, జెన్నులోని సంఘములలోని యూనియనుల గీత శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలసియున్నది. సహకార సంఘములవలన గలగు ప్రయోజనములను ప్రజలలో బాగుగా నాటుకొనుటకు ప్రచారము చేయవలసి యున్నది. కొద్దిరై తులు, నామకార్గ యుగపాద్యలను నివృత్తిచేసికొనుటకు సహకారసంఘములు భూములను తనభాగా నెట్టుకొని దీర్చ వాయచా అప్పుల నిచ్చిననేగాని సామాన్యరైతులకే సహకారసంఘముల ప్రయోజనము తెలియదు. యీ విషయమై జిల్లా మెంటువారు అవకాశములై తగిన యోర్నాల్సు చేయవలెను.

తిరుపతి వార్తలు

కలరా:—తిరుపతిలో కలరా వ్యాధి మే జూలై నెలలలో చాల తీవ్రముగానుండి జాలై మొదలు శాంతించింది. గవర్న మెంటువారు మునిసిపల్ వారున్నా శ్రద్ధతో వ్యాధి తొలగించు కృషి సలిపిరి. వారమునకు పదికోట్లకొకటి కలరా ముచున్నది. వర్షములు కురిసినందున నీటి యిల్లుచి చాలమంతు తగ్గినది.

సరస్వతీనిలాస సభ:—ఈ సభ వార్షికోత్సవము యీ నెల 26 భానవారమున జరగగలదు. చిన్న పురమున తిరుపతిలో సభయందు ప్రస్తుతము మామ పంపింపుచేగా సభ్యులందు టయే సభయొక్క గౌరవమును, నిజ సత్సభావమును, పర్యవస సభ్యులను నూచించుచున్నది. ఉదయమున సభ్యులందరూ నొక్కచోట చేరి రాబోవు పరివర్తనమునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొనబ గతసంవత్సరపు నివేదిక చదువుట మొదలగు కార్యక్రమము జరుపబడి మధ్యాహ్నము భోజన సంతర్పణము జరుగును. రాత్రి కృష్ణతులారా భార మును నాటకప్రదర్శనముతో వార్షికోత్సవము ముగియును.

బ్రహ్మోత్సవము:—విభవసంవత్సరమున సభికునాస ము వచ్చిందున శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారికి రెండువర్షములు జరుగును. మొదటి పెద్దెంబరునెల 16 మొదలు పదికోట్ల అన్న రెండవది మామలప్రకారం దేశరా ననరాత్రులలో జరుగును. కాని మొదటి యేర్పనమే ఆరోహణ ఆవరోహణ, అవర్జితయుక్తముగా జరుపబడును.

ఆరోగ్యకాళి:—మరాఠు దివ్యజ్యోతిర్మహారాజు యీ మధ్య తిరుమలకు మలేరియా నివయమై విచ్చిరియుండి ప్రదేశ మంతయు తాళిదేసి అందుపై వారు మహారాజుగారికి 12-7-28 తారీఖున పంపింపండిన యెట్టులో తిరుమలమీద వేసినాపు ఆరోగ్యకాళివారి శ్రద్ధతో పనిచేయుటచేసిన్న చాలావ్యాధి ముగా నున్నారనిన్ని తగువర్గ పుచ్చుకొనవలెనని తెలియపరచి యుండిరి. తిరుమల అరునది చిన్న గ్రామమునను యాత్రికులు సదా వేసవేలు చేరు స్థలముగనుక నట్టియెడల అశాలోగ్య నిధి కలుగుటకు నెంచుచుకొనవలెను. అశాలోగ్యనిధి కలిగిన వర ధానులేకాక యాత్రికులపైరము బాధపడవలసిన దునుచుచున్న తులమాత్రమున దేశమున కంతటికిని ముప్పు వాటిల్లక లభ్యమి. మరియు బ్రహ్మోత్సవములు రావిన్నవి. లక్షలకొలది నమలు రాగలరు. ఇట్టితేటి శ్రీ విచారణకర్తలు వారు అతిబాగుగా తై నాలస్యములేక శాలోగ్యనిధిలై నాసత్తితో పనిచేయు నవ్యాదుల నియమించి పరిపాలింపు ప్రార్థనలు

పురవాసి

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా మధుల జాబితా

1. తీర్థసాయనము మాత్రలు ఆశీర్వాదము	1-4
2. వజ్రసుకలు ఘాతపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-15
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-10
6. రామరతైలము, తామర, తీటుకు	0-
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదులకు	0-5
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-5
9. దంతగుళికారి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణకులహరి, చెవిపోటుకు	0-5
11. గజ్జి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-4
12. పునర్జన్మ తైలము, శివపూర్ణకు	0-5
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి	0-5
14. ఇందన అద్దెరు 1 కౌన్సు	2-0
15. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-5
16. దంతమృత్యుము, పండ్లతోముటుకు	0-5
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, కెండుకలు ఉడుకుకు	0-5
20. మోహిని తైలము, కెండుకలు పెరుగుకు	0-15
21. మందుకు నూనె సీసా 1-కి	0-5
22. గ్రహాణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-5
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-5
24. కుసుమరమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కంకహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కంకహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-కి	0-5
28. సుమరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి	0-5
29. శివోపదన మాత్రలు, కలనోష్ఠలకు	0-12
30. శేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-5
31. ఉబ్బునమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపుష్ప కు 1-కి	8-0
33. పచ్చకర్పూరం కు 1-కి	8-0
34. కస్తూరు	86-0
35. బాన్సు కు 1-కి	8-0

అమృతాంజనం డిపో

జొంబయి

మవరాసు

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

జాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు పంపుట సామ్యు వనూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వ్రేరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కళిదాసు	24-0-0
" అరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" చూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సరిచెట్టు	క్రొత్తది	"	1-0-0
చందాదార్లకు			
చందాదార్లకు నివారీకి	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు; విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, పరిశోధక, గాన, చిత్రకళ మొదలగు వ్యాసములు కథలు కలిగి అతిసుందరమైన ప్రకటింపబడుచున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కళిదాసు	6-0-0
ఆర్థసంవత్సరచందా	"	8-9-0	"	8-0-0
విడిచిత్రక	"	0-12-8	"	0-10-0

వీ. పీ. జాక్షికు జగైరాలు ప్రత్యేకము.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక" 7, తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు.

Price Annas 10 only.

BOMBAY & MADRAS.
AMRUTANJAN DEPOT.

దక్షిణాఫ్రికా

విజ్ఞానశాస్త్రాధికారి గ్రంథమాలలోని 30వ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటశివరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.
ఇది దక్షిణాఫ్రికా దేశచరిత్ర, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరముగ వ్రేలి. 482 పుటలు.
22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థ బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలిగ్ బైండు. భారతి హిందూపత్రికలు ప్రకటించినవి. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే (విజ్ఞాన చంద్రిక చందాదారులకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు. 2-0-0). పాస్టేజీ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వెలువడెను.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు
బి. ఎ., బి. ఎల్. బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నాకరము రు. 2, భస్మవరాళిక రు. 1
2045) డాక్టరు శ్రీనాథ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి. గారు

రచించిన గ్రంథరాజములు

సుప్రసిద్ధ గ్రంథకర్త. శాస్త్రములయిన గ్రంథములు 1 కురానుపరిపు-రు 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కనితెలుగుపద్యములు రు 0-6-0. లు, 4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 పెట్టునూత్రము విగితియున్నవి. వయి 5 గ్రంథములకు పెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదునూనూనూ కల్పించినాము. వీటిలో 50 పెట్టు బహుమానము లక్ష్మీరత్న వారి కుంచినాము. వీరికి పెట్టు రు 6 లు మాత్రము తక్కినవారికి 125 గ్రంథాలయములకు, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకు పాల్పెట్టు కట్టి వేరవేరే ఉంచినాము. మొదటి 125 లో 25 లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పరిశోధనాపాఠశాల నోట్లు ఉంచినాము. వీపాల్పెట్టులో నోట్లు ఉన్నదో తెలియదు. ఆర్థశివరావు అభ్యుదయ. జ్ఞానానందము కావలసినవారికి దీని స్ఫూర్తిగా వుండు. రు 8-2-0 లు ఖరీది దివ్యులకోసమే. అందరికిని పాస్టేజీ ప్రత్యేకము. బహుమానము కావలసినదీ, అక్కరలేదీ వ్రాయవలెను. ఇందున్న వచ్చేధనమును పెట్టి తెన గుర్తొ ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటించుము. ఈ గ్రంథములను రికి అమ్మవేయబడుచున్నావు. త్వరపడు. తరుణము విం చినతరువాత నొచ్చుకొంటే లాభములేదు.

ప్రపంచ మత గ్రంథమాల

కార్యస్థానము,

రాజమహేంద్రవరము.

ఇంకను ఆలస్యమా

నెలలోనేసంస్కృతముతో మాట్లాడగోరుచో తెలుగు లిపిలోనున్న మా ఆరు సంస్కృత పుస్తకముల చదువుడు. వాని వెల రు 2-2-0

వి! దుర్గయ్యశర్మ

3404

పెద్దాపురము.

మహాసూర్యాపర్తి

ప్రకృష్టమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది. కలియగుట, నోటనీకూరుట, కాళ్లుచేరుట మంటలు, నోటికి, గుండెలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు వ్రాసిన ధర్మ. శ్రీ ముక్త్యాలకాశావారి సంస్థానమున రాయారంబు 2-10-0 రు 1-కి రు 5/-.

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

1. సగజోపాసన, నిర్గుణోపాసన రు. 0-8-0
 2. జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి రు. 0-4-0
 3. జైవలము (ధర్మ ప్రధానముగవిన్నపద్యకావ్యము)రు. 0-8-0
- (ఈపుస్తకములుకావలసినవారు ఈకొనిదిచిరునామాకువ్రాయవలె అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కొవ్వూరు,పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ప్రశ్న

భగవద్గీతను సరించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0 ప్రై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తనీ.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3108

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

రామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చూముమీదగాని, కెండుకలలోగాని, లోజ్యములోగాని, గోల్లలోగాని పుట్టవచ్చుచో అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.